

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ**

**ANTALYA İLİNDE KIRSAL ALANDA YAŞAYANLARIN
BÜYÜKŞEHİR YASASI İLE GETİRİLEN YENİ DÜZENLEMELERE İLİŞKİN
BİLGİ DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI**

Burcu ÖZALP

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TARIM EKONOMİSİ

ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS

ARALIK 2017

ANTALYA

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ**

**ANTALYA İLİNDE KIRSAL ALANDA YAŞAYANLARIN
BÜYÜKŞEHİR YASASI İLE GETİRİLEN YENİ DÜZENLEMELERE İLİŞKİN
BİLGİ DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI**

Burcu ÖZALP

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TARIM EKONOMİSİ

ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS

ARALIK 2017

ANTALYA

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ANTALYA İLİNDE KIRSAL ALANDA YAŞAYANLARIN BÜYÜKŞEHİR
YASASI İLE GETİRİLEN YENİ DÜZENLEMELERE İLİŞKİN BİLGİ
DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI**

**FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TARIM EKONOMİSİ
ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

Bu tez Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından
FYL-2017-2211No'lu proje ile desteklenmiştir.

ARALIK 2017

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ANTALYA İLİNDE KIRSAL ALANDA YAŞAYANLARIN
BÜYÜKŞEHİR YASASI İLE GETİRİLEN YENİ DÜZENLEMELERE İLİŞKİN
BİLGİ DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI

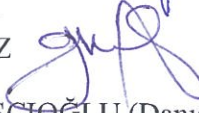
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TARIM EKONOMİSİ
ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bu tez 26/12/2017 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Cengiz SAYIN

Doç. Dr. Orhan GÜNDÜZ

Yrd. Doç. Dr. Yavuz TAŞÇIOĞLU (Danışman)

ÖZET

ANTALYA İLİNDE KIRSAL ALANDA YAŞAYANLARIN BÜYÜKŞEHİR YASASI İLE GETİRİLEN YENİ DÜZENLEMELERE İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Burcu ÖZALP

Yüksek Lisans Tezi, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yavuz TAŞÇIOĞLU

Aralık 2017, 71 Sayfa

Dünyada bilgi ve teknolojiye hızlı gelişmelerle birlikte kamu yönetimi de değişime uğramaktadır. Yeni kamu yönetimi anlayışı ile birlikte yönetimde etkin bir şekilde temsile, katılıma, yerinden yönetime, hesap verebilirliğe, şeffaflığa ve insan memnuniyeti odaklı yapılanmaya doğru bir yöneliş söz konusudur. Uygulamada yerel yönetimlerin görevlerini istenilen düzeyde yapamaması nedeniyle yeniden yapılandırılmaları gereği kaçınılmaz olmuş ve buna yönelik arayışlar, hemen her ülkenin gündeminde önemli bir yer tutmuştur. Yeniden yapılandırma arayışlarındaki temel amaç, bu kuruluşların çağdaş gelişmeler ışığında günün koşullarına uyarlanması, halkın talep ve beklentilerine duyarlı bir şekilde daha kaliteli, daha hızlı, daha verimli ve etkin hizmet sunmalarının sağlanmasıdır.

Bu çerçevede ülkemizde de benzer gerekçelerle yerel yönetimlerin yeniden yapılandırılması temel bir ihtiyaç haline gelmiş ve uzun yıllardır sürekli olarak kamu yönetiminde reform çabalarının en önemli unsurlarından birini oluşturmuştur. Bu yöndeki arayışlar giderek güçlenmiş ve son yıllarda yerel yönetimlere ilişkin olarak kapsamlı reformlar gerçekleştirilmiştir. Yerel yönetim mevzuatlarındaki değişimler kırsal alanda yaşayanları da etkilemektedir. Kırsal alanda yaşayanlar yerel yönetimlerdeki bu değişimlerden kentte yaşayanlardan daha geç ve daha az etkilenmekte olduğu yaygın bir düşüncedir. Ancak özellikle son düzenleme olan “ 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile beraber kırsal alanların da büyükşehir alanı olarak görülmesi ve yasal düzenleme ile gelen bütün değişimlerin doğrudan kırsal kesimde yaşayanları da etkilemesi beklenmektedir.

Çalışma ile yerel yönetim mevzuatlarındaki bu değişimlerin Antalya ilinde kırsal alanda yaşayanların hayatındaki yansımaları, bu bireylerin yeni yasa hakkındaki bilgi düzeyinin ölçülmesi ve yasa karşısındaki tutum ve beklentilerinin tespiti amaçlanmıştır.

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular Antalya kırsalında özellikle köyden mahalleye dönmüş kırsal alanlarda yaşayanların Büyükşehir yasası hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını göstermektedir. Ayrıca çalışma sonuçları Büyükşehir yasası ile hizmet alımlarında meydana gelen değişikliklerin henüz tam anlamıyla bilinmediğini göz önüne sermiştir.

Çalışmada elde edilen sonuçlara göre kırsalda yaşayanların köylerinin mahalleye dönüşmesi ile hizmete ulaşımın daha zor olacağını düşündükleri şeklindedir. Ancak hizmet miktarındaki artış özellikle bu mahallelerdeki muhtarların bireysel çabaları ile arttırılabileceği düşüncesi yaygındır.

Çalışmada yasanın bu bölgelerdeki tarımsal faaliyetlere etkileri ortaya konmuştur. Kırsalda yaşayanların büyük çoğunluğunun yasanın uzun vadede tarıma olumsuz etkileri olacağı düşüncesinde olduklarını göstermektedir. Yasa ile özellikle imarda meydana gelen değişikliklerin uzun vadede tarım alanlarını azaltacağı düşünülmektedir. Ancak arazilerin değer kazanacağı düşüncesi kırsal alanda yaşayanların yasaya pozitif bakmalarını sağlayan bir düşünce olarak ifade edilmiştir.

Ayrıca çalışmada kırsal alanda yaşayanların yerel yönetim sorunlarını hizmet sınırlılığı ve gelir eksikliği, yönetim ve denetim kaynaklı sorunlar ile yetki sınırlılığı ve atıkları değerlendirme adı altında üç ana başlık altında ifade ettikleri belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELEER: Bilgi Düzeyi, Büyükşehir Yasası, Kırsal Alan, Yerel Yönetim, Antalya

JÜRİ: Prof. Dr. Cengiz SAYIN
Doç. Dr. Orhan GÜNDÜZ
Yrd. Doç. Dr. Yavuz TAŞÇIOĞLU (Danışman)

ABSTRACT

INVESTIGATION OF KNOWLEDGE LEVELS ABOUT NEW ORGANIZATIONS OBTAINED BY THE CAPITAL LAW OF LIVING IN RURAL AREA IN ANTALYA

Burcu ÖZALP

MSc. Thesis In Agricultural Economics

Supervisor: Asst. Prof. Dr. Yavuz TAŞCIOĞLU

December 2017, 71 Pages

In the world, public administration is undergoing change as well as rapid developments in information and technology. With a new understanding of public administration, there is a trend towards effective organization of representation, participation, locality, accountability, transparency and human satisfaction. In practice, it was inevitable for local governments to restructure because of their inability to perform their duties at the desired level, and searches for this place have been important in the agenda of almost every country. The main purpose of the restructuring quest is to adapt these organizations to the conditions of the day in the light of modern development and to provide better quality, faster, more efficient and efficient service in a way sensitive to the demands and expectations of the people.

The restructuring of the local governments has become a basic necessity for this reason in our country. In recent years, comprehensive reforms have been carried out in relation to local governments. Changes in local government legislation affect who living in rural areas as well. It is a widespread belief that those living in rural areas are affected less and later than those living in the city. With the Law No. 6360, it is expected that the rural areas will be seen as the metropolitan area and all changes coming through the legal regulation will directly affect the people living in the rural areas.

The purpose of this study is to measure the level of knowledge about the new law and the attitudes and expectations of the residents living in rural areas of Antalya.

The results of the study show that people living in rural areas in Antalya do not have enough knowledge about the Metropolitan Law. According to the results obtained in the study, the people living in rural areas think that access to the service by law is more difficult. According to the results obtained in the study, it is thought that it will be more difficult to access the service when the villagers of the rural people turn into the neighborhood. However, the increase in the amount of service is particularly prevalent, which can be increased by the individual efforts of the muhtars in these neighborhoods.

The effects of the law on agricultural activities in these regions have been examined. The study shows that the vast majority of rural people think that the law will have negative effects on agriculture in the long run. With the law, it is thought that the changes especially in the irregularities will reduce agricultural areas in the long term.

However, it is an idea that allows people living in rural areas to look at the situation positively.

In addition, it has been determined that residents living in rural areas have expressed their local government problems under three main headings: limited service and income deficiency, management and supervision problems, limitation of authority and evaluation of waste.

KEYWORDS: Capital Law, Knowledge Level, Local Government, Rural Area, Antalya

COMMITTEE: Prof. Dr. Cengiz SAYIN
Assoc. Prof. Dr. Orhan GÜNDÜZ
Asst. Prof. Dr. Yavuz TAŞCIOĞLU (Supervisor)

ÖNSÖZ

Türkiye’de çağdaş gelişmeler ışığında yerel yönetimlerin de günün koşullarına uyarlanması, halkın talep ve beklentilerine duyarlı bir şekilde daha kaliteli, daha hızlı, daha verimli ve etkin hizmet sunmaları gibi gerekçelerle yeniden yapılandırılması temel bir ihtiyaç haline gelmiş ve uzun yıllardır sürekli olarak kamu yönetiminde reform çabalarının en önemli unsurlarından birini oluşturmuştur. Bu amaçlarla son yıllarda yerel yönetimlere ilişkin olarak kapsamlı reformlar gerçekleştirilmiştir.

Yerel yönetim mevzuatlarındaki değişimler kırsal alanda yaşayanları da etkilemektedir. Kırsal alanda yaşayanlar yerel yönetimlerdeki bu değişimlerden kentte yaşayanlardan daha geç ve daha az etkilenmekte olduğu yaygın bir kanıdır.

Ancak özellikle son düzenleme olan “6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile beraber kırsal alanların da büyükşehir alanı olarak görülmesi ve yasal düzenleme ile gelen değişimler kırsal kesimde yaşayanları şehirlerde yaşayanlardan daha çok ilgilendirmekte ve etkilemektedir.

Çalışmayı yönlendiren, araştırmalarımın her aşamasında bilgi, öneri ve yardımlarını esirgemeyerek yetiştirme ve gelişmeye katkıda bulunan hocam Yrd. Doç. Dr. Yavuz TAŞCIOĞLU’ a, çalışma süresince desteklerini esirgemeyen Prof. Dr. Cengiz SAYIN’ a, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı’nın değerli öğretim elemanlarına teşekkür ederim.

Çalışmalarım sırasında hiç bıkmadan büyük bir özveri ve sabırla her yönden bana destek olan, her zaman benimle olduğunu bildiğim sevgili eşim Dr. Asaf ÖZALP’ a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	iii
ÖNSÖZ	v
AKADEMİK BEYAN	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
ÇİZELGELER DİZİNİ	x
1. GİRİŞ	1
2. KAYNAK TARAMASI	4
3. MATERYAL VE METOD	8
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	13
4.1. Ankete Katılanların Büyükşehir Yasası İle İlgili Genel Bilgi Düzeyi	14
4.2. Ankete Katılanların Büyükşehir Yasasının Kırsala Etkileri Hakkındaki Düşünceleri... ..	16
4.2.1. Büyükşehir yasasının etkileri hakkında bilgi ve algı düzeyi faktör analizi sonuçları.....	23
4.3. Köylerin Mahalleye Dönüşmesi İle Meydana Gelen Değişiklikler Hakkında Bilgi Ve Düşünceleri.....	26
4.4. Son Bir Yıl İçinde Mahalleye Gelen Belediye Yetkililerinin Durumu	30
4.5. Köylerden Mahalleye Dönüşen Bölgelerde Yaşayanların Belediyecilik Hizmetleri Kapsamında İlçe/Büyükşehir Belediyelerinden Beklentileri.....	33
4.5.1. Belediyecilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyesinden beklentiler hakkında faktör analizi sonuçları	37
4.6. Ankete Katılanların Yasa İle Gelen Değişimler Hakkında İlgili Bilgi Düzeyleri.....	39
4.7. Halkın Yerel Yönetimlere Katılımı İçin Yapılması Gerekenler	41
4.8.Yasanın Avantajları ve Dezavantajları.....	43
4.8.1.Ankete katılanların yasanın avantajları ve dezavantajları hakkında görüşlerine yönelik faktör analizi	47
4.9. Kırsal Alanda Yaşayanların Yerel Yönetim Tercihleri.....	49
4.10.Yerel Yönetimlerin Sorunları.....	51

4.10.1. Ankete katılanların yerel yönetim sorunları ile ilgili faktör analizi sonuçları.....	53
4.11. Ankete Katılanların Yerel Yönetimler İle İlgili Genel Görüşleri	54
5.SONUÇLAR	55
6.KAYNAKLAR	62
7.EKLER.....	64
ÖZGEÇMİŞ	

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum

"Antalya İlinde Kırsal Alanda Yaşayanların Büyükşehir Yasası İle Getirilen Yeni Düzenlemelere İlişkin Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi" adlı bu çalışmanın, akademik kurallar ve etik değerlere uygun olarak bulunduğunu belirtir, bu tez çalışmasında bana ait olmayan tüm bilgilerin kaynağını gösterdiğimi beyan ederim.

...../...../.....
Burcu ÖZALP

İmza

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 4. 1. Ankete katılanların büyükşehir yasasının etkileri hakkında bilgi ve algı düzeyi hakkında değişken ağırlıkları	24
Şekil 4. 2. Ankete katılanların belediyeçilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyesinden beklentiler hakkında faktör ağırlıkları.....	38
Şekil 4. 3. Ankete katılanların yasanın avantajları ve dezavantajları hakkında görüşlerine yönelik faktör ağırlıkları	48

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 3. 1. Büyükşehir yasasından önce ve sonra antalya il ve ilçe merkezleri ile belde ve köyler nüfusu	8
Çizelge 3. 2. Büyükşehir yasasından önce ve sonra antalya ilinde ilçe belediye ve köy sayısı (adet)	8
Çizelge 3. 3. 2012 Yılına göre antalya ilinin ilçelerin kent/kır nüfus miktarları ve payları.....	9
Çizelge 3. 4. Anket yapılan ilçeler ve anket sayıları.....	10
Çizelge 4. 1. Anket yapılan kişilerin cinsiyetlerine göre dağılımı ve ortalama yaşları.....	13
Çizelge 4. 2. Anket Yapılan kişilerin eğitim durumu	13
Çizelge 4. 3. Anket yapılan kişilerin aile yapısı ve yaşadıkları mahallelerin coğrafi durumu	14
Çizelge 4. 4. Ankete katılanların büyükşehir yasası ile farkındalık ve gerçekleşen değişimler ile ilgili bilgi düzeyleri	16
Çizelge 4. 5. Ankete katılanların büyükşehir yasasının kırsala etkileri hakkındaki düşünceleri (kişi)	21
Çizelge 4. 6. Ankete katılanların büyükşehir yasasının kırsala etkileri hakkındaki düşünceleri (%)	22
Çizelge 4. 7. Ankete katılanların büyükşehir yasası'nın etkileri hakkında bilgi ve algı düzeyi faktör analizi sonuçları	25
Çizelge 4. 8. Katılımcıların köy ve mahalle tercih durumları.....	26
Çizelge 4. 9. Köylerin mahalleye dönüşmesi ile meydana gelen değişiklikler hakkında bilgi ve düşünceleri (kişi)	29
Çizelge 4. 10. Köylerin mahalleye dönüşmesi ile meydana gelen değişiklikler hakkında bilgi ve düşünceleri (%)	30
Çizelge 4. 11. Son 1 Yıl İçinde ilçe belediyelerinin köylere gelme neden ve durumları	31
Çizelge 4. 12. Köylülerin Son bir sene içerisinde ilçe belediyesine gitme durumları	31
Çizelge 4. 13. Son 1 yıl içinde büyükşehir belediyesinin köylere gelme neden ve durumları	32

Çizelge 4. 14. Köylülerin son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesine uğrama durumları	32
Çizelge 4. 15. Belediyecilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyelerinden beklentiler (kişi)	34
Çizelge 4. 16. Belediyecilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyelerinden beklentiler (%).....	35
Çizelge 4. 17. Belediyecilik hizmetleri kapsamında ilçe ve büyükşehir belediyelerinin yapmış olduğu hizmetler	36
Çizelge 4. 18. Arazilerin imara açılma durumu ve tarıma etkisi	37
Çizelge 4. 19. Ankete katılanların belediyecilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyesinden beklentiler hakkında faktör analizi sonuçları	39
Çizelge 4. 20. Ankete katılanların yasa ile gelen değişimler hakkında ilgili bilgi düzeyleri (kişi)	40
Çizelge 4. 21. Ankete katılanların yasa ile gelen değişimler hakkında ilgili bilgi düzeyleri (%).....	41
Çizelge 4. 22. Halkın yerel yönetime katılması için neler yapılması gerekenler	42
Çizelge 4. 23. Halkın yerel yönetime katılması için neler yapılması gerekenler (%)	42
Çizelge 4. 24. Yasanın beklentileri karşılama durumu, avantajları ve dezavantajları	46
Çizelge 4. 25. Yasanın beklentileri karşılama durumu, avantajları ve dezavantajları (%).....	47
Çizelge 4. 26. Ankete katılanların yasanın avantajları ve dezavantajları hakkında görüşlerine yönelik faktör analizi.....	49
Çizelge 4. 27. Ankete katılanların istedikleri yerel yönetim özellikleri (kişi).....	50
Çizelge 4. 28. Ankete katılanların istedikleri yerel yönetim özellikleri (%)	50
Çizelge 4. 29. Ankete katılanlara göre göre yerel yönetim sorunları	52
Çizelge 4. 30. Ankete katılanlara göre göre yerel yönetim sorunları (%)	52
Çizelge 4. 31. Ankete katılanların yerel yönetim sorunları ile ilgili faktör analizi sonuçları	54
Çizelge 4. 32. Yerel yönetimler ile ilgili görüşleriniz nelerdir (kişi).....	55

Çizelge 4. 33. Yerel yönetimler ile ilgili görüşleriniz nelerdir (%)	55
---	-----------

1. GİRİŞ

Modern ve çağdaş düzeyde herkese eşit şekilde hizmet sunan, kapasitesini sürekli yenileyebilen, yerel kaynaklarını verimli kullanabilen, üretken, yeterli mali kaynaklarla desteklenen yerel yönetimler, kamu idaresi açısından “halka en yakın yönetim birimleridir.” Devlet ve toplum düzeninin kesintisiz olarak işlemesi ve kamunun ortak ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik mal ve hizmetlerin üretilip halka sunulmasını içeren sistem olarak kamu yönetimi, hizmetlerin ülke düzeyinde daha etkili ve daha verimli sağlanabilmesi amacıyla merkezi yönetim ve yerel yönetim olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Merkezi yönetim, esas itibarıyla bakanlıklar ve bağlı kuruluşlardan; yerel yönetimler ise belediyeler ve köylerden meydana gelmektedir. Merkezi yönetim ve yerel yönetimler, idarenin birbirini tamamlayan iki unsuru olup, kuruluş ve görevleriyle bir bütün teşkil etmektedir. Yerel yönetimler, belirli bir coğrafi alanda yaşayan yerel toplulukların ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan karar organları olup yerel halk tarafından seçilen, görev ve yetkileri yasalarla belirlenen, özel gelirleri ve bütçesi olan ve kendine özgü örgüt yapısı ve personeli bulunan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanabilir. Bu nitelikleriyle yerel yönetimler demokratik yönetim yapısının temel unsurlarından birisini oluşturmakta ve sosyolojik etkenlerin yanı sıra, özellikle yerel kamusal hizmetlerin sunumunda etkinliği artırmak amacıyla hemen her toplumda bu yönetimlere yer verilmektedir.

Sosyal devlet fikrinin önem kazanması ile merkezi idare ve mahalli idareler arasındaki görev paylaşımı yeniden düzenlenmiş; merkezi idare tarafından yerine getirilen bazı hizmetler belediyelere devredilmiş ya da belediyeler tarafından yürütülen bazı hizmetler merkezi idare tarafından üstlenilmiştir. Uygulamada yerel yönetimlerin görevlerini istenilen düzeyde gerçekleştirememesi nedeniyle yeniden yapılandırılmaları gereği kaçınılmaz olmuş ve buna yönelik arayışlar, hemen her ülkenin gündeminde önemli bir yer tutmuştur. Yerel yönetim mevzuatlarındaki değişimler kırsal alanda yaşayanları da etkilemektedir. Kırsal alanda yaşayanlar yerel yönetimlerdeki bu değişimlerden kentte yaşayanlardan daha geç ve daha az etkilenmekte olduğu yaygın bir kanıdır. Ancak özellikle son düzenleme olan 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile beraber kırsal alanların da büyükşehir alanı olarak görülmesi ve yasal düzenleme ile gelen bütün değişimlerin doğrudan kırsal kesimde yaşayanları da etkilemesi beklenmektedir.

6360 Sayılı Kanun ile;

- 442 sayılı Köy Kanunu'na göre nüfusu 2.000'nin altındaki yerleşim yerleri, köy addedilmiştir. Bunun yanı sıra cami, okul, otlak, yaylak, baltalık gibi orta malları bulunan ve toplu veya dağınık evlerde oturan insanlar bağ ve bahçe ve tarlalarıyla birlikte köy olarak kabul edilmektedir. Yasa ile birlikte büyükşehir il sınırlarında bulunan bu tanıma uyan köyler mahalleye dönüşmüştür.
- Kırsal yerleşim alanlarının temel yönetsel birimi olan köydür (tüzel kişiliğidir). Köy hem bir yerel yönetim birimidir hem de merkezi yönetimin kırsala, taşraya uzanan kollarıdır. Köyler, merkezi yönetimin tüm ülkeye vermekle yükümlü olduğu genel idare hizmetlerin kırsaldaki/taşradaki uzantısı olmakla beraber tarımsal üretimle uğraşan küçük bir yerleşim biriminin yereldeki ortak ihtiyaçlarını kendilerince karşılayabildikleri yapılanma itibarıyla da en alt düzeydeki yerel yönetim birimidir. Yasa ile beraber mahalleye dönüşen köylerde bu durum değişmiştir.

- Tüzel kişiliği sona ererek mahalleye dönüşen orman köylerinin ve köylüsünün orman mevzuatından kaynaklanan her türlü hakkı korunmuştur.
- Tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşen köy ve beldelerin mera, yaylak ve kırsal alanlar üzerindeki hakları muhafaza edilmiştir.

Yasanın köylere olası etkileri;

- Yasa ile Büyükşehir sınırlarına dahil edilen köylerde yaşayanlar içme suyu, sulama suyu, atık su gideri, alt yapı yatırımları ve benzerleri için zamanla ‘bedel, katılım payı’ adı vb. adlarla yeni harcama kalemleri ortaya çıkmıştır.
- Bahçedeki, tarladaki, yayladaki, meradaki su ücretlendirilecek. Bu giderler zaman içinde (geçiş olarak 5 yıl sonrası-2018) büyükşehir değerleri üzerinden belirlenecek. Türkiye’de suyun %75’inin tarımda kullanıldığı düşünülürse, çiftçi ve kırdaki aile yeni bir maliyet ile karşı karşıya kalacak ve aile bütçesine ek bir yük getirecektir.
- Bu durumda mahalleye dönüşmüş kırdan, kente yeni bir göç dalgası oluşması olasıdır. Üretim kaynakları sınırlanan, yaşam biçimine müdahale edilen kırsaldaki yurttaş kentlerde daha zor koşullarda yaşamaya, iş bulmaya ve barınmaya zorlanacaktır.
- Yasa, yönetimin tek elde toplanmasını sağlayan, yereldeki farklılıkları görmeyen, özgünlüklerini göz ardı eden bir düzenleme getirmektedir. Bu durum kırsal yaşamın kendine özgü niteliklerini ve değerlerini etkileyecektir.
- Kanun ile köylere yönelik yürütülecek hizmetler, kent merkezinin öncelikleri içinde geri planda kalacaktır.
- Yasa ile üretim için kullanılması gereken verimli tarım arazilerinin, kentsel alan kapsamına alınıp arsaya dönüştürülmesinin yolu açılacaktır.
- Yasa ile tüzel kişiliği sona eren köylerde, kıyı alanları ve meralar korunmasının zorlaşacağı için bu alanların “amaç dışı kullanıma” açılması olası olup, böylece doğal varlıklar ve kır yaşamı, ekosistem dengesi gözetilmeksizin tahribata uğramaları muhtemeldir (Ayyıldız ve ark. 2016).

Bu çalışmada Antalya ilinde kırsal alanda yaşayanların yerel yönetim algıları ile yerel yönetim ile ilgili yasal düzenlemelere bakış açılarının belirlenmesi, yerel yönetim düzenlemeleri ile beraber gerçekleşecek olan değişim ve gelişmelere karşı tutum ve davranışlarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca büyükşehir yasasının kırsal kesimin idari, nüfus, tarımsal yapı ve üretime olası etkilerinin belirlenmesi de bu çalışmanın amaçları arasındadır. Ayrıca büyükşehirlerde kırsal kesimin idari yapısındaki değişimlerin; nüfusun genel görünümüne etkileri, tarımsal yapıda üretimden pazarlamaya kadar tarımda oluşturacağı olası etkiler üretici bakış açısından değerlendirilecektir.

Yerel yönetimle ilgili daha önce çeşitli çalışmalar yapılmıştır, ancak bu çalışmaların kapsamı incelendiğinde genellikle kentte yaşayanlara yönelik yapıldığı gözlemlenmiştir.

Bu çalışmanın hedef kitlesinin kırsal kesim olması çalışmayı özgün kılmaktadır. Çalışmada büyükşehir yasasının kırsal kesimin idari, nüfus, tarımsal yapı ve üretime olası

etkilerinin belirlenmesi ve ölçülmesi çalışmayı bu konuda özgün kılmakta ve diğer araştırmalardan ayırmaktadır.

Çalışma Antalya ilinde kırsal alanda yaşayanları ana kitle olarak ele almıştır. Çalışma sonuçları 15 ilçede yapılan 150 anketten elde edilen sonuçlar derlenerek elde edilmiştir. Elde edilen verilen basit istatistiki tablolar ile açıklanmıştır. Çalışmada ayrıca faktör analizi ile kırsal alanda yaşayanların büyükşehir yasası bilgi ve algı düzeyleri, yasadan beklentileri ile yerel yönetim sorunları analiz edilmiştir.

2. KAYNAK TARAMASI

Araştırma konusunda literatür çalışmaları incelenmiş ve özetlenmeye çalışılmıştır, Konu ile ilgili daha önce fazla çalışma yapılmadığı belirlenmiştir. Konu ile ilgili daha önce yapılan çalışmalar özetle aşağıdaki gibidir;

Olgun ve Gülçubuk (2016) Kırsalın Dönüşümünde Fırsat ve Tehditleriyle Yeni Büyükşehir Yasası'nın Analizi isimli bildirilerinde Yasanın, çıkarılış gerekçelerinden biri olarak belirtilen hizmetlerin bütünlüğü ve etkinliği; verimlilik, koordinasyon açısından iyileşme mi getirecek yoksa tarımsal üretim maliyetlerini etkileyecek ya da kırsal alanlarda doğal kaynakların tarım dışı amaçlarla kullanımının yolu mu konularını irdelemiştir. İşte bu gerekçelerle 6360 sayılı yasanın kırsal kesim için bir fırsat mı, tehdit mi oluşturacağı gelecek açısından önem taşıdığını ifade etmişlerdir.. Bu bildiride 6360 sayılı yasanın kırsalın, çiftçinin, tarımın geleceğini ilgilendiren ve biçimlendiren çıktıları ile kırsal kesimin karşılaştığı/karşılaşabileceği avantajlar ve dezavantajlar ele alınmıştır. Ayrıca bildiride Büyükşehir Yasası'nın çıkmasından bugüne değin ortaya çıkan bazı sonuçlara ilişkin örnekler verilecek ve bunların detaylı analizi tartışılmıştır.

Ürkmez ve Çelik (2016) yemi yasa ile İstanbul için metropoliten kent sınırı olarak il sınırları dar kalırken, Kayseri gibi nüfus yoğunluğu az olan Konya, Muğla, Şanlıurfa gibi birçok büyükşehir için de mülki sınırlar oldukça geniş gelebileceği sonucuna varmıştır. Ayrıca bu kadar geniş alanlarda teknik ve mali yönden oldukça yetersiz durumdaki büyükşehir belediyelerinin denetim sağlamalarını, yapılaşmaları kontrol edebilmelerini, yeterli ve gerekli altyapı hizmetlerini sunabilmelerini mevcut şartlar temelinde beklemenin imkânsız olup, böyle bir sürecin yaratacağı mekansal ve toplumsal değişimlerin olası etkilerini tartışmanın giderek daha önemli bir hale geleceğini ifade etmişlerdir.

Ayyıldız vd. (2016) Büyükşehir Yasasının Tarımsal Alt Yapıya Olası Etkileri adlı bildirisinde Büyükşehir yasası ile birlikte büyükşehirlerin mücavir alan sınırı il sınırına çekildiğine değinmiştir. Bu yeni durum karşısında tarımsal hizmetlere ilişkin herhangi bir alt yapısı olmayan belediyelerin ne kadar etkili hizmet verebileceği bilinmemesi durumunu ifade etmiştir. Çalışmada, tarımsal alt yapı hizmetlerinin belediyelerce yürütülmesinin olası etkileri incelenmeye çalışılmış ve çözüm önerileri tartışılmıştır. Çalışmalarında Büyükşehir yasasının tarımsal faaliyetlerin etkinliği üzerinde önemli ölçüde etkili olacağının yadsınamaz olduğunu bildirmişlerdir. Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi üzerine tecrübeye sahip olmadıkları bilinmediğini ve bu doğrultuda, ilçe ve büyükşehir belediyelerinde öncelikli olarak tarımsal alt yapı hizmetlerine ilişkin norm kadroda birimler oluşturulması ve bu birimlere ilişkin bütçe ayırımının gerekli olduğunu belirtmişlerdir. . Oluşturulacak birimlerde uzmanlaşmaya önem verilmesi kısa vadede çözüm arayışlarına cevap bulma konusunda etkili olabileceği sonucuna varmışlardır. Belediyelerin tarımsal alt yapı hizmetlerine yönelik faaliyetlerde bulunan kurumlar ile işbirliği politikası yürütmesi kırsal kalkınma açısından önemli görüldüğü kanısındalardır. Büyükşehir belediyelerinin hizmet alanının il mülki sınırına çekilmesi karşısında tarım arazilerinin korunması üzerine çıkarılan toprak koruma kanunun yetersiz kalacağı düşüncesindedirler. Yasalarda açıklıkların bulunmasından dolayı belediyelerin tarım arazilerini 2/b kapsamında değerlendirme

olasılığına karşın yasalar üzerinde yeni düzenlemelerin gerekli olduğunu ifade etmişlerdir.

Çiftçi ve Tomar (2013) çalışmalarında büyükşehir yasasının İzmir kırsalı üzerine olası etkilerini ele almışlardır. Çalışmada Yasa yönetimin tek elde toplanmasını sağlayan, yereldeki farklılıkları görmeyen, özgünlüklerini göz ardı eden bir düzenlemeyi getirdiğini ifade etmişlerdir. Yasanın kırsal yaşamın kendine özgü niteliklerini, değerlerini aşındırdığı görüşündelerdir.

Adıgüzel (2012) 6360 Sayılı Yasa'nın Türkiye'nin Yerel Yönetim Dizgesi Üzerine Etkileri: Eleştirel Bir Değerlendirme adlı çalışmasında 6360 sayılı Yasa'nın geleneksel yerel yönetim dizgesinde neden olacağı önemli değişim ve dönüşümleri irdelemiştir. Yasa, yerel yönetim dizgesinde ikili bir yapının ortaya çıkabileceğini öngörmüş, yasa ile gelen yerel siyaset, yerel mali yapı ve kentleşme gibi konularda önemli değişimleri incelemiştir. 6360 Sayılı Yasa'nın Türkiye'nin Yerel Yönetim Dizgesi Üzerine Etkileri: Eleştirel Bir Değerlendirme adlı çalışmasında yasanın kır, kent, mali yapıya etkilerini değerlendirmiştir. 6360 sayılı Yasa'nın BŞB sınırını ilin mülki sınırları ile örtüştürmüş olmasından dolayı, sorun yaratma potansiyeli yüksek bir yasal düzenleme olduğunu belirtmiştir. Yasa, getirmiş olduğu yeni düzenlemelerle yerel siyasette yeni sonuçların ortaya çıkmasına neden olabileceği gibi, yeni bir takım yönetsel, kentsel ve toplumsal sorunların da ortaya çıkmasına neden olabileceğini ifade etmiştir. Yasa, mülki sınırlar içerisinde hizmet üreten köy, belde belediyesi ve il özel yönetimleri gibi geleneksel yerel yönetim birimlerini kaldırarak, büyükşehir belediyesini, ilçe belediyeleri arasında eşgüdüm sağlamak suretiyle, bu alanda hizmet üreten tek yerel yönetim birimi olarak belirlemiştir. Oysa il sınırları içerisinde yerel ihtiyaçları farklılaşan yerleşim birimleri olduğunu buralarda yaşayan insanlara yakından hizmet sunmakta görevli olan yerel yönetim birimlerinin tüzel yapılarına son verildiğini belirtmiştir. BŞB içerisindeki kırsal alanlarda yaşayan halk, önemli miktarlarda vergi, harç, katılım payı gibi ödemelerle karşı karşıya kalacağı gibi, içme ve kullanım suyu için büyük ücretler ödemek zorunda kalacağını ifade etmiştir. Bu durumun, kırsal alanlarda üretimi ve yaşamı olumsuz yönde etkileyerek, kentsel alanlara göre daha yaygın görülen yoksulluğun daha da derinleşmesine neden olacağı sonucuna varmıştır.

Belli ve Aydın (2017) 6360 Sayılı Kanun Ve Yerelde Merkezileşme isimli çalışmasında 6360 sayılı Kanun sonrasında oluşan yeni durumun yerelleşme ve merkezileşme kavramları bağlamında incelemiştir. Yasa ile merkezi ve yerel yönetimler arasından bir yetki karmaşası oluşabileceği ifade edilmiştir. Ayrıca yasa ile İl özel idarelerinin kaldırılması da yerelleşmeyi olumsuz etkilediği sonucuna varılan çalışmada aynı zamanda yasanın yerelleşmeden çok merkezileşmeye neden olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Sezik (2017) Yerel yönetimlerde daha önceden gerçekleştirilen ve reform olarak adlandırılan bir dizi çalışma gerçekleşmiş olmasına rağmen en köklü reformun 2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı kanun ile yapıldığını belirtmiştir. Bu kanun ile en ön plan çıkan İl sisteminin önemli dayanağı olan ve bütçesini oluşturan il özel idarelerinin kaldırılması sonrasında boşlukların iyi doldurulamamasının, Türkiye idare sisteminin bel kemiğini oluşturan il yönetiminin zaafa uğramasına ve atıl kalmasına yol açabileceğini ifade etmiştir. Ayrıca yeniden yapılanan bir kurum olan büyükşehir belediyesinin ve merkez ilçe belediyelerinin özellikle kırsal alan hizmetlerinde yeterli deneyime sahip

olmadığını ve İl özel idaresinden devraldığı işlere yeterli mali imkân ayıramadığını savunmuştur. Ve son olarak yeni sistemin daha etkili ve verimli işleyebilmesi büyükşehir belediye başkanının yetkinliği ile doğru orantılı olduğu, liderlik etme kapasitesine sahip, donanımlı, eşgüdüm ve yönlendirme kabiliyeti yüksek, uzmanlıklara başvuran bir sistem olması gerektiği sonucuna varmıştır.

Ayyıldız vd. (2016) 6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Olası Etkileri adlı çalışmalarında Türkiye'nin %52'sinde gerçekleşen idari yapı değişiminin kırsal kesime ve özellikle tarıma etkileri belirlenmeye çalışılmış ve ne gibi önlemler alınabileceği tartışılmışlardır. Büyükşehir yasasının birçok alanda kırsal kesim üzerinde etkisi olduğu tartışılmaz bir durum olduğunu ifade etmişlerdir. Bu bağlamda, kırsal alanda temel hizmetlerin belediyeler tarafından yürütülecek olması kırsal nüfusun daha kaliteli hizmet alabileceğini ortaya koymaktadırlar. Ancak belediyelerin kırsal yerleşim bölgelerine uzaklıkları hizmetin ulaşımı açısından endişe oluşturduğu fikrini belirtmişlerdir. Bu sebeple, büyükşehir ve ilçe belediyelerinde norm kadroda kırsal alana ilişkin zorunlu birimlerin oluşturulması gerektiği ve bu birimlere ilişkin bütçe ayrımı gerekli olduğu görüşünü ifade etmişlerdir. Yapısal dönüşümlerin yanı sıra büyükşehir belediyelerinde özellikle hayvancılık ve tarımsal faaliyetlere ile ilgili yasal düzenlemelerin gerekliliğinin şart olduğunu belirtmişlerdir.

Yenigül (2016) Büyükşehirlerde Tarımsal Alanların Korunmasında Kentsel Tarım ve Yerel Yönetimlerin Rolü adlı çalışmada günümüz yerel yönetimlerin yönetim sorunlarının çözümüne yönelik yapılan yasal düzenlemeler sonucunda büyükşehir belediyelerinin yetki ve sorumluluk alanlarındaki genişlemeyle birlikte geniş bir tarımsal alan büyükşehir belediyelerinin yetki ve sorumluluk alanına dâhil edildiğini ifade etmiştir. Bu durumun tarımsal üretime yönelik konuların büyükşehir yönetimlerinin çalışma alanları içinde yer almasına neden olduğu ve bu kapsamda yerel yönetimlerin tarımsal faaliyetlerin kentlerde yapılabilmesine yönelik gerekli düzenlemeleri yapması, kentsel alanlarda tarımsal üretimin desteklenmesi ve organize edilmesinde önemli görevleri edinmesi gerektiği, kentsel tarımın büyükşehirlerde uygulanabilirliği yönünde aktif rol alması gerektiği sonucunu ortaya koymuştur. Yasal mevzuattaki bu değişimin Türkiye'de sürdürülebilir kentsel gelişmeyi destekleyici adımları atmada bir olanak yaratacağı, büyükşehirlerdeki sosyal, ekonomik ve çevresel sorunların çözümünde olumlu etkiler yaratması beklenmekte olduğunu ifade etmiştir.

Biricikoğlu ve Duyar (2015) tarafından yapılan 6360 Sayılı Yasa'nın Genişleyen Büyükşehir Belediyesi Hizmet Sınırının Etkinlik Ve Verimliliğe Etkisi Bağlamında Değerlendirmesi: Sakarya Büyükşehir Belediyesi Örneği adlı çalışmalarında 6360 Sayılı Yasa, büyükşehir belediye sınırlarının mülki sınırlarla birleştirilmesinin etkin ve verimli hizmet sunumuna etkisi bağlamında irdelenmiştir. Çalışmada Yasa'nın hizmet sunumuna olan etkisine baktığımızda, hizmet sınırlarının il mülki sınırlarına genişlemesinin hizmetin etkin ve verimli sunumunda olumlu yönde bir katkı sağlayacağı ifade edilmiştir. Etkinlik ve verimlilik yanında hizmet sınırının genişlemesinin hizmetlerde kalite, hizmetten yararlanma noktasında da daha adil ve eşitlikçi bir yapı ortaya çıkaracağı vurgulanmıştır. Yasa'nın hizmet alanlar açısından değerlendirilmesi bağlamında da eski köy muhtarları yeni mahalle muhtarları ve ilçe sakinleri ile yapılacak görüşmelerle elde edilecek verilerin hem yöneticiler, hem vatandaş açısından getirdiği değişimi

derinlemesine analiz edebilme, sorun alanlarını tespit edebilme buradan hareketle de düzeltici öneriler oluşturabilmeye yardımcı olabileceği sonucuna ulaşmışlardır.

Çetinkaya (2009) yerel yönetimlerde etkin ve verimli hizmet sunumunun gerçekleşmesinde bazı faktörlere vurgu yapar. Bunları, nüfus sayısı, yörenin kendine ait ekonomik yapısı, gelir seviyesi, coğrafi durum olarak sıralar. Buradan hareketle, aslında bahsedilen faktörlerin bir ilden diğerine farklılık gösterebileceği düşünülecek olduğunda bütün büyükşehir belediyeleri için genelleştirilen hizmet alanının il sınırı olarak belirlendiği düzenlemenin, daha fazla ampirik çalışmayla elde edilecek sonuçlarından sonra kapsamlı ve karşılaştırmalı değerlendirilmesine ihtiyaç olduğu düşünülebilir.

Genç (2014) “6360 Sayılı Kanun ve Aydın’a Etkileri” isimli çalışmasında, Yasa’nın Aydın ili için doğuracağı muhtemel sonuçları, kentsel gelişme, kentleşme bağlamlarında değerlendirme konusu yapmakta ve ulaştığı sonuçlar olarak da Yasa’nın Aydın ili için olumlu etkileri olarak planlamada bütünsellik, kentleşme sorunlarına çözüm sunma potansiyeli gibi örnekler vermektedir. Kentsel alan büyüklüğü ve köy sayısının çokluğunu ise zorlayıcı unsurlar olarak görmektedir.

İzci ve Turan (2013) “Türkiye’de Büyükşehir Belediyesi Sistemi ve 6360 Sayılı Yasa İle Büyükşehir Belediyesi Sisteminde Meydana Gelen Değişimler: Van Örneği” isimli çalışmalarında Van örneği temelinde 6360 Sayılı Yasa’nın getirdiği, yeni büyükşehir belediye sistemi bağlamında idari, siyasi, mali ve kamusal hizmetlerin sunumundaki değişiklikleri değerlendirmektedirler. Yazarlar, çalışmaları sonucunda ilgili değişimlerin Van örneğinde yerel potansiyel ve dinamikleri harekete geçireceği ve halk nezdinde büyükşehirde yaşama psikolojisinin olumlu olacağı yorumuna ulaşmaktadırlar.

3. MATERYAL VE METOD

Antalya ilinde büyükşehir yasasından önce köylerde yaşayan bireylerin nüfusu 599.863 iken (toplam nüfusun % 28,7'si) bu nüfusun tamamı köylerin mahalleye dönüştürülmesiyle kent nüfusuna dahil olmuştur (Çizelge 3.1).

Çizelge 3. 1. Büyükşehir yasasından önce ve sonra Antalya il ve ilçe merkezleri ile belde ve köyler nüfusu

Yıllar	Nüfus (Kişi)			Toplam Nüfus İçindeki Payı (%)	
	Toplam	İl ve İlçe merkezleri	Belde ve Köyler	İl ve İlçe merkezleri	Belde ve Köyler
2012	2.092.537	1.492.674	599.863	71,3	28,7
2013	2.158.265	2.158.265	-	100,0	-

Antalya ilinde büyükşehir yasasından önce 19 ilçe ve 93 belediye var iken yasadın sonra 2.000 nüfusun altındaki belde belediyelerin kapatılması ile 93 olan belediye sayısı 19'a düşmüştür. Yine aynı dönemde Antalya ilinde 539 köy bulunmakta iken yasa ile beraber bu köylerin tamamı mahalleye dönüştürülmüştür (Çizelge 3.2).

Çizelge 3. 2. Büyükşehir yasasından önce ve sonra Antalya ilinde ilçe, belediye ve köy sayısı (adet)

	İlçe sayısı (adet)	Belediye Sayısı (adet)	Köy sayısı (adet)
2012	19	93	539
2013	19	19	-

Yasanın çıkmasından önce Antalya iline bağlı ilçelerin şehir ve köy nüfusu ve bu nüfusun şehir ve köylere göre oranları Çizelge 3.3'te gösterilmiştir. Tabloya göre yasadın önce kent nüfusunun en yoğun olduğu ilçeler Muratpaşa, Kepez ve Konyaaltı ilçeleridir. Köy nüfusunun yoğun olduğu ilçeler ise Kaş, Akseki, Finike, Gündoğmuş ilçeleridir.

Çizelge 3. 3. 2012 Yılına göre Antalya ilinin ilçelerin kent/kır nüfus miktarları ve payları

İlçe Adı	Kent	Kır	Toplam	Kent	Kır	Toplam
	Miktar (adet)	Miktar (adet)		Pay (%)	Pay (%)	
Aksu	46.953	18.350	65.303	71,90	28,10	100,00
Döşemealtı	30.133	14.139	44.272	68,06	31,94	100,00
Kepez	411.937	8.060	419.997	98,08	1,92	100,00
Konyaaltı	121.601	5.483	127.084	95,69	4,31	100,00
Muratpaşa	431.348	0	431.348	100	0,00	100,00
Akseki	3.548	10.810	14.358	24,71	75,29	100,00
Alanya	103.673	156.114	259.787	39,91	60,09	100,00
Demre	16.161	9.223	25.384	63,67	36,33	100,00
Elmalı	14.884	23.017	37.901	39,27	60,73	100,00
Finike	11.515	34.741	46.256	24,89	75,11	100,00
Gazipaşa	22.009	26.175	48.184	45,68	54,32	100,00
Gündoğmuş	1.988	6.463	8.451	23,52	76,48	100,00
İbradı	1.756	1.320	3.076	57,09	42,91	100,00
Kaş	7.192	46.396	53.588	13,42	86,58	100,00
Kemer	22.498	15.804	38.302	58,74	41,26	100,00
Korkuteli	21.314	29.737	51.051	41,75	58,25	100,00
Kumluca	32.326	33.597	65.923	49,04	50,96	100,00
Manavgat	94.661	99.077	193.738	48,86	51,14	100,00
Serik	54.712	54.767	109.479	49,97	50,03	100,00
Toplam	1.450.209	593.273	2.043.482	70,97	29,03	100,00

Çalışma kapsamında anket yapılan ilçeler ve yapılan anket sayıları çizelge 3,4’de gösterilmiştir. Çalışma kapsamında uygulanacak anket sayıları belirlenirken gayeli örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Anket sayıları hesaplanırken ilçe nüfusları dikkate alınmış ve her bir ilçede yapılacak anket sayısı ilçe kırsal nüfuslarının toplam il kırsal nüfusuna oranlanmasıyla elde edilmiştir. Çalışma kapsamında Alanya ilçesinde 40, Manavgat ilçesinde 25, Serik ilçesinde 14, Kaş ilçesinde 12, Finike ilçesinde 10, Kumluca ilçesinde 9, Gazipaşa ve Korkuteli ilçelerinde 8, Elmalı ilçesinde 7, Aksu ilçesinde 5, Kemer ilçesinde 4, Döşemealtı ve Akseki ilçelerinde 3 ve Demre ilçesinde 2 anket olmak üzere il genelinde toplam 150 anket yapılmıştır.

Çizelge 3. 4. Anket yapılan ilçeler ve anket sayıları

İlçeler	Anket sayısı	Pay (%)
Alanya	40	26,7
Manavgat	25	16,7
Serik	14	9,3
Kaş	12	8,0
Finike	10	6,7
Kumluca	9	6,0
Gazipaşa	8	5,3
Korkuteli	8	5,3
Elmalı	7	4,7
Aksu	5	3,3
Kemer	4	2,7
Döşemealtı	3	2,0
Akseki	3	2,0
Demre	2	1,3
Toplam	150	100,0

Çalışmanın hedef kitleleri Büyükşehir Yasasından etkilenen kırsal bölgelerde yaşayanlar oluşturmaktadır.

Araştırmada birincil ve ikincil verilerden yararlanılmıştır. İkincil veriler konu ile ilgili daha önce yapılan çalışmalar ile konu ile ilgili kayıtlardan yararlanılmıştır. Birincil veriler ise kırsal alanda yaşayanlarla yüz yüze anket yöntemi ile elde edilecek verilerden oluşmuştur. Anket uygulanacak mahalleler köyden mahalleye dönüşen bölgeler olup kırsal kesimde olmalarına dikkat edilmiştir. Uygulanacak anket sayısı ilçelerde mahalleye dönüşen köy sayısı ile oranlanarak hesaplanmıştır. Anket soruları amaca uygun olarak konu başlıklarına göre hazırlanmıştır. Anket soruları likert ölçeği kullanılarak oluşturulmuştur. Likert ölçekleme tekniği Rensis Likert tarafından geliştirilmiştir. Likert ölçekleme tekniği ile ilgili orijinal/ilk düşünce 1932’de “Archive of Psychology” isimli bir dergide yayınladığı “A Technique for the Measurement of Attitudes” isimli makalesinde yer alır. Likert ölçekleme tekniğinde geliştirdiği “bipolar/beşli değerlendirme/cevaplama” kategorilerinden ilk kez bu makalede bahseder (Likert, 1932: 5-20). Bu bipolar (iki kutuplu) beşli cevaplama kategorileri ve puan/sayısal değerleri şöyledir;

- “Strongly Approve” (5/1) “Kesinlikle Katılıyorum”
- “Approve” (4/2) “Katılıyorum”
- “Undecided” (3/3) “Ne katılıyorum ne katılmıyorum”
- “Disapprove” (2/4) “Katılmıyorum”
- “Strongly Disapprove” (1/5) “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklindedir.

Çalışmada, kırsal alanda yaşayanların yasa ile ilgili bilgi ve algı düzeylerinin belirlenmesi, yasanın avantaj ve dezavantajlarının tespiti ile kırsal alanda yaşayanların yasadaki beklentilerinin ortaya konması değişkenler olarak ifade edilen değişkenlerin sayısını azaltmak ve daha kolay anlaşılır duruma getirmek için çok değişkenli analiz teknikleri arasında yer alan faktör analizi kullanılmıştır. Faktör analizi gözlenen değişkenler arasındaki faktörleri bulmayı amaçlamaktadır. Eğer çok fazla değişken var ise değişkenlerin sayısını azaltmak ve kolay yorumlayabilmek için bu analiz uygulanmaktadır (Hair ve Ark.,1992).

Söz konusu faktör analizi, SPSS paket programı kullanılarak uygulanmıştır. Faktör analizi üç aşamada özetlenebilir.

1. Bütün değişkenler için bir korelasyon matrisi oluşturulur.
2. Faktörler, değişkenlerin korelasyon katsayılarına dayanan korelasyon matrisinden çıkarılır.
3. Faktörler, faktörlerin bazıları ve değişkenler arasındaki ilişkiyi maksimum yapmak için rotasyona tabi tutulur.

Araştırmada faktör analizinde kullanılan değişkenler için güvenilirlik ölçümü yapılmıştır. Güvenilirlik, bir ölçümün uyumunu ifade eder. Özellikle davranış ölçümlerinin yapıldığı çalışmalarda dikkat edilmesi gereken bir ölçümdür. Davranış çalışmalarında bulunan güvenilirlik değerinin % 80'nin altına düşmesi istenen bir durum değildir. Güvenilirlik farklı şekillerde ölçülebilir. Bu ölçümler şöyle sıralanabilir (Oppenheim,1992);

- Test-Retest güvenilirliği
- İçsel uyum yöntemi
- Split-half yöntemi
- Paralel form yöntemi

İçsel uyum yöntemleri içinde yer alan Cronbach'salpa katsayısı en çok kullanılan güvenilirlik katsayısıdır. Bu katsayı değişkenlerin serisinin tek boyutlu olarak ölçülmesini sağlamaktadır. Veriler çok boyutlu bir yapıya sahip oldukları zaman Cronbachalpha düşük çıkmalıdır. Cronbachalpha istatistiki bir test olmayıp güvenilirlik ya da uyum katsayısıdır.

Cronbachalpha, test uygulanacak değişkenlerin sayısının ve değişkenler arasındaki korelasyonun bir fonksiyonu olarak yazılabilir (Anonim, 2000).

$$\alpha = \frac{N\bar{r}}{1 + (N - 1)\bar{r}}$$

Formülde;

N: Değişkenlerin sayısını

$\bar{r}$: Değişkenler arasındaki korelasyon ortalamasını göstermektedir.

Cronbachalpha katsayısı korelasyon katsayısı gibi yorumlanabilir. Bu katsayı 0 ile 1 arasında değerler alır. Negatif değerler, faktörler arasında pozitif olarak ilişkinin

olmadığını gösterir. Böyle bir durumda güvenilirlik modeli geçersizdir. Eğer bulunan katsayı 1'e yaklaşıyor ise model oldukça güvenilir demektir. Buna karşın değeri 0'a yaklaştıkça güvenilirlik azalmaktadır (Anonim, 1993).

Faktör analizinin genel amacı çok sayıda asıl değişkenlerde mevcut olan bilgilerin daha az sayıdaki boyutta (faktör değişkenlerde) ifade edilmesi ve değişkenlerin temsil ettiği faktör yapısının ortaya konulmasıdır. Çalışmada faktör analizi sonucunda kırsal kesimde yaşayan bireylerin Büyükşehir Yasası ile gerçekleşen değişim ve gelişimlere karşı tutum ve davranışları, yasa hakkındaki algıları ve yerel yönetim beklentileri ile yerel yönetim sorunları hakkındaki faktör yapısı ortaya konmuştur.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

Çalışmanın bu kısmında çalışma kapsamında kırsal alanda yaşayanlar ile yapılan anketlerden elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir.

Anket yapılanların %86,6'sı erkek ve %13,4'ü ise kadındır. Erkeklerde ortalama yaş 48,2 kadınlar da ise 46,7 olmak üzere anket yapılan 150 kişinin ortalama yaşı 47,4 olarak hesaplanmıştır (Çizelge 4.1).

Çizelge 4.1. Anket yapılan kişilerin cinsiyetlerine göre dağılımı ve ortalama yaşları

	Miktar (adet)	Pay (%)	Ortalama yaş (yıl)
Erkek	130	86,6	48,2
Kadın	20	13,4	46,7
Toplam	150	100,0	47,4

Çalışma kapsamında anket yapılan kişilerin eğitim durumu Çizelge 4,2'de verilmiştir. Buna göre çalışma kapsamında anket yapılan kişilerin %67,3'ü ilköğretim, %18,0'ı lise, 5,3'ü ön lisans ve %9,3'ü lisans seviyesinde eğitime sahiptir.

Çizelge 4.2. Anket yapılan kişilerin eğitim durumu

Eğitim durumu	Miktar (adet)	Pay (%)
İlköğretim	101	67,3
Lise	27	18,0
Ön lisans	8	5,3
Lisans	14	9,3
Toplam	150	100,0

Anket yapılan kişilerin hane halkı sayısı en düşük 1 ve en yüksek 11 olmak üzere ortalama 4,1 olduğu belirlenmiştir. Mahallede yaşayan hane halkı incelendiğinde de yine aynı şekilde en düşük 1 en yüksek 11 olarak tespit edilmiş ortalama 3,5 olarak hesaplanmıştır. Anket yapılan kişilerin kaç yıldır o mahallede ikamet ettiği sorulmuş ve en düşük 1 en yüksek 81 yıl olmak üzere bu kişilerin ortalama 43,6 yıldır mahallelerinde ikamet ettiği tespit edilmiştir. Çalışma kapsamında ankete katılanlara il merkezine yılda kaç kere gittikleri sorulmuş ve ankete katılanların ortalama 73,9 kere il merkezine gittikleri belirlenmiştir. Yine çalışma kapsamında ankete katılanların mahallelerinin ilçe merkezi ve il merkezine uzaklıkları tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre mahallelerin ilçe merkezlerine uzaklıkları en düşük 5 km ve en yüksek 50 km olmak üzere ortalama 14,2 km, il merkezine uzaklığı ise en düşük 10 ve en yüksek 200 km olmak üzere ortalama 97,8 km olarak hesaplanmıştır (Çizelge 4.3).

Çizelge 4.3. Anket yapılan kişilerin aile yapısı ve yaşadıkları mahallelerin coğrafi durumu

	En az	En fazla	Ortalama
Ailedeki kişi sayısı	1	11	4,1
Mahallede yaşayan kişi sayısı	1	11	3,6
Mahallede ikamet etme süresi (yıl)	1	82	43,6
İl merkezine gitme sıklığı (kere/yıl)	0	365	73,9
İkamet ettiği yerin ilçeye uzaklığı (km)	5	50	14,2
İkamet ettiği yerin il merkezine uzaklığı (km)	10	200	97,8

4.1. Ankete Katılanların Büyükşehir Yasası İle İlgili Genel Bilgi Düzeyi

Çalışma kapsamında ankete katılanların büyükşehir yasası ile ilgili farkındalıkları ve genel bilgi düzeyleri ölçülmüştür. Elde edilen sonuçlar Çizelge 4.4’ te ifade edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre ankete katılanların % 76,7’si büyükşehir yasasından haberdar iken % 23,3’ü ise yasadan haberdar olmadıklarını belirtmişlerdir. Yine ankete katılanların %22’si büyükşehir yasasını incelediklerini ifade etmiş, %78’lik bir kısmı ise büyükşehir yasasını incelemediklerini belirtmişlerdir. Elde edilen sonuçlar kırsal alanda yaşayanların büyük bir kısmının yasadan haberdar olduğu fakat yasayı incelemediklerini göstermektedir. Çalışmada ankete katılanlara köylerin mahalleye dönüşmesi ile neler değişeceği konusunda bilgi sahibi olup olmadıkları sorulmuştur. Elde edilen cevaplar ankete katılanların % 59,3’ünün oluşacak değişimlerden haberdar oldukları %40,7’sinin ise bu değişimler konusunda bilgi sahibi olmadıklarını göstermiştir.

Çalışmada ankete katılanların büyükşehir yasası ile meydana gelen genel değişimler ile ilgili bilgi düzeyleri de belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre yasanın yapılaşmaya etkisini bilenlerin oranı %55,3 bilmeyenlerin oranı ise %44,7 olarak belirlenmiştir.

Yasanın vergilendirmeye etkisi hakkındaki bilgi sahibi olma oranları incelendiğinde evet bilgi sahibiyim diyenlerin oranı %56,7 iken hayır bilgi sahibi değilim diyenlerin oranı ise %43,3 olarak belirlenmiştir.

Yasa ile köy tüzel kişilikleri ortadan kalkmış ve köy varlıkları belediyeye devredilmiştir. Ankete katılanların bu durum hakkındaki bilgi düzeyleri incelendiğinde konuyu bilenlerin oranı %72, bilmeyenlerin oranı ise %28 olarak hesaplanmıştır. Ankete katılanların büyük çoğunluğu bu durum hakkında bilgi sahibidir.

Yasa ile köyde su kullanım ücretleri yeniden düzenlenmiş ve yasanın çıkmasını müteakip 5 yılın sonunda mahalleye dönüşen köylerde yaşayanlardan da şehir fiyatlandırmasına tabi tutularak su ücretleri alınmaya başlanacaktır. Yasanın bu değişikliği ile ilgili ankete katılanların %58’i bilgi sahibi iken %42’si ise bilgi sahibi olmadıklarını belirtmişlerdir.

Yasa ile beraber işletme ruhsat vergilendirme şekli de değişiklik göstermiştir. Bu değişiklikten haberdar olanların oranı %45,3, haberdar olmayanların oranı ise %54,7 olarak hesaplanmıştır.

Yasa ile beraber mahalleye dönüşen köylerde vergi, harç ve katılım payı gibi vergiler yasa çıktıktan sonra ilk 5 yıl için alınmayacak daha sonra ise alınmaya başlanacaktır. Ankete katılanların bu değişiklik ile ilgili bilgi düzeyleri %58,7 biliyorum % 41,3 bilmiyorum şeklinde olmuştur.

Yasa çıktıktan sonraki süreçte mahallede hali hazırda faaliyet gösteren bakkal, manav, berber, fırın gibi köy halkı tarafından işletilen işletmelerde yasayla ruhsatlı sayılmıştır. Ankete katılanların yasadan oluşan bu durum ile ilgili haberdar olup olmadıkları sorusuna verdikleri cevaplar evet haberdarım % 52,7 ve hayır haberdar değilim % 47,3 şeklinde olmuştur.

Yasa ile orman köylerine verilen yetkiler aynı şekilde devam etmektedir. Bu durum hakkında ankete katılanların %43,3'ü bilgi sahibi iken %56,7'si ise bu durumdan haberdar değildir.

Yeni yasa ile beraber mahalleye dönüşen köylerde köy bütçeleri de feshedilmiştir. Ancak bazı mahallelerde köy bütçeleri gayri resmi şekilde devam ettirilmektedir. Ankete katılanların % 12'si köy bütçelerinin gayri resmi de olsa devam ettiğini ifade ederken % 88'lik bir kısmı ise köy bütçelerinin devam etmediğini belirtmişlerdir. Ankete katılanların 2016 yılında köy bütçesi hakkında bilgi sahibi olma durumu incelendiğinde % 18,7'si bilgi sahibiyim, % 81,3'ü ise bilgi sahibi değilim cevabını vermiştir. Bu durum kırsal alanda yaşayanların köy bütçeleri ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını aynı zamanda da yasa ile değişen bu durumdan da haberdar olmadıklarını göstermektedir.

Çalışma kapsamında ankete katılanlara İlçe merkezindeki mahalleler ile köyden mahalleye dönüşmüş mahalleler arasında bir fark olduğunu düşünüyor musunuz sorusu yönlendirilmiştir. Bu durum hakkında ankete katılanların %58'lik bir kısmı evet fark var cevabını verirken, % 42'lik bir kısım ise ikisi arasında fark olmadığını düşünmektedir. Fark olduğunu düşünenlerin temel fark kaygısı diğer mahallelerin il veya ilçe merkezlerine yakınlıklarından dolayı hizmetlere daha hızlı ulaşım hizmetlerinden daha fazla yararlanabileceklerini düşünmeleridir.

Yeni yasa ile beraber büyükşehir belediyelerinin kırsaldaki sorumlulukları da değişiklik göstermiştir. Ankete katılanlara Büyükşehir belediyesinin kırsal alandaki yeni sorumluluklarından haberiniz var mı sorusu yöneltilmiş ve ankete katılanların % 60,7'si evet haberim var cevabını verirken % 39,3'ü hayır haberim yok cevabını vermişlerdir. 2012 yılında çıkan bu yasadaki 5 yıl geçmesine rağmen büyükşehir belediyesinin kırsaldaki sorumluluklarını bilmeyenlerin oranı hayli yüksektir.

Yasa ile beraber İl özel idareleri yerine yatırım izleme koordinasyon birimi kurulmuştur. Bu merkezden afet acil yardım gibi durumlarda beklediğiniz hizmetleri alabileceğinizi düşünüyor musunuz sorusuna ankete katılanların verdikleri yanıtlar %33,3 evet alabileceğim, % 67,7 hayır alamayacağım şeklinde olmuştur. Bu durum ankete

katılanların bu yeni birim hakkında henüz yeterince bilgi sahibi olmadığını ve bu birimi henüz benimsemediklerini göstermektedir.

Çizelge 4.4. Ankete katılanların büyükşehir yasası ile farkındalık ve gerçekleşen değişimler ile ilgili bilgi düzeyleri

Bilgi düzeyi	Evet	Pay (%)	Hayır	Pay (%)
1. 6360 sayılı büyükşehir yasasından haberiniz var mı?	115	76,7	35	23,3
2. 6360 sayılı büyükşehir yasasını incelediniz mi?	33	22	117	78
3. Köyünüzün mahalleye dönüşmesi ile neler değişecek biliyor musunuz?	89	59,3	61	40,7
4. Büyükşehir yasasının yapılaşmaya etkilerini biliyor musunuz?	83	55,3	67	44,7
5. Büyükşehir yasasının vergilendirmeye etkilerini biliyor musunuz?	85	56,7	65	43,3
6. Tüzel kişiliğinin kalkması ile köy varlıklarının belediyeye geçtiğini biliyor musunuz?	108	72	42	28
7. İçme ve kullanma suyu ücretleri ile ilgili 5 yıl sonra (2017 sonu) şehir fiyatı uygulanacağından bilginiz var mı?	87	58	63	42
8. İşletme ruhsat vergisi değişiminden bilginiz var mı?	68	45,3	82	54,7
9. Vergi, harç ve katılım payı vergisinin yasa çıktıktan sadece ilk 5 yıl için alınmayacağını biliyor musunuz?	88	58,7	62	41,3
10. Yasa çıktıktan sonraki süreçte bakkal, manav, berber, fırın gibi köy halkı tarafından işletilen işletmelerde yasayla ruhsatlı sayıldığından haberiniz var mı?	79	52,7	71	47,3
11. Orman köylerine verilen yetkilerin aynen devam ettiğini biliyor musunuz?	65	43,3	85	56,7
12. En son yıla (2016) ait köy bütçesi hakkında bilginiz var mı?	28	18,7	122	81,3
13. Şu anda köy bütçesi gayri resmi şekilde devam ediyor mu?	18	12	132	88
14. İlçe merkezindeki mahalleler ile köyden mahalleye dönüşmüş mahalleler arasında bir fark olduğunu düşünüyor musunuz?	87	58	63	42
15. Büyükşehir belediyesinin kırsal alandaki yeni sorumluluklarından haberiniz var mı?	91	60,7	59	39,3
16. İl özel idareleri yerine yatırım izleme koor. kurulmuştur. Bu merkezden afet acil yardım gibi durumlarda beklediğiniz hizmetleri alabileceğinizi düşünüyor musunuz?	50	33,3	100	66,7

4.2. Ankete Katılanların Büyükşehir Yasasının Kırsala Etkileri Hakkındaki Düşünceleri

Çalışma kapsamında kırsalda yaşayanların yeni yasanın kırsala etkileri hakkında bilgi seviyeleri ve düşünceleri belirlenmiş ve elde edilen sonuçlar Çizelge 4.5. ve Çizelge 4.6' da ifade edilmiştir. Elde edilen sonuçlar şu şekildedir;

6360 sayılı yasanın köylere etkilere hakkında bilgim var sorusuna katılımcıların %11,3'ü kesinlikle katılmıyorum, %14,7'si katılmıyorum, %14'ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, %47,3'ü katılıyorum ve % 12,7'si kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Bu durum ankete katılanların çoğunluğunun yasanın köylere etkileri hakkında bilgi sahibi olduğunu göstermektedir. Yasanın kırsala etkilerini biliyor musunuz sorusuna ankete katılanların verdikleri cevaplar %11,3 kesinlikle katılmıyorum, %14,0 katılmıyorum, %14,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %45,3 katılıyorum ve %15,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde olmuştur. Ankete katılanların çoğu yasanın köylere

etkileri gibi yasanın kırsala etkileri hakkında da bilgi sahibidir. Ankete katılanlara yasanın meralara etkileri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulmuştur elde edilen sonuçlar %16,7 kesinlikle katılmıyorum, %23,3 katılmıyorum, %10 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %40 katılıyorum ve %10 kesinlikle katılıyorum şeklinde olmuştur.

Ankete katılanlara köylerinin mahalleye dönüşmesi ve bu dönüşüm sonrası meydana gelen değişimler hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulmuştur. Köylerinin mahalleye dönüştüğünden haberinizi var mı sorusuna ankete katılanlar %4,7 kesinlikle katılmıyorum, %3,3 katılmıyorum, %3,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %10,7 katılıyorum ve %78 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu köylerinin mahalleye dönüştüğünü bilmektedir. Mahalle olmak bitkisel üretim faaliyetlerinizi etkiledi mi sorusuna katılımcılar %30,7 kesinlikle katılmıyorum, %26 katılmıyorum, %10,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %16,7 katılıyorum, %16,0 kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Ankete katılanların çoğu mahalle olmanın bitkisel üretim faaliyetlerini etkilemediğini ifade etse de, bitkisel üretim faaliyetleri etkilenen köylü sayısı da azımsanmayacak seviyededir. Mahalle olmak hayvansal faaliyetlerinizi etkiledi mi sorusuna katılımcılar %33,3 kesinlikle katılmıyorum, %25,3 katılmıyorum, %10,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %16,7 katılıyorum ve %14,0 kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Hayvansal üretim faaliyetindeki etkilenme durumu bitkisel üretim faaliyetindeki durum ile benzerlik göstermektedir. Mahalle olmak sosyal ve ekonomik yaşantınızı etkiledi mi sorularına katılımcılar benzer cevaplar vermişlerdir. Mahalle olmanın sosyal yaşama etkisi düşük olsa da ekonomik olarak etkilenenlerin oranı yaklaşık %25 dolayındadır.

Mahalle olduktan sonra idari hizmetlerdeki sayısal ve kalite artışı olup olmadığı konusunda katılımcıların fikirleri alınmıştır idari hizmetlerde değişim oldu mu sorusuna katılımcılar %31,3 kesinlikle katılmıyorum, %21,3 katılmıyorum, 514,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %26,0 katılıyorum ve %6,7 kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Hizmet kalitesinde artış oldu mu sorusuna ise %39,3 kesinlikle katılmıyorum, %22,0 katılmıyorum, %10,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %25,3 katılıyorum ve %3,3 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Mahalle olduktan sonra hizmet sayısında artış oldu mu sorusuna katılımcılar %34,0 kesinlikle katılmıyorum, %33,3 katılmıyorum, %4,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %27,3 katılıyorum ve %2,27 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Hizmet alımı genel olarak değerlendirildiğinde köylülerin büyük çoğunluğu genel olarak aldıkları hizmetlerde belirgin bir değişim olmadığı kanısındadır.

Büyükşehir yasasının köydeki yapılaşmaya etkisi oldu mu sorusuna katılımcılar %27,7 kesinlikle katılmıyorum, %30,0 katılmıyorum, %8,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %24,0 katılıyorum ve 513,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Elde edilen sonuçlar yasa ile köydeki yapılaşmanın henüz ciddi oranda etkilenmediğini ancak yeni yapılacak yapılarla beraber değişiklik gösterebileceğini ifade etmektedir.

Büyükşehir yasasının köy yaşantısına ve yaşam kalitesine etkileri hakkında katılımcıların cevapları benzerlik taşımaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu bu iki farklı yargı için kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum şeklinde cevaplar vermişlerdir. Bu durum yasanın köy yaşantısını ve yaşam kalitesini etkilemediğini göstermektedir.

Büyükşehir yarasası ile beraber köyden mahalleye dönüşen köylerde arazilerin ve evlerin değeriinde artış olup olmadığı belirlenmiştir. Yasa ile beraber arazilerinizin değeri arttı mı sorusuna katılımcılar %36,7 kesinlikle katılmıyorum, %28,7 katılmıyorum, %12,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %17,3 katılıyorum ve %5,3 kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Evlerinizin değeri arttı mı sorusuna katılımcılar %41,3 kesinlikle katılmıyorum, %24,0 katılmıyorum, %10,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %19,3 katılıyorum ve %5,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Genel anlamda yasa ile beraber arazi ve ev fiyatlarında ciddi bir değişim olmadığı belirlenmiştir.

Köylerin mahalleye dönüşmesi ile köydeki tarım alanlarındaki değişim hakkında bilgi edinmek amacıyla köyün mahalleye dönüşmesi ile tarım alanları azaldı mı sorusuna katılımcılar %34,0 kesinlikle katılmıyorum, %26,7 katılmıyorum, %14,0 kararsız, %17,3 katılıyorum ve %8 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Her dört kişiden biri mahalle olmakla beraber tarım alanlarının da azaldığını belirtmiştir. Mera alanlarındaki azalma ile ilgili katılımcılar %32,0 kesinlikle katılmıyorum, %30,0 katılmıyorum, %14,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %14,7 katılıyorum ve %8,7 kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş bildirmiştir. Yine benzer olarak her 4 kişiden biri köy meralarında azalma olduğunu düşünmektedir.

Köyün mahalleye dönüşmesi ile köy yaşıantısındaki kültürel değerler etkilenecek mi sorusuna katılımcılar %28,0 kesinlikle katılmıyorum, %23,3 katılmıyorum, %24,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %18,7 katılıyorum ve %5,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu durum katılımcıların uzun vadede köyün kültürel değerlerinin değişip değişmeyeceği konusunda ne katılıyorum ne katılmıyorum olduklarını ve net bir fikirleri olmadığını göstermektedir.

Mahalle olduktan sonra özellikle resmi hizmet alırken artan ya da artacak prosedürler sizleri korkutuyor mu sorusuna katılımcılar %7,3 kesinlikle katılmıyorum, %4,7 katılmıyorum, %31,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %24,7 katılıyorum ve %32 kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Görüldüğü gibi köylülerin büyük bir çoğunluğu yasa ile beraber gelebilecek prosedür yükünden çekinmektedir.

Mahalle olduktan sonra resmi hizmetlerden daha kolay yararlanacağınızı düşünüyor musunuz sorusuna katılımcıların %30,7'si kesinlikle katılmıyorum, %31,3'ü katılmıyorum, %20,0'ı ne katılıyorum ne katılmıyorum, %10,7'si katılıyorum ve %11,3'ü kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Sonuçlar katılımcıların çoğunluğunun mahalle olduktan sonra hizmetlerden daha kolay yararlanamayacaklarını düşündüklerini göstermektedir.

Yasa ile kamuda etkinlik artacak ve daha hızlı hizmet alacağınızı düşünüyor musunuz sorularına katılımcıların verdikleri cevaplar şu şekildedir. Yasa ile kamuda etkinlik artacak sorusuna katılımcılar %35,3 kesinlikle katılmıyorum, %24,7 katılmıyorum, %18,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %16 katılıyorum ve %5,3 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Yasa ile beraber daha hızlı hizmet alacağız sorusuna katılımcılar %36 kesinlikle katılmıyorum, %27,3 katılmıyorum, %14,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %18,0 katılıyorum ve %5,0 kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş

bildirmişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğu yasa ile beraber kamuda etkinliğin artacağını düşünmemekte ve yasa ile beraber daha hızlı hizmet alacakları konusunda olumsuz görüş bildirmektedir.

Kır kent ayrımının ortadan kalkması faydalı oldu mu sorusuna katılımcıların %50'si kesinlikle katılmıyorum, %23,3'ü katılmıyorum, %11,3'ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, %14,0'ı katılıyorum ve %1,3'ü kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu kır kent ayrımının ortadan kalkmasının faydası olmadığını düşünmektedir.

Yasa ile köylerde yaşam maliyetlerinin artacağı ancak köyde yaşayanlara da ek ekonomik avantajlar getireceği düşünülmektedir. Yasa ile idari ve mali kayıplar yaşadınız mı sorusuna katılımcılar %20,7 kesinlikle katılmıyorum, %25,3 katılmıyorum, %12,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %24,7 katılıyorum ve %17,3 kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Katılımcıların yaklaşık yüzde 40'lık bir kısmı kayıp yaşadığını düşünse de bu kayıpları tamamen yasaya bağlamak için kesin veriler bulunmamaktadır.

Yasa ile beraber kırsal alanların cazibesi arttı mı sorusuna katılımcılar %42,0 kesinlikle katılmıyorum, %26,7 katılmıyorum, %11,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %18,7 katılıyorum ve %1,3 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Elde edilen sonuçlar katılımcıların çoğunun kırsala alanın cazibesinin artmadığını düşündüklerini göstermektedir. Yasa ile beraber kırsala alanın cazibesinin artması halinde kırsala göç te artış gösterecektir. Kentsel alandan kırsala alana gelenler arttı mı sorusuna katılımcılar %31,3 kesinlikle katılmıyorum, %33,3 katılmıyorum, %10,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %20,0 katılıyorum ve %4,7 kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Az önce belirtildiği gibi kırsalın cazibesinin artmış olması kentsel alandan kırsal alanda göçle ilgili pozitif bir artışla desteklenmelidir ancak böyle bir durum gözlemlenmemiştir. Bu durum kırsalın cazibesinin artmadığı fikrini desteklemektedir. Yasa ile beraber kentsel alanda yaşayanlar kırsal alanda daha fazla mülk alacak mı sorusuna katılımcılar % 30,7 kesinlikle katılmıyorum, %24,7 katılmıyorum, %22,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %15,3 katılıyorum ve %7,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde fikir bildirmişlerdir. Her beş kişiden biri kentsel alanda yaşayanların kırsal alanda daha fazla mülk alacağını düşünürken katılımcıların büyük bir çoğunluğu bu durumun gerçekleşmeyeceğini düşünmektedir. Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüşmesi faydanıza olacak mı sorusuna katılımcılar %34,0 kesinlikle katılmıyorum, %17,3 katılmıyorum, %16,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %17,3 katılıyorum ve %14,7 kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu durum katılımcıların yaklaşık yüzde 32'lik bir kısmının arazilerin imara açılması ile arazilerinin değer kazanacağını ve bu durumun faydalarına olacağını düşündüğünü göstermektedir. Kırsala alanda arazilerin imara açılması tarım arazilerinin azalmasına neden olacaktır bu durum hakkında katılımcı görüşleri %22,0 kesinlikle katılmıyorum, %13,3 katılmıyorum, %10,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %28,0 katılıyorum ve %26 kesinlikle katılıyorum şeklinde olmuştur. Katılımcıların % 54'gibi yüksek bir kısmı arazilerin imara açılmasının tarım arazilerini azaltacağı görüşünü savunmuştur.

Köylerin mahalleye dönüşmesi ile imece gibi gelir kaynaklarının olmayacağını düşünüyor musunuz sorusuna katılımcılar %16,7 kesinlikle katılmıyorum, %18,7 katılmıyorum, %26,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %23,3 katılıyorum ve %15,3

kesinlikle katılıyorum şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu durum katılımcıların bu konu hakkında henüz net bir fikir sahibi olmadıklarını göstermektedir.

Büyükşehir yasası ile beraber köyden mahalleye dönüşen bölgelerde tek tip proje zorunluluğu getirilmiştir. Bu tek tip projelerden bilginiz var mı sorusuna katılımcılar %46,7 kesinlikle katılmıyorum, %16,7 katılmıyorum, %6,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %26,7 katılıyorum ve %4,0 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu tek tip projeler hakkında yeterince bilgi sahibi değildir. Büyük şehir yasası ile beraber mevcut işletmelerin ruhsatlandırması hakkında bilgi misiniz sorusuna katılımcıların %26,0'ı kesinlikle katılmıyorum, %23,3'ü katılmıyorum, %7,3'ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, %32,0'ı katılıyorum ve %11,3'ü kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Katılımcıların neredeyse yarısı konu hakkında bilgi sahibi iken diğer yarısı konu hakkında bilgi sahibi değildir.

Çizelge 4.5. Ankete katılanların büyükşehir yasasının kırsala etkileri hakkındaki düşünceleri (kişi)

Büyükşehir Yasası'nın kırsala etkileri hakkındaki düşünceleri	1	2	3	4	5	Toplam
1. 6360 sayılı büyükşehir yasasının köylere etkileri hakkında bilgim var	17	22	21	71	19	150
2. 6360 sayılı büyükşehir yasasının kırsala etkileri hakkında bilgim var	17	21	21	68	23	150
3. 6360 sayılı büyükşehir yasasının meralara etkileri hakkında bilgim var	25	35	15	60	15	150
4. Köyünüzün mahalleye dönüştüğünden haberim var	7	5	5	16	117	150
5. Mahalle olmak bitkisel üretim faaliyetlerinizi etkiledi	46	39	16	25	24	150
6. Mahalle olmak hayvansal üretim faaliyetlerinizi etkiledi	50	38	16	25	21	150
7. Mahalle olmak sosyal yaşantınızı etkiledi	70	41	11	16	12	150
8. Mahalle olmak ekonomik olarak sizi etkiledi	59	39	13	23	16	150
9. Mahalle olduktan sonra idari hizmetlerde bir değişim oldu	47	32	22	39	10	150
10. Mahalle olduktan sonra idari hizmet kalitesinde bir artış oldu	59	33	15	38	5	150
11. Büyükşehir yasasının köydeki yapılaşmaya etkisi oldu	37	45	12	36	20	150
12. Büyükşehir yasasının köy yaşantısını etkisi oldu	60	43	11	28	8	150
13. Büyükşehir yasasının yaşam kalitenizi arttırdı	64	51	12	22	1	150
14. Mahalle olduktan sonra aldığınız hizmet sayısında bir artış oldu	51	50	7	41	1	150
15. Büyük şehir yasası ile arazilerinizin değeri arttı	55	43	18	26	8	150
16. Büyük şehir yasası ile evinizin değeri arttı	62	36	15	29	8	150
17. Köyün mahalleye dönüşmesi ile köydeki tarım alanlarının azaldı	51	40	21	26	12	150
18. Köyün mahalleye dönüşmesi ile mera alanlarının azaldı	48	45	22	22	13	150
19. Köyün mahalleye dönüşmesi ile köy kültürel değerleri etkilenecek	42	35	37	28	8	150
20. Mahalle olduktan sonra artan ya da artacak prosedürler sizi korkutuyor	11	7	47	37	48	150
21. Mahalle olduktan sonra resmi hizmetlerden daha kolay yararlanacak	46	32	39	16	17	150
22. Yasa ile kamuda etkinliğin artacak	53	37	28	24	8	150
23. Yeni yasa ile daha hızlı hizmet alacağız	54	41	22	27	6	150
24. Kır kent ayrımının ortandan kalkmasının faydası oldu	75	35	17	21	2	150
25. Yasa ile idari ve mali kayıplar yaşadım	31	38	18	37	26	150
26. Yaşanan bu değişim ile kırdan kente göçü arttıracak	72	33	12	24	9	150
27. Kırsal alanın cazibesi arttı	63	40	17	28	2	150
28. Kentsel alandan kırsal alana gelenler arttı	47	50	16	30	7	150
29. Kentsel alanda yaşayanlar kırsal alandan daha fazla mülk alacak	46	37	33	23	11	150
30. Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüşmesi faydanıza olacak	51	26	25	26	22	150
31. Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüştürülmesi tarım arazilerini azaltacak	33	20	16	42	39	150
32. Köyler mahalleye dönüştükten sonra imece olmayacak	25	28	39	35	23	150
33. Büyükşehir yasasında geçen tek tip projelerden bilgim var	70	25	9	40	6	150
34. Büyükşehir yasası ile mevcut işletmelerin ruhsatlandırılması ile ilgili bilgim var	39	35	11	48	17	150
35. Köy olarak kalmak ile mahalle olmak arasındaki farklılıkları biliyorum	25	13	15	52	45	150

*1.Kesinlikle katılmıyorum 2.Katılmıyorum 3. Ne katılıyorum ne katılmıyorum 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

Çizelge 4.6. Ankete katılanların büyükşehir yasasının kırsala etkileri hakkındaki düşünceleri (%)

Büyükşehir Yasası'nın kırsala etkileri hakkındaki düşünceleri	1	2	3	4	5	Toplam	Ort. Skor
1. Büyükşehir yasasının köylere etkileri hakkında bilgim var	11,3	14,7	14,0	47,3	12,7	100,0	3,35
2. Büyükşehir yasasının kırsala etkileri hakkında bilgim var	11,3	14,0	14,0	45,3	15,3	100,0	3,39
3. Büyükşehir yasasının meralara etkileri hakkında bilgim var	16,7	23,3	10,0	40,0	10,0	100,0	3,03
4. Köyünüzün mahalleye dönüştüğünden haberim var	4,7	3,3	3,3	10,7	78,0	100,0	4,54
5. Köy olarak kalmak ile mahalle olmak arasındaki farklılıkları biliyorum	16,7	8,7	10,0	34,7	30,0	100,0	3,53
6. Mahalle olmak bitkisel üretim faaliyetlerinizi etkiledi	30,7	26,0	10,7	16,7	16,0	100,0	2,61
7. Mahalle olmak hayvansal üretim faaliyetlerinizi etkiledi	33,3	25,3	10,7	16,7	14,0	100,0	2,53
8. Mahalle olmak sosyal yaşantınızı etkiledi	46,7	27,3	7,3	10,7	8,0	100,0	2,06
9. Mahalle olmak ekonomik olarak sizi etkiledi	39,3	26,0	8,7	15,3	10,7	100,0	2,32
10. Mahalle olduktan sonra idari hizmetlerde bir değişim oldu	31,3	21,3	14,7	26,0	6,7	100,0	2,55
11. Mahalle olduktan sonra idari hizmet kalitesinde bir artış oldu	39,3	22,0	10,0	25,3	3,3	100,0	2,31
12. Mahalle olduktan sonra aldığınız hizmet sayısında bir artış oldu	34,0	33,3	4,7	27,3	0,7	100,0	2,27
13. Büyükşehir yasasının köydeki yapılaşmaya etkisi oldu	24,7	30,0	8,0	24,0	13,3	100,0	2,71
14. Büyükşehir yasasının köy yaşantısını etkisi oldu	40,0	28,7	7,3	18,7	5,3	100,0	2,21
15. Büyükşehir yasasının yaşam kalitenizi arttırdı	42,7	34,0	8,0	14,7	0,7	100,0	1,97
16. Büyük şehir yasası ile arazilerinizin değeri arttı	36,7	28,7	12,0	17,3	5,3	100,0	2,26
17. Büyük şehir yasası ile evinizin değeri arttı	41,3	24,0	10,0	19,3	5,3	100,0	2,23
18. Köyün mahalleye dönüşmesi ile köydeki tarım alanlarının azaldı	34,0	26,7	14,0	17,3	8,0	100,0	2,39
19. Köyün mahalleye dönüşmesi ile mera alanlarının azaldı	32,0	30,0	14,7	14,7	8,7	100,0	2,38
20. Köyün mahalleye dönüşmesi ile köy yaşantısındaki kültürel değerleri etkileyecek	28,0	23,3	24,7	18,7	5,3	100,0	2,50
21. Mahalle olduktan sonra artan ya da artacak prosedürler sizi korkutuyor	7,3	4,7	31,3	24,7	32,0	100,0	3,69
22. Mahalle olduktan sonra resmi hizmetlerden daha kolay yararlanacak	30,7	21,3	26,0	10,7	11,3	100,0	2,51
23. Yasa ile kamuda etkinliğin artacak	35,3	24,7	18,7	16,0	5,3	100,0	2,31
24. Yeni yasa ile daha hızlı hizmet alacağız	36,0	27,3	14,7	18,0	4,0	100,0	2,26
25. Kır kent ayrımının ortandan kalkmasının faydası oldu	50,0	23,3	11,3	14,0	1,3	100,0	1,93
26. Yasa ile idari ve mali kayıplar yaşadım	20,7	25,3	12,0	24,7	17,3	100,0	2,93
27. Yaşanan bu değişim ile kırdan kente göçü arttıracak	48,0	22,0	8,0	16,0	6,0	100,0	2,10
28. Kırsal alanın cazibesi arttı	42,0	26,7	11,3	18,7	1,3	100,0	2,11
29. Kentsel alandan kırsal alana gelenler arttı	31,3	33,3	10,7	20,0	4,7	100,0	2,33
30. Kentsel alanda yaşayanlar kırsal alandan daha fazla mülk alacak	30,7	24,7	22,0	15,3	7,3	100,0	2,44
31. Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüşmesi faydanıza olacak	34,0	17,3	16,7	17,3	14,7	100,0	2,61
32. Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüştürülmesi tarım arazilerini azaltacak	22,0	13,3	10,7	28,0	26,0	100,0	3,23
33. Köyler mahalleye dönüştükten sonra imece olmayacak	16,7	18,7	26,0	23,3	15,3	100,0	3,02
34. Büyükşehir yasasında geçen tek tip projelerden bilgim var	46,7	16,7	6,0	26,7	4,0	100,0	2,25
35. Büyükşehir yasası ile mevcut işletmelerin ruhsatlandırılması ile ilgili bilgim var	26,0	23,3	7,3	32,0	11,3	100,0	2,79

4.2.1. Büyükşehir yasasının etkileri hakkında bilgi ve algı düzeyi faktör analizi sonuçları

Ankete katılanların büyükşehir yasasının etkileri hakkında bilgi ve algı düzeylerine yönelik faktör analizi yapılmıştır. Başlangıçta güvenilirlik analizi yapılmış ve Cronbach alpha değeri 0,70 olarak hesaplanmıştır. Faktör analizinde faktör sayılarını belirlemede öz değeri kriter olarak alınmıştır. Buna göre öz değeri birin üstünde olan yedi faktör bulunmuştur. Bu faktörler toplam varyansın % 65,19'unu açıklamaktadır. Faktör analizi sonucunda elde edilen faktör ağırlıkları Çizelge 4.7'de verilmiştir.

Faktör 1, ankete katılanların yasa hakkındaki algılarını konusunda elde edilen birinci faktör 'hizmet ve değer artışı' olarak adlandırılmıştır. Bu faktör ile ilgili pozitif ilişki içinde olan değişkenler Mahalle olduktan sonra aldığınız hizmet sayısında bir artış oldu (0,868), Mahalle olduktan sonra idari hizmet kalitesinde bir artış oldu (0,834), Büyükşehir yasasının yaşam kalitenizi arttırdı (0,776), Mahalle olduktan sonra idari hizmetlerde bir değişim oldu (0,695), Yeni yasa ile daha hızlı hizmet alacağız (0,634), Büyük şehir yasası ile evinizin değeri arttı (0,627), Büyük şehir yasası ile arazilerinizin değeri arttı (0,618), Kır kent ayrımının ortandan kalkmasının faydası oldu (0,563) değişkenleridir.

Faktör 2, 6360 sayılı büyükşehir yasasının kırsala etkileri hakkında bilgim var (0,808), Köy olarak kalmak ile mahalle olmak arasındaki farklılıkları biliyorum (0,801), 6360 sayılı büyükşehir yasasının köylere etkileri hakkında bilgim var (0,793), 6360 sayılı büyükşehir yasasının meralara etkileri hakkında bilgim var (0,771), Büyükşehir yasası ile mevcut işletmelerin ruhsatlandırılması ile ilgili bilgim var (0,734) ve Büyükşehir yasasında geçen tek tip projelerden bilgim var (0,605) değişkenleri ile pozitif bir ilişki içindedir. Bu faktörlerin tamamı yasa ile meydana gelen değişimler ile ilgili olduğu için bu faktöre 'değişim faktörü' adı verilmiştir.

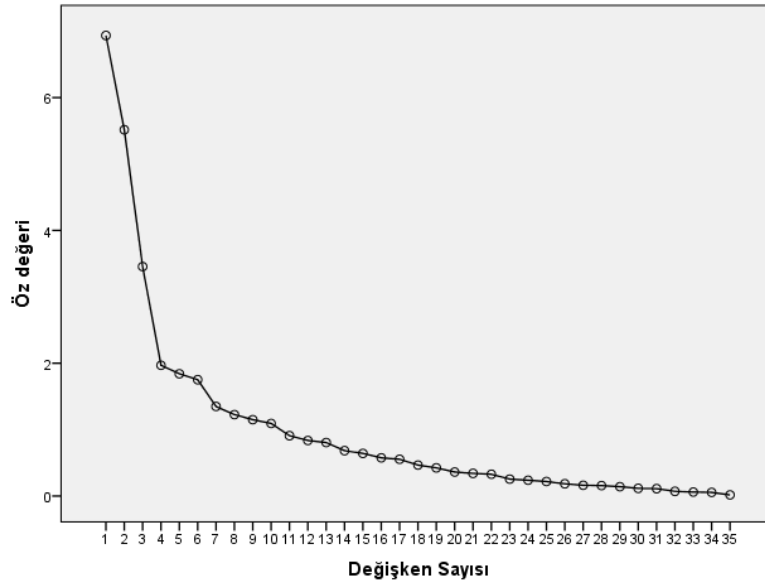
Faktör 3, 'yapısal dönüşüm ve mali değişim' olarak adlandırılmıştır. Bu faktör ile pozitif ilişki içinde olan değişkenler Köyün mahalleye dönüşmesi ile mera alanları azaldı (0,816), Köyün mahalleye dönüşmesi ile köydeki tarım alanlarının azaldı (0,813), Köyün mahalleye dönüşmesi ile köy yaşantısındaki kültürel değerleri etkilenecek (0,552), Yasa ile idari ve mali kayıplar yaşadım (0,518) değişkenleridir.

Faktör 4, sosyal ve tarımsal yapıdaki değişimleri içerdiğinden bu faktöre 'sosyal ve tarımsal değişim' faktörü adı verilmiştir. Bu faktör ile pozitif ilişki içinde bulunan değişkenler Mahalle olmak sosyal yaşantınızı etkiledi (0,806), Mahalle olmak hayvansal üretim faaliyetlerinizi etkiledi (0,726), Mahalle olmak bitkisel üretim faaliyetlerinizi etkiledi (0,706), Mahalle olmak ekonomik olarak sizi etkiledi (0,689), Büyükşehir yasasının köy yaşantısını etkisi oldu (0,519) değişkenleridir.

Faktör 5, 'kırsala etki' olarak adlandırılmıştır. Bu faktör ile pozitif ilişki içinde olan değişkenler Kentsel alandan kırsal alana gelenler arttı (0,804), Kırsal alanın cazibesi arttı (0,695) ve Kentsel alanda yaşayanlar kırsal alandan daha fazla mülk alacak (0,646) değişkenleri olarak belirlenmiştir.

Faktör 6, Yaşanan bu değişim ile kırdan kente göçü arttıracak (0,723), Mahalle olduktan sonra resmi hizmetlerden daha kolay yararlanacak (0,635), Yasa ile kamuda etkinlik artacak (0,623) değişkenleri ile pozitif ilişki içinde olduğundan bu faktöre ‘kamu etkinliği ve göç’ faktörü olarak adlandırılmıştır.

Faktör 7, ‘gelir ve tarımsal arazi’ faktörü olarak adlandırılmıştır. Bu faktör Köyler mahalleye dönüştükten sonra imece gibi gelir kaynakların olmayacak (0,707) ve Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüştürülmesi tarım arazilerini azaltacak (0,697) faktörleri ile pozitif ilişki içerisinde.

Şekil 4.1. Ankete katılanların büyükşehir yasasının etkileri hakkında bilgi ve algı düzeyi hakkında faktör ağırlıkları

Çizelge 4.7. Ankete katılanların Büyükşehir Yasası’nın etkileri hakkında bilgi ve algı düzeyi faktör analizi sonuçları

Bilgi ve algı düzeyleri	Faktör Ağırlıkları						
	1	2	3	4	5	6	7
1. Mahalle olduktan sonra aldığınız hizmet sayısında bir artış oldu	,868	,029	,026	-,064	-,029	,122	-,031
2. Mahalle olduktan sonra idari hizmet kalitesinde bir artış oldu	,834	,137	,130	-,068	,120	-,077	,018
3. Büyükşehir yasasının yaşam kalitenizi arttırdı	,776	,087	-,054	-,015	-,045	,210	-,051
4. Mahalle olduktan sonra idari hizmetlerde bir değişim oldu	,695	,103	,053	,213	,121	-,014	,299
5. Yeni yasa ile daha hızlı hizmet alacağız	,634	-,004	-,136	-,058	,248	,456	-,114
6. Büyük şehir yasası ile evinizin değeri arttı	,627	-,191	-,089	,205	,543	-,079	-,041
7. Büyük şehir yasası ile arazilerinizin değeri arttı	,618	-,172	-,081	,206	,534	-,136	-,008
8. Kır kent ayrımının ortandan kalkmasının faydası oldu	,563	-,168	-,055	-,118	,226	,431	,062
9. Büyükşehir yasasının kırsala etkileri hakkında bilgim var	-,001	,808	,026	,189	-,016	,218	,083
10. Köy olarak kalmak ile mahalle olmak arasındaki farklılıkları biliyorum	-,036	,801	-,038	-,014	-,031	-,172	-,018
11. Büyükşehir yasasının köylere etkileri hakkında bilgim var	,166	,793	-,113	,073	,101	,051	,125
12. Büyükşehir yasasının meralara etkileri hakkında bilgim var	,009	,771	,095	,098	-,014	-,048	,192
13. Büyükşehir yasası ile mevcut işletmelerin ruhsatlandırılması ile ilgili bilgim var	-,045	,734	,110	,000	-,017	,079	-,050
14. Büyükşehir yasasında geçen tek tip projelerden bilgim var	,122	,605	,204	,059	,243	,084	-,047
15. Köyün mahalleye dönüşmesi ile mera alanlarının azaldı	-,074	,042	,816	,180	,057	-,055	-,156
16. Köyün mahalleye dönüşmesi ile köydeki tarım alanlarının azaldı	-,119	-,030	,813	,301	,176	-,027	-,078
17. Köyün mahalleye dönüşmesi ile köy yaşantısındaki kültürel değerleri etkilenecek	-,063	-,020	,552	,275	,266	,306	,256
18. Yasa ile idari ve mali kayıplar yaşadım	,052	,170	,518	,073	-,155	-,349	,087
19. Mahalle olduktan sonra artan ya da artacak prosedürler sizi korkutuyor	,021	,241	,463	,237	,212	,054	,273
20. Büyükşehir yasasının köydeki yapılaşmaya etkisi oldu	,282	,244	,438	,149	-,030	,259	,415
21. Mahalle olmak sosyal yaşantınızı etkiledi	,117	,025	,195	,806	-,012	,118	,045
22. Mahalle olmak hayvansal üretim faaliyetlerinizi etkiledi	-,123	,340	,216	,726	,157	-,138	-,049
23. Mahalle olmak bitkisel üretim faaliyetlerinizi etkiledi	-,152	,354	,208	,706	,212	-,142	-,059
24. Mahalle olmak ekonomik olarak sizi etkiledi	,064	-,044	,415	,689	-,164	,072	,258
25. Büyükşehir yasasının köy yaşantısını etkisi oldu	,197	-,023	,509	,519	-,092	,248	,077
26. Kentsel alandan kırsal alana gelenler arttı	,149	,116	,135	,043	,804	,269	,102
27. Kırsal alanın cazibesi arttı	,174	,046	,030	-,047	,695	,346	,207
28. Kentsel alanda yaşayanlar kırsal alandan daha fazla mülk alacak	,121	,224	,370	,019	,646	-,041	-,160
29. Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüşmesi faydanıza olacak	,109	,009	-,202	-,035	,278	,176	,275
30. Yaşanan bu değişim ile kırdan kente göçü arttıracak	-,021	,085	,140	,268	,049	,723	,003
31. Mahalle olduktan sonra resmi hizmetlerden daha kolay yararlanacak	,386	,099	-,076	-,148	,216	,635	-,030
32. Yasa ile kamuda etkinlik artacak	,526	,119	-,102	-,080	,266	,623	,006
33. Köyler mahalleye dönüştükten sonra imece gibi gelir kaynakların olmayacak	-,016	-,002	,140	-,014	,079	,076	,707
34. Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüştürülmesi tarım arazilerini azaltacak	-,037	,045	-,087	,184	-,040	-,086	,697
35. Köyünüzün mahalleye dönüştüğünden haberim var	,048	,309	-,026	-,339	,095	-,246	,525
Öz değeri	6,93	5,51	3,45	1,97	1,84	1,75	1,34
Varyans	19,82	15,76	9,87	5,63	5,26	5,01	3,85
Kümülatif varyans	19,81	35,57	45,45	51,07	56,33	61,34	65,19
KMO							0,700

Katılımcılara köy olarak kalmayı mı yoksa şimdiki gibi mahalle olmayı mı tercih edersiniz soruları sorulmuş ve elde edilen cevaplar Çizelge 4.8’ de verilmiştir. Elde edilen

sonuçlar katılımcıların % 70'inin köy olarak kalmayı, %26'sının mahalle olmayı tercih ettiğini ve %4'lük bir kısmın ise ikisi arasında bir fark görmediğini belirttiğini göstermiştir. Köy olarak kalmayı tercih nedenleri arasında kendi bütçelerini yönetmek, daha ucuz yaşam koşulları gibi nedenler bulunurken mahalle olmayı tercih edenler genelde daha fazla hizmet alma beklentisi ve hizmete daha kolay ulaşım gibi nedenleri göstermektedirler.

Çizelge 4.8. Katılımcıların köy ve mahalle tercih durumları

	Evet	Pay (%)	Hayır	Pay (%)	Farkı yok	Pay (%)
Köy olarak kalmayı tercih eder miydiniz?	105	70	38	26	7	4,0
Mahalle olarak kalmayı tercih eder miydiniz?	38	26	105	70	7	4,0

4.3. Köylerin Mahalleye Dönüşmesi İle Meydana Gelen Değişiklikler Hakkında Bilgi Ve Düşünceleri

Köylerin mahalleye dönüşmesi ile köyden mahalleye geçince bir takım değişiklikler olacaktır. Bu değişiklikler hakkında katılımcılarım görüşleri sorulmuş ve elde edilen sonuçlar Çizelge 4.9' da ifade edilmiştir. Köyünüzün mahalleye dönüşmesi iyi oldu yargısına katılımcıların %44,0'ı kesinlikle katılmıyorum, %15,3'ü katılmıyorum,%4,7'si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %18,7'si katılıyorum ve %17,3'ü kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Elde edilen sonuçlar çalışmanın önceki kısımlarında bahsedildiği gibi katılımcılarım mahalleden çok köy olarak kalmak istedikleri görüşünü destekler niteliktedir.

Köyünüzün mahalle olması ile çöpler toplanıyor mu sorusuna katılımcılar %2,7 kesinlikle katılmıyorum, %10,3 katılmıyorum, %10,6 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %44 katılıyorum ve %27,3 kesinlikle katılıyorum seklindedir. Yasadan sonra köylerin büyük kısmında belediye tarafından çöpler toplanmaktadır. Ancak çöpleri toplayanlar genelde ilçe belediyeleridir.

Köyünüzün mahalleye dönüşmesi ile araziler değerlendirildi mi sorusuna katılımcıların %25,3'ü kesinlikle katılmıyorum, %30,0'ı katılmıyorum, %16,0'ı ne katılıyorum ne katılmıyorum, %22,0'ı katılıyorum ve %6,7'si kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Ankete katılanlar genel anlamda köyden mahalleye dönüşünce arazilerinin değer kazandığı fikrine katılmamaktadır.

Köyünüzün mahalle olması ile kanalizasyon yapıldı mı sorusuna katılımcılar %68,7 kesinlikle katılmıyorum, %16,0 katılmıyorum %0,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %7,3 katılıyorum ve %7,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde fikir bildirmişlerdir. Kanalizasyon hattına sahip olan sadece birkaç mahalle bulunurken bu mahalleler genelde ilçe merkezlerine yakın mahallelerdir.

Köyünüzün mahalle olması ile köy yolu ve köy içi yollar yapıldı mı sorusuna katılımcılar %32,7 kesinlikle katılmıyorum, %16,0 katılmıyorum, %7,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %34,0 katılıyorum, %10,0 kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Elde edilen sonuçlar yasa ile beraber köy yollarının yapımına başlandığı fakat henüz köylerin tamamına ulaşamadığını göstermektedir.

Köyünüzün mahalle olması ile belediyeye ulaşım daha mı kolay oluyor sorusuna katılımcıların %28,7'si kesinlikle katılmıyorum, %25,32'ü katılıyorum, %14,7'si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %18,7'si katılıyorum ve %12,7'si kesiklikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Elde edilen sonuçların homojen dağılması bu durumun köyden köye farklılık gösterdiğini göstermektedir. Ancak köylülerin çoğunun daha rahat ulaşamıyor fikrinde olması bu durumun düzeltilmesi gerektiğini göstermektedir.

Köyünüzün mahalle olması ile içme suyu sorunu çözüldü mü sorusuna katılımcılar %25,2 kesinlikle katılmıyorum, %16,0 katılıyorum, %6,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %30,0 katılıyorum ve %22,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Elde edilen sonuçlar köylerin çoğunda içme suyu sorununun çözüldüğünü göstermektedir.

Köyümüzün mahalle olması ile belediye daha iyi hizmet yapıyor sorusuna katılımcıların %30,0'ı kesinlikle katılmıyorum, %28,7'si katılmıyorum, %16,0'ı ne katılıyorum ne katılmıyorum, %22,0'ı katılıyorum ve %3,3'ü kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Sonuçlardan da anlaşılacağı üzere köylülerin çoğu bu durumun değişmediği yani belediyelerin daha iyi hizmet vermediği kanısındadır.

Köyünüzün mahalle olması ile sosyal yardımlar arttı mı sorusuna katılımcıların %22,0'ı kesinlikle katılmıyorum, %22,0'ı katılmıyorum, %26,0'ı ne katılıyorum ne katılmıyorum, %21,3'ü katılıyorum ve %8,7'si kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir.

Köyümüzün mahalle olması ile köy konağı, muhtarlık binası vs. belediyeye geçti yargısına ne kadar katılıyorsunuz sorusuna katılımcılar %7,3 kesinlikle katılmıyorum, %4,0 katılmıyorum, %12,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %50,0 katılıyorum ve %26,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Ankete katılanların çoğunluğu yasa ile beraber mahalleye dönüşen köylerde köy konağı, muhtarlık binası gibi binaların belediyeye devredildiğinden haberdardır. Köyümüzün mahalle olması ile köy merası, ormanı, arazisi belediyeye geçti sorusuna verilen cevaplar %5,3 kesinlikle katılmıyorum, %4,0 katılmıyorum, %12,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %36,7 katılıyorum ve %42,0 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Ankete katılanların büyük çoğunluğu bu durumdan haberdardır. Yine aynı şekilde köylülerin büyük çoğunluğu bu durumun kötü olduğu fikrine sahiptir.

Köyümüzün mahalle olması ile inşaat (ev, ahır vs.) zorlaştı ve pahalılaştı mı sorusuna katılımcılar %0,7 kesinlikle katılmıyorum, %8,0 katılmıyorum, %10,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %28,7 katılıyorum ve %52,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Köyde yaşam pahalılaştı mı sorusuna verilen cevaplar bir önceki soru ile benzerlik göstermektedir. Elde edilen sonuçlara göre köylerin mahalle olması ile beraber köyde yaşamın pahalılaştığı düşüncesinin yaygın olduğunu göstermektedir.

Köyümüzün mahalle olması ile binalara tamirat izni geldi sorusuna katılımcıların %8,7'si kesinlikle katılmıyorum, %4,7'si katılmıyorum, %25,3'ü ne katılıyorum ne

katılmıyorum, %45,3'ü katılıyorum ve %16'sı kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Katılımcıların çoğu bu durum hakkında bilgi sahibidir.

Köyümüzün mahalle olması ile tapusu olmayan taşınmaz ve hazine arazileri elimizden alınacak sorusuna katılımcı cevapları %5,3 kesinlikle katılmıyorum, %20,7 katılmıyorum, %27,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %26 katılıyorum ve %20,7 kesinlikle katılıyorum şeklinde olmuştur. Bu durum katılımcıların tapusu olmayan taşınmaz ve hazine arazilerinin ellerinden alınacağı kaygısı taşıdıklarını göstermektedir.

Köyün mahalle olması ile bir şey değişmedi konusunda katılımcılar %26,7 kesinlikle katılmıyorum, %24,7 katılmıyorum, %17,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %6,0 katılıyorum ve %25,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde olmuştur. Katılımcıların çoğunluğu bu duruma katılmamakta ve mahalle olduktan sonra köylerde değişimler olduğu fikrine sahiptir. Köylerin mahalleye dönüşmesinin gelecekte iyi olup olmayacağı konusunda cevaplar %25,3 kesinlikle katılmıyorum, %24,7 katılmıyorum, %17,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %23,3 katılıyorum ve %12,0 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Cevaplar katılımcıların uzun vadede köylerin mahalleye dönüşmesinin iyi olup olmayacağı konusunda farklı görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Bu konu hakkında ne katılıyorum ne katılmıyorum diyenlerin oranının yüksekliği de bu durumu desteklemektedir.

Köyümüzün mahalle olması ile yeni vergiler gelecek yargısı hakkında görüşler %2,0 kesinlikle katılmıyorum, %3,3 katılmıyorum, 54,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %40,7 katılıyorum ve %49,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde olmuştur. Katılımcıların çok büyük bir bölümü mahalle olmakla beraber yeni vergiler ile karşılaşacakları fikrindedir.

Köyümüzün mahalle olması ile ilçe belediyeleri artık hizmet vermiyor yargısına katılımcılar %14,0 kesinlikle katılmıyorum, %24,7 katılmıyorum, %10,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %32,0 katılıyorum ve %19,3 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Elde edilen sonuçlar kısmen de olsa bazı köylerde ilçe belediyelerinden alınan hizmetlerin azaldığını göstermektedir.

Köyümüzün arazileri il/ilçeye uzak olduğu için imara açılma durumu bulunmamaktadır yargısına katılımcılar %16,7 kesinlikle katılmıyorum, %18,7 katılmıyorum, %36,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %18,0 katılıyorum ve %10,0 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Görüldüğü gibi bu durum köyler arasında farklılık göstermektedir. Arazilerin imara açılması ile arazilerimiz değer kazanacaktır yargısı içinse katılımcılar %12,0 kesinlikle katılmıyorum, %32,0 katılmıyorum, %12,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %29,3 katılıyorum ve %14,0 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Katılımcıların bu konu hakkında görüşleri farklılık göstermekle beraber, olumlu ve olumsuz yaklaşımların oranı birbirine yakındır.

Arazilerin İmara açılmasını tarım ve hayvancılık açısından kötü olacaktır yargısı için katılımcılar %6,7 kesinlikle katılmıyorum, %10,7 katılmıyorum, %15,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %22,7 katılıyorum ve %44,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Sonuçlar katılımcıların büyük çoğunluğunun tarım arazilerinin imara açılmasının tarım ve hayvancılık açısından kötü olacağını düşündüklerini göstermektedir.

Çizelge 4.9. Köylerin mahalleye dönüşmesi ile meydana gelen değişiklikler hakkında bilgi ve düşünceleri (kişi)

Köylerin mahalleye dönüşmesi ile meydana gelen değişiklikler hakkında bilgi ve düşünceleri	1	2	3	4	5	Toplam
1. Köyümüzün mahalle olması iyi oldu	66	23	7	28	26	150
2. Köyümüzün mahalle olması ile çöpler toplanıyor	4	2	2	66	26	150
3. Köyümüzün mahalle olması ile araziler değerlendirildi	38	45	24	33	10	150
4. Köyümüzün mahalle olması ile kanalizasyon yapıldı	10 3	24	1	11	11	150
5. Köyümüzün mahalle olması ile köy yolu ve köy içi yollar yapıldı	49	24	11	51	15	150
6. Köyümüzün mahalle olması ile belediyeye daha kolay ulaşıyor	43	38	22	28	19	150
7. Köyümüzün mahalle olması ile içme suyu sorunu çözüldü	38	24	9	45	34	150
8. Köyümüzün mahalle olması ile belediye daha iyi hizmet yapıyor	45	43	24	33	5	150
9. Köyümüzün mahalle olması ile sosyal yardımlar arttı	33	33	39	32	13	150
10. Köyümüzün mahalle olması ile köy konağı, muhtarlık binası vs. belediyeye geçti	11	6	18	75	40	150
11. Köyümüzün mahalle olması ile köy merası, ormanı, arazisi belediyeye geçti	8	6	18	55	63	150
12. Köyümüzün mahalle olması ile köy merası, ormanı, arazisi belediyeye geçmesi kötü oldu	11	8	19	39	73	150
13. Köyümüzün mahalle olması ile inşaat (ev, ahır vs.) zorlaştı ve pahalılaştı	1	12	15	43	79	150
14. Köyümüzün mahalle olması ile köyde yaşam pahalılaştı	8	16	16	42	68	150
15. Köyümüzün mahalle olması ile binalara tamirat izni geldi	13	7	38	68	24	150
16. Köyümüzün mahalle olması ile tapusu olmayan taşınmaz ve hazine arazileri elimizden alınacak	8	31	41	39	31	150
17. Köyümüzün mahalle olması ile bir şey değişmedi	40	37	26	9	38	150
18. Köyümüzün mahalle olması gelecekte iyi olacak	38	27	32	35	18	150
19. Köyümüzün mahalle olması ile yeni vergiler gelecek	3	5	7	61	74	150
20. Köyümüzün mahalle olması ile ilçe belediyeleri artık hizmet vermiyor	21	37	15	48	29	150
21. Köyümüzün arazileri il/ilçeye uzak olduğu için imara açılma durumu bulunmamaktadır	25	28	55	27	15	150
22. Arazilerin imara açılması ile arazilerimiz değer kazanacaktır	18	48	19	44	21	150
23. Arazilerin imara açılmasını tarım ve hayvancılık açısından kötü olacaktır	10	16	23	34	67	150

Çizelge 4.10. Köylerin mahalleye dönüşmesi ile meydana gelen değişiklikler hakkında bilgi ve düşünceleri (%)

Köylerin mahalleye dönüşmesi ile meydana gelen değişiklikler hakkında bilgi ve düşünceleri	1	2	3	4	5	Toplam	Ort. Skor
1. Köyümüzün mahalle olması iyi oldu	44,0	15,3	4,7	18,7	17,3	100,0	2,50
2. Köyümüzün mahalle olması ile çöpler toplanıyor	2,7	1,3	1,3	44,0	17,3	100,0	4,39
3. Köyümüzün mahalle olması ile araziler değerlendirildi	25,3	30,0	16,0	22,0	6,7	100,0	2,55
4. Köyümüzün mahalle olması ile kanalizasyon yapıldı	68,7	16,0	0,7	7,3	7,3	100,0	1,69
5. Köyümüzün mahalle olması ile köy yolu ve köy içi yollar yapıldı	32,7	16,0	7,3	34,0	10,0	100,0	2,73
6. Köyümüzün mahalle olması ile belediye daha kolay ulaşılıyor	28,7	25,3	14,7	18,7	12,7	100,0	2,61
7. Köyümüzün mahalle olması ile içme suyu sorunu çözüldü	25,3	16,0	6,0	30,0	22,7	100,0	3,09
8. Köyümüzün mahalle olması ile belediye daha iyi hizmet yapıyor	30,0	28,7	16,0	22,0	3,3	100,0	2,40
9. Köyümüzün mahalle olması ile sosyal yardımlar arttı	22,0	22,0	26,0	21,3	8,7	100,0	2,73
10. Köyümüzün mahalle olması ile köy konağı, muhtarlık binası vs. belediyeye geçti	7,3	4,0	12,0	50,0	26,7	100,0	3,85
11. Köyümüzün mahalle olması ile köy merası, ormanı, arazisi belediyeye geçti	5,3	4,0	12,0	36,7	42,0	100,0	4,06
12. Köyümüzün mahalle olması ile köy merası, ormanı, arazisi belediyeye geçmesi kötü oldu	7,3	5,3	12,7	26,0	48,7	100,0	4,03
13. Köyümüzün mahalle olması ile inşaat (ev, ahır vs.) zorlaştı ve pahalılaştı	0,7	8,0	10,0	28,7	52,7	100,0	4,25
14. Köyümüzün mahalle olması ile köyde yaşam pahalılaştı	5,3	10,7	10,7	28,0	45,3	100,0	3,97
15. Köyümüzün mahalle olması ile binalara tamirat izni geldi	8,7	4,7	25,3	45,3	16,0	100,0	3,55
16. Köyümüzün mahalle olması ile tapusu olmayan taşınmaz ve hazine arazileri elimizden alınacak	5,3	20,7	27,3	26,0	20,7	100,0	3,36
17. Köyümüzün mahalle olması ile bir şey değişmedi	26,7	24,7	17,3	6,0	25,3	100,0	2,79
18. Köyümüzün mahalle olması gelecekte iyi olacak	25,3	18,0	21,3	23,3	12,0	100,0	2,79
19. Köyümüzün mahalle olması ile yeni vergiler gelecek	2,0	3,3	4,7	40,7	49,3	100,0	4,32
20. Köyümüzün mahalle olması ile ilçe belediyeleri artık hizmet vermiyor	14,0	24,7	10,0	32,0	19,3	100,0	3,18
21. Köyümüzün arazileri il/ilçeye uzak olduğu için imara açılma durumu bulunmamaktadır	16,7	18,7	36,7	18,0	10,0	100,0	2,86
22. Arazilerin imara açılması ile arazilerimiz değer kazanacaktır	12,0	32,0	12,7	29,3	14,0	100,0	3,01
23. Arazilerin imara açılmasını tarım ve hayvancılık açısından kötü olacaktır	6,7	10,7	15,3	22,7	44,7	100,0	3,88

4.4. Son Bir Yıl İçinde Mahalleye Gelen Belediye Yetkililerinin Durumu

Çalışmanın bu kısmında köylerden mahalleye dönüşen bölgelerde ilçe ve büyükşehir belediyelerinin hizmet verme ve ilerde yapılacak hizmetlerini planlama açısından bu bölgelere uğrama durumları ve nedenleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Son bir yıl içerisinde ilçe belediyelerinin köylere gelme neden ve durumları Çizelge 4.11’ de ifade edilmiştir. Son bir yıl içinde İlçe belediyesinden köyünüzü ziyaret eden oldu mu sorusuna katılımcıların %36,7’si evet oldu, %56,7’si hayır olmadı ve %6,7’si fikrim yok cevabını vermişlerdir. Son bir sene içerisinde köyünüze ilçe

belediyesinden hizmet tespiti için gelen oldu mu sorusuna katılımcılar %31,3 evet oldu, %61,3 hayır olmadı ve %6,7 fikrim yok cevabını vermişlerdir. Son bir sene içerisinde ilçe belediyesinden çöp toplamaya gelen oldu mu sorusuna katılımcılar %64,7 evet oldu, %29,3 hayır olmadı ve %6,0 fikrim yok cevabını vermiştir. Son bir sene içerisinde ilçe belediyesinden yol yapımı için gelen oldu mu sorusuna katılımcılar %24,0 gelen oldu, %70,0 gelen olmadı ve %6,0 fikrim yok cevabını vermişlerdir. Son bir sene içerisinde ilçe belediyesinden su ve kanalizasyon çalışması için gelen oldu mu sorusuna katılımcılar %12 evet gelen oldu , %82,0 hayır gelen olmadı ve %6,6 fikrim yok cevabını vermişlerdir. Son bir sene içerisinde ilçe belediyesinden çocuk parkı yapımı için gelen oldu mu sorusuna katılımcılar %16,0 evet gelen oldu , %79,3 hayır gelen olmadı ve %4,7 fikrim yok cevabını vermişlerdir. Son bir sene içerisinde ilçe belediyesinden imar ile ilgili çalışma yapmak için gelen oldu mu sorusuna katılımcılar %6,0 evet gelen oldu, %89,3 hayır gelen olmadı ve %4,7 fikrim yok cevabını vermişlerdir.

Çizelge 4.11. Son 1 yıl içinde ilçe belediyelerinin köylere gelme neden ve durumları

Son 1 yıl içinde ilçe belediyelerinin köylere gelme neden ve durumları	Evet	Pay (%)	Hayır	Pay (%)	Fikri Yok	Pay (%)
1. İlçe belediyesinden köyünüzü ziyaret eden oldu mu?	55	36,7	85	56,7	10	6,7
2. İlçe belediyesinden köyünüze hizmet tespiti için gelen oldu mu?	47	31,3	92	61,3	10	6,7
3. İlçe belediyesinden köyünüze çöp toplama için gelen oldu mu?	97	64,7	44	29,3	9	6,0
4. İlçe belediyesinden köyünüze yol yapımı için gelen oldu mu?	36	24,0	105	70	9	6,0
5. İlçe belediyesinden köyünüze su ve kanalizasyon çalışması için gelen oldu mu?	18	12,0	123	82,0	9	6,0
6. İlçe belediyesinden köyünüze çocuk parkı yapımı için gelen oldu mu?	24	16,0	119	79,3	7	4,7
7. İlçe belediyesinden köyünüze imar ile ilgili çalışma için gelen oldu mu?	9	6,0	134	89,3	7	4,7

Köylülerin son bir sene içerisinde ilçe belediyesine uğrama durumları incelenmiş ve elde edilen sonuçlar Çizelge 4.12’de verilmiştir. Buna göre son bir sene içerisinde ilçe belediyesini ziyaret etme durumları %11,3 evet ettim, %88,7 hayır ziyaret etmedim olarak belirlenmiştir. Son bir sene içerisinde ilçe belediyesine özel iş için uğradım sorusu sonuçları evet %11,3 ve hayır %88,7 olarak belirlenmiştir. Son bir sene içerisinde ilçe belediyesine köy işleri için uğradım sorusuna katılımcılar %16,0 evet ve %84,0 hayır cevaplarını vermişlerdir.

Çizelge 4.12. Köylülerin son bir sene içerisinde ilçe belediyesine gitme durumları

Son 1 yıl içinde;	Evet	Pay (%)	Hayır	Pay (%)
1. İlçe belediyesini ziyaret ettim	17	11,3	133	88,7
2. İlçe belediyesine özel iş için uğradım	17	11,3	133	88,7
3. İlçe belediyesine köy ile ilgili işler için uğradım	24	16,0	126	84,0

Son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesinin köylere gelme neden ve durumları incelenmiş ve elde edilen sonuçlar Çizelge 4.13’te ifade edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesinden köyünüze gelen oldu mu sorusuna katılımcılar evet gelen oldu %12,7, hayır gelen olmadı %78,0 ve fikrim yok

%9,3 cevaplarını vermişlerdir. Son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesinden köyünüze hizmet tespiti için gelen oldu mu sorusuna katılımcıların %12,7'si evet gelen oldu , %78,7'si hayır gelen olmadı ve %8,7'si fikrim yok cevabını vermişlerdir. Son bir yıl içinde büyükşehir belediyesinden sosyal yardım için gelen oldu mu sorusuna katılımcılar %10,7 evet gelen oldu , %80,7 hayır gelen olmadı ve %8,7 fikrim yok cevabını vermişlerdir. Son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesinden köyünüze su saatlerine sayaç takmak için gelen oldu mu sorusuna katılımcılar %40,6 evet gelen oldu, %45,3 hayır gelen olmadı ve %8,7 fikrim yok cevabını vermişlerdir. Son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesinden köye su ve kanalizasyon yapımı için gelen oldu mu soruna katılımcılar %2,7 evet gelen oldu, %87,3 hayır gelen olmadı ve %10,0 fikrim yok cevabını vermişlerdir.

Çizelge 4.13. Son 1 yıl içinde büyükşehir belediyesinin köylere gelme neden ve durumları

Son 1 yıl içinde;	Evet	Pay (%)	Hayır	Pay (%)	Fikri Yok	Pay (%)
1. Büyükşehir belediyesinden köyünüze ziyaret için gelen oldu mu?	19	12,7	117	78,0	14	9,3
2. Büyükşehir belediyesinden köyünüze hizmet tespiti için gelen oldu mu?	19	12,7	118	78,7	13	8,7
3. Büyükşehir belediyesinden köyünüze sosyal yardım için gelen oldu mu?	16	10,7	121	80,7	13	8,7
4. Büyükşehir belediyesinden köyünüze su saatlerine sayaç takmak için gelen oldu mu?	69	40,6	68	45,3	13	8,7
5. Büyükşehir belediyesinden köye su ve kanalizasyon yapımı için gelen oldu mu?	4	2,7	131	87,3	15	10,0

Köylülerin son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesine uğrama durum ve nedenleri incelenmiş ve elde edilen sonuçlar Çizelge 4.14' te verilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesini ziyaret ettiniz mi sorusuna köylüler %0,7 evet ettim, %99,3 hayır etmedim cevabını vermişlerdir. Son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesine özel iş için uğrayanların oranı %1,3, uğramayanların oranı %98,7 olarak hesaplanmıştır. Son bir sene içerisinde köy, işleri için belediyeye gidenlerin oranı 54,0 ve uğramayanların oranı ise %96,0 olarak belirlenmiştir.

Çizelge 4.14. Köylülerin son bir sene içerisinde büyükşehir belediyesine uğrama durumları

Son 1 yıl içinde;	Evet	Pay (%)	Hayır	Pay (%)
1. Büyükşehir belediyesine ziyaret için uğradınız mı?	1	0,7	149	99,3
2. Büyükşehir belediyesine özel işiniz için uğradınız mı?	2	1,3	148	98,7
3. Büyükşehir belediyesine köy işleri için uğradınız mı?	6	4,0	144	96,0

4.5. Köylerden Mahalleye Dönüşen Bölgelerde Yaşayanların Belediyecilik Hizmetleri Kapsamında İlçe/Büyükşehir Belediyelerinden Beklentileri

Çalışmanın bu kısmında mahalleye dönüşen köylerin ilçe ve büyükşehir belediyelerinden beklentileri ve bu beklentilerin önem seviyeleri ortaya konmuştur. Elde edilen sonuçlar Çizelge 4.15 ve Çizelge 4.16’da verilmiştir. Beklentilerin tamamı katılımcıların cevapları doğrultusunda likert ölçeği skorlarına göre önem seviyeleri dikkate alınarak sıralanmıştır.

Önem seviyelerine göre köyden mahalleye dönüşen bölgelerde yaşayanların işçe ve büyükşehir belediyesinden beklentileri sıralanmıştır. Köy içi yolların yapılması (4,72), köy yolunun yapılması (4,66), kanalizasyon hattı döşenmesi (4,58) gibi alt yapı sorunları ilk sırada yer almaktadır. Taşıma sorununun çözülmesi(4,56) çözüm beklenen önemli sorunlardan bir tanesidir. Çocuk parkının yapılması (4,49) çocuklar için düşünülen önemli bir diğer beklenti unsurudur. Arazi yollarının yapılması (4,44) köylüler tarafından önemli görülen bir diğer sorun ve beklentidir. Köye ulaşımın sağlanması (4,42) burada yaşayanların ilçe ve büyükşehir belediyesinden çözüm bekledikleri bir diğer önemli sorun olarak ifade edilmiştir. Sosyal tesisler (köy konağı, düğün salonu vb.) köy yaşantısında önemli yeri olan unsurlardır. Sosyal tesis yapımı (4,41) burada yaşayanlar tarafından önemli bir beklenti durumundadır. Spor alanlarının yapılması (4,39), içme suyu hatlarının tamir edilmesi (4,38), içme suyunun daha içilebilir hale getirilmesi (4,38), sağlık hizmetlerinin getirilmesi (4,35), çöplerin toplanması ve çevre temizliği (4,32) önemli bulunan beklentilerdendir. Ayrıca sosyal yardımlar (4,31), belediyenin mahallede danışma bürosu oluşturması (4,31), köye içme suyu getirilmesi (4,29), içme suyu için kuyu ve depo yapımı (4,29), belediyenin mahalle ile ilgili alacağı kararlarda söz sahibi olmak (4,28), belediye işleri ile ilgili bürokratik işlerin azalması (4,26), hayvancılık yatırımlarının desteklenmesi (4,22) beklentiler arasındadır. Bunların yanında spor (4,20) ve sosyal (4,20) aktivitelerin yapılması da ilçe ve büyükşehir belediyelerinden beklenmektedir. Ayrıca kırsalı tanıtıcı aktivitelerin yapılması (4,17), kültürel aktivitelerin yapılması (4,16), sulama göleti yapılması (4,14), bölgeyi tanıtıcı aktivitelerin yapılması (4,14) ile sulama ile ilgili olan, sulama kanallarının yapılması ve tamirata (4,13), sulama kuyusu açılması (4,10) beklenilmektedir. Son olarak köy pazarı kurulması (4,06) ve arazilerin toplulaştırılması (4,06) kırsal alanda yaşayanların ilçe ve büyükşehir belediyelerinden beklentileri arasındadır.

Çizelge 4.15. Belediyecilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyelerinden beklentiler (kişi)

Beklentiler	1	2	3	4	5	Toplam
1. Köy içi yolların yapılması	0	1	4	31	114	150
2. Köy yolunun yapılması	1	1	2	36	108	150
3. Kanalizasyon hattı döşenmesi	3	3	8	25	111	150
4. Taşıma sorununun çözülmesi	2	4	8	30	106	150
5. Çocuk parkı yapılması	0	1	12	49	88	150
6. Arazi yollarının yapımı	1	3	13	44	89	150
7. Ulaşımın sağlanması	3	1	12	47	87	150
8. Sosyal tesis (köy konağı, düğün salonu vs)	2	2	12	50	84	150
9. Spor alanı yapılması	0	7	14	42	87	150
10. İçme suyu hatlarının tamir edilmesi	2	8	7	51	82	150
11. İçme suyunun içilebilir hale getirilmesi	1	5	12	49	83	150
12. Sağlık hizmetlerinin getirilmesi	2	3	23	34	88	150
13. Çöplerin toplanması ve çevre temizliği	0	5	13	61	71	150
14. Sosyal yardımlar	2	1	15	62	70	150
15. Belediyenin danışma bürosu oluşturması	6	3	13	43	84	150
16. Köye içme suyu getirilmesi	2	14	11	34	89	150
17. İçme suyu için kuyu, depo yapımı	2	10	10	48	80	150
18. Belediyenin alacağı kararlarda söz sahibi olmak	6	6	11	43	84	150
19. Belediye işleri ile ilgili bürokratik işlerin azalması	5	4	15	48	78	150
20. Hayvancılık yatırımlarının desteklenmesi	3	6	16	55	70	150
21. Spor aktivitesi yapılması	0	4	30	47	69	150
22. Sosyal aktivitelerin yapılması	3	5	28	37	77	150
23. Kırsalı tanıtıcı aktivitelerin yapılması	4	5	24	45	72	150
24. Kültürel aktivitelerin yapılması	2	5	30	42	71	150
25. Sulama göleti yapılması	3	10	17	53	67	150
26. Bölgeyi tanıtıcı aktivitelerin yapılması	6	5	23	43	73	150
27. Sulama kanallarının yapılması ve tamirati	3	8	23	48	68	150
28. Sulama kuyusu açılması	5	9	19	49	68	150
29. Köy pazarı kurulması	11	8	15	43	73	150
30. Arazilerin toplulaştırılması	7	11	21	43	68	150

Çizelge 4.16. Belediyecilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyelerinden beklentiler (%)

Beklentiler	1	2	3	4	5	Toplam	Ort.Skor
1. Köy içi yolların yapılması	0,0	0,7	2,7	20,7	76,0	100,0	4,72
2. Köy yolunun yapılması	0,7	0,7	1,3	24,0	72,0	100,0	4,66
3. Kanalizasyon hattı döşenmesi	2,0	2,0	5,3	16,7	74,0	100,0	4,58
4. Taşıma sorununun çözülmesi	1,3	2,7	5,3	20,0	70,7	100,0	4,56
5. Çocuk parkı yapılması	0,0	0,7	8,0	32,7	58,7	100,0	4,49
6. Arazi yollarının yapımı	0,7	2,0	8,7	29,3	59,3	100,0	4,44
7. Ulaşımın sağlanması	2,0	0,7	8,0	31,3	58,0	100,0	4,42
8. Sosyal tesis (köy konağı, düğün salonu vs)	1,3	1,3	8,0	33,3	56,0	100,0	4,41
9. Spor alanı yapılması	0,0	4,7	9,3	28,0	58,0	100,0	4,39
10. İçme suyu hatlarının tamir edilmesi	1,3	5,3	4,7	34,0	54,7	100,0	4,38
11. İçme suyunun içilebilir hale getirilmesi	0,7	3,3	8,0	32,7	55,3	100,0	4,38
12. Sağlık hizmetlerinin getirilmesi	1,3	2,0	15,3	22,7	58,7	100,0	4,35
13. Çöplerin toplanması ve çevre temizliği	0,0	3,3	8,7	40,7	47,3	100,0	4,32
14. Sosyal yardımlar	1,3	0,7	10,0	41,3	46,7	100,0	4,31
15. Belediyenin danışma bürosu oluşturması	4,0	2,0	8,7	28,7	56,0	100,0	4,31
16. Köye içme suyu getirilmesi	1,3	9,3	7,3	22,7	59,3	100,0	4,29
17. İçme suyu için kuyu, depo yapımı	1,3	6,7	6,7	32,0	53,3	100,0	4,29
18. Belediyenin alacağı kararlarda söz sahibi olmak	4,0	4,0	7,3	28,7	56,0	100,0	4,28
19. Belediye işleri ile ilgili bürokratik işlerin azalması	3,3	2,7	10,0	32,0	52,0	100,0	4,26
20. Hayvancılık yatırımlarının desteklenmesi	2,0	4,0	10,7	36,7	46,7	100,0	4,22
21. Spor aktivitesi yapılması	0,0	2,7	20,0	31,3	46,0	100,0	4,20
22. Sosyal aktivitelerin yapılması	2,0	3,3	18,7	24,7	51,3	100,0	4,20
23. Kırsalı tanıtıcı aktivitelerin yapılması	2,7	3,3	16,0	30,0	48,0	100,0	4,17
24. Kültürel aktivitelerin yapılması	1,3	3,3	20,0	28,0	47,3	100,0	4,16
25. Sulama göleti yapılması	2,0	6,7	11,3	35,3	44,7	100,0	4,14
26. Bölgeyi tanıtıcı aktivitelerin yapılması	4,0	3,3	15,3	28,7	48,7	100,0	4,14
27. Sulama kanallarının yapılması ve tamirati	2,0	5,3	15,3	32,0	45,3	100,0	4,13
28. Sulama kuyusu açılması	3,3	6,0	12,7	32,7	45,3	100,0	4,10
29. Köy pazarı kurulması	7,3	5,3	10,0	28,7	48,7	100,0	4,06
30. Arazilerin toplulaştırılması	4,7	7,3	14,0	28,7	45,3	100,0	4,02

Belediyecilik kapsamında ilçe ve büyükşehir belediyelerinin yapmış olduğu hizmetler ve bunların yapılma oranı Çizelge 4.17 de verilmiştir. İlçe ve büyükşehir belediyeleri tarafından katılımcıların yarısından çoğu tarafından yapıldı cevabı verilen hizmetler çöplerin toplanması (%66,0), sosyal yardımlar yapılması (%61,3), içme suyu hatlarının tamir edilmesi (%55,3), içme sularının içilebilir hale getirilmesi (%53,3), sulama kanallarının yapımı ve tamirati (%50) hizmetleridir. Ayrıca ilçe ve büyükşehir belediyeleri tarafından köye içme suyu getirilmesi (%49,3), çocuk parkı yapılması (%48,7), sulama kuyusu açılması (%48,0), taşıma sorununun çözülmesi (%41,3) gibi sorunlar % 40'ın üzerinde çözüme kavuşturulan hizmetlerdir. Ulaşımın sağlanması (%39,3), spor alanı yapılması (%38,7), kültürel aktivitelerin yapılması (%38,0), sosyal tesis yapımı (%37,3), spor aktivitesinin yapılması (%37,3), köy yolunun yapılması (%36,0), sosyal aktivitelerin yapılması (%35,3), bölgeyi tanıtıcı aktivitelerin yapılması (%35,3) gibi hizmetlerin yapılmış olma oranı yüzde 35'in üzerindedir. Geriye kalan hizmetlerin tamamı katılımcılar tarafından %35'in altında yapıldı olarak ifade edilmiştir. Bu hizmetler sağlık hizmetlerinin getirilmesi (%34,0), arazi yollarının yapımı (%33,3), kırsalı tanıtıcı aktivitelerin yapımı (%33,3), içme suyu için kuyu, depo yapımı (%32,0),

köy pazarı kurulması (%30,7), köy içi yolların yapılması (%29,3), belediyenin danışma bürosu oluşturması (%29,3) ve kanalizasyon hattı döşenmesi (%1,3) olarak belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar belediyelerin köyden mahalleye dönüşen bölgelerde hizmet verdiklerini fakat bu hizmetlerin henüz yeterli seviyeye gelmediğini göstermektedir. Özellikle yaşamsal açıdan önem taşıyan içme suyu, temizlik vb. hizmetlere önem verem ilçe ve büyükşehir belediyelerinin köylerde sosyal ve ekonomik yaşantıyı etkileyecek hizmetlere de önem vermesi gerekmektedir.

Çizelge 4.17. Belediyecilik hizmetleri kapsamında ilçe ve büyükşehir belediyelerinin yapmış olduğu hizmetler

Hizmetler	Yapıldı	%	Yapılmadı	%	Fikri yok	%
1. Çöplerin toplanması ve çevre temizliği	99	66,0	33	22,0	18	12,0
2. Sosyal yardımlar	92	61,3	40	26,7	18	12,0
3. İçme suyu hatlarının tamir edilmesi	83	55,3	49	32,7	17	11,3
4. İçme suyunun içilebilir hale getirilmesi	80	53,3	52	34,7	18	12,0
5. Sulama kanallarının yapılması ve tamirâtı	75	50,0	56	37,3	19	12,7
6. Köye içme suyu getirilmesi	74	49,3	59	39,3	17	11,3
7. Çocuk parkı yapılması	73	48,7	60	40,0	17	11,3
8. Sulama kuyusu açılması	72	48,0	59	39,3	19	12,7
9. Taşıma sorununun çözülmesi	62	41,3	72	48,0	16	10,7
10. Ulaşımın sağlanması	59	39,3	72	48,0	19	12,7
11. Spor alanı yapılması	58	38,7	76	50,7	16	10,7
12. Kültürel aktivitelerin yapılması	57	38,0	74	49,3	19	12,7
13. Sosyal tesis (köy konağı, düğün salonu vs)	56	37,3	77	51,3	17	11,3
14. Spor aktivitesi yapılması	56	37,3	75	50,0	19	12,7
15. Köy yolunun yapılması	54	36,0	85	56,7	11	7,3
16. Sosyal aktivitelerin yapılması	53	35,3	78	52,0	19	12,7
17. Bölgeyi tanıtıcı aktivitelerin yapılması	53	35,3	78	52,0	19	12,7
18. Sağlık hizmetlerinin getirilmesi	51	34,0	79	52,7	20	13,3
19. Arazi yollarının yapımı	50	33,3	81	54,0	19	12,7
20. Kırsalı tanıtıcı aktivitelerin yapılması	50	33,3	81	54,0	19	12,7
21. İçme suyu için kuyu, depo yapımı	48	32,0	85	56,7	17	11,3
22. Köy pazarı kurulması	46	30,7	86	57,3	18	12,0
23. Köy içi yolların yapılması	44	29,3	95	63,3	11	7,3
24. Belediyenin danışma bürosu oluşturması	44	29,3	88	58,7	18	12,0
25. Kanalizasyon hattı döşenmesi	2	1,3	135	90,0	13	8,7

Çalışma kapsamında köyden mahalleye dönüşen kırsal alanda yaşayanlara arazilerin imara açılma durumu ve bu durumun tarıma etkisi sorulmuş ve elde edilen cevaplar Çizelge 4.18’ de ifade edilmiştir. Köyümüzün arazileri il/ilçeye uzak olduğu için imara açılma durumu bulunmamaktadır yargısına katılımcıların %26,7’si evet, %49,3’ü hayır ve %24’ü fikrim yok cevabını vermişlerdir. Arazilerimiz değer kazanacaktır yargısına katılımcıların %36,7’si evet %40’ü hayır ve %27,3’ü fikrim yok cevabını vermişlerdir. Arazilerin imara açılmasını tarım ve hayvancılık açısından kötü olacaktır yargısına katılımcılar %52,7 evet katılıyorum, %36,7 hayır katılmıyorum ve %10,7 fikrim yok cevabını vermişlerdir. Arazilerin imara açılması ve bunun tarıma etkisi ile ilgili bu üç soru ile ilgili genel bir değerlendirme yapılacak olursa bu bölgelerde yaşayanların yarıya yakını arazilerin imara olasılığının olmadığı,

% 40 ‘1 arazilerin imara açılmasının arazilere değer kazandırmayacağı ve %52,7’si arazilerin imara açılmasının tarım ve hayvancılık açısından kötü olacağı düşüncesini benimsemektedir.

Çizelge 4.18. Arazilerin imara açılma durumu ve tarıma etkisi

Arazilerin imara açılma durumu ve tarıma etkisi	Evet	Pay (%)	Hayır	Pay (%)	Fikri yok	Pay (%)
1. Köyümüzün arazileri il/ilçeye uzak olduğu için imara açılma durumu bulunmamaktadır	40	26,7	74	49,3	36	24,0
2. Arazilerimiz değer kazanacaktır	55	36,7	60	40,0	35	23,3
3. İmara açılmasını tarım ve hayvancılık açısından kötü olacaktır	79	52,7	55	36,7	16	10,7

4.5.1. Belediyecilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyesinden beklentiler hakkında faktör analizi sonuçları

Ankete katılanların Belediyecilik Hizmetleri Kapsamında İlçe/Büyükşehir Belediyesinden beklentileri hakkında faktör analizi yapılmıştır. Başlangıçta güvenilirlik analizi yapılmış ve Cronbach alpha değeri 0,88 olarak hesaplanmıştır. Faktör analizinde faktör sayılarını belirlemede öz değeri kriter olarak alınmıştır. Buna göre öz değeri birin üstünde olan altı faktör bulunmuştur. Bu faktörler toplam varyansın %76,48’ini açıklamaktadır. Faktör analizi sonucunda elde edilen faktör ağırlıkları Çizelge 4.19’ da verilmiştir.

Faktör 1, ‘sosyo-kültürel aktiviteler, ulaşım, tanıtım ve sulama’ faktörü olarak adlandırılmıştır. Bu faktör ile pozitif ilişki içinde olan değişkenler; Spor aktivitesi yapılması (0,834), Kültürel aktivitelerin yapılması (0,830), Sosyal aktivitelerin yapılması (0,802), Sulama kanallarının yapılması ve tamirâtı (0,786), Bölgeyi tanıtıcı aktivitelerin yapılması (0,730), Kırsal tanıtıcı aktivitelerin yapılması (0,693), Arazilerin toplulaştırılması (0,691), Sağlık hizmetlerinin getirilmesi (0,687), Sulama göleti yapılması (0,654), Hayvancılık yatırımlarının desteklenmesi (0,651), Köy pazarı kurulması (0,642), Sulama kuyusu açılması (0,637), Ulaşımın sağlanması (0,533), Ulaşımın sağlanması (0,507) değişkenleridir.

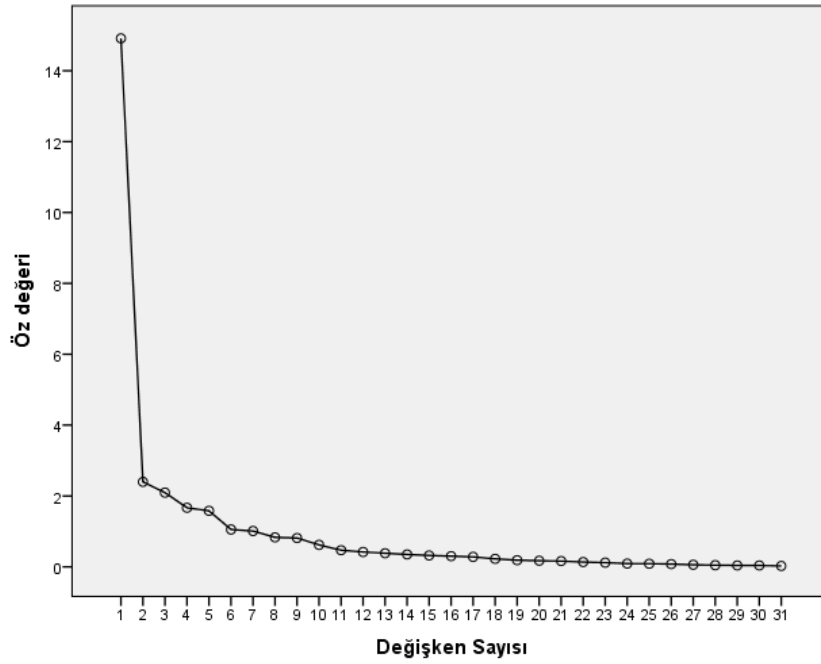
Faktör 2, Çocuk parkı yapılması (0,797), Spor alanı yapılması (0,721), Sosyal yardımlar (0,714), Sosyal tesis (köy konağı, düğün salonu vs) (0,688), Çöplerin toplanması ve çevre temizliği (0,558) değişkenleri ile pozitif ilişkide olan ‘tesisleşme ve yardımlar’ faktörüdür.

Faktör 3, ‘içme suyu’ faktörü olarak adlandırılmıştır. Bu faktör İçme suyu için kuyu, depo yapımı (0,860), Köye içme suyu getirilmesi (0,817), İçme suyunun içilebilir hale getirilmesi (0,802), İçme suyu hatlarının tamir edilmesi (0,779) değişkenleri ile pozitif ilişki içerisinde.

Faktör 4, ‘bürokrasi ve katılım’ faktörü olarak adlandırılmıştır. Bu faktörün pozitif ilişki içinde olduğu değişkenler; Belediyenin danışma bürosu oluşturması (0,863), Belediye işleri ile ilgili bürokratik işlerin azalması (0,818), Belediyenin alacağı kararlarda söz sahibi olmak (0,815) değişkenlerdir.

Faktör 5, kanalizasyon hattı döşenmesi (0,851) ve kanalizasyon hatlarının tamir edilmesi (0,752) değişkenleri ile pozitif ilişkide olduğundan bu faktöre ‘kanalizasyon’ faktörü adı verilmiştir.

Faktör 6, köy yolunun yapılması (0,808) ve köy içi yolların yapılması (0,737) değişkenleri ile pozitif ilişki içerisinde. Bu faktördeki değişkenlerin tamamı köy yolları ile ilgili olduğundan bu faktöre ‘yol yapımı’ adı verilmiştir.

Şekil 4. 2. Ankete katılanların belediyeçilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyesinden beklentiler hakkında faktör ağırlıkları

Çizelge 4.19. Ankete katılanların belediyeçilik hizmetleri kapsamında ilçe/büyükşehir belediyesinden beklentiler hakkında faktör analizi sonuçları

Beklentiler	Faktör Ağırlıkları					
	1	2	3	4	5	6
1. Spor aktivitesi yapılması	,834	,139	,253	,164	,042	,067
2. Kültürel aktivitelerin yapılması	,830	,113	,207	,297	,102	-,062
3. Sosyal aktivitelerin yapılması	,802	,278	,131	,342	,085	-,087
4. Sulama kanallarının yapılması ve tamirâtı	,786	,213	,245	-,058	-,046	,296
5. Bölgeyi tanıtıcı aktivitelerin yapılması	,730	,300	,157	,436	,059	-,037
6. Kırsal tanıtıcı aktivitelerin yapılması	,693	,292	,262	,425	,118	-,025
7. Arazilerin toplulaştırılması	,691	,081	-,008	-,005	,139	,127
8. Sağlık hizmetlerinin getirilmesi	,687	,232	,199	,194	,194	,170
9. Sulama göleti yapılması	,654	,394	,223	,169	-,026	,330
10. Hayvancılık yatırımlarının desteklenmesi	,651	,400	,159	,116	,079	,261
11. Köy pazarı kurulması	,642	,178	-,028	,195	,482	-,036
12. Sulama kuyusu açılması	,637	,370	,240	,091	,007	,295
13. Ulaşımın sağlanması	,533	,372	,076	,328	,302	,198
14. Arazi yollarının yapımı	,507	,403	,001	,218	,305	,252
15. Çocuk parkı yapılması	,200	,797	,181	,173	-,045	-,074
16. Spor alanı yapılması	,238	,721	,186	,228	,048	,162
17. Sosyal yardımlar	,428	,714	,168	,205	,098	,203
18. Sosyal tesis (köy konağı, düğün salonu vs)	,304	,688	,135	,027	,352	,093
19. Çöplerin toplanması ve çevre temizliği	,462	,558	,187	,157	-,021	,335
20. Taşıma sorununun çözülmesi	,261	,435	-,023	,356	,349	,410
21. İçme suyu için kuyu, depo yapımı	,115	,153	,860	,030	,247	,159
22. Köye içme suyu getirilmesi	,119	-,008	,817	,200	,265	,016
23. İçme suyunun içilebilir hale getirilmesi	,319	,287	,802	,145	-,057	,100
24. İçme suyu hatlarının tamir edilmesi	,364	,322	,779	,110	-,025	,123
25. Belediyenin danışma bürosu oluşturması	,173	,154	,110	,863	,091	,153
26. Belediye işleri ile ilgili bürokratik işlerin azalması	,309	,138	,160	,818	,132	,116
27. Belediyenin alacağı kararlarda söz sahibi olmak	,232	,238	,131	,815	,106	,194
28. Kanalizasyon hattı döşenmesi	-,002	,118	,214	,196	,851	,175
29. Kanalizasyon hatlarının tamir edilmesi	,247	,006	,168	,034	,752	,266
30. Köy yolunun yapılması	,142	,076	,077	,146	,178	,808
31. Köy içi yolların yapılması	,107	,195	,220	,205	,283	,737
Öz değeri	14,91	2,40	2,10	1,67	1,58	1,10
Varyans	48,11	7,73	6,76	5,38	5,10	3,40
Kümülatif varyans	48,11	55,85	62,60	67,98	73,08	76,48
KMO						0,881

4.6. Ankete Katılanların Yasa İle Gelen Değişimler Hakkında İlgili Bilgi Düzeyleri

Yasa ile beraber mahalleye dönüşen köylerde su ücretleri, işletme ruhsatları vb. gibi konularda çeşitli değişiklikler meydana gelmiştir. Araştırma kapsamında yasanın getirdiği bu değişiklikler ile ilgili kırsal alanda yaşayanların bilgi düzeyleri ortaya konmuştur. Elde edilen sonuçlar Çizelge 4.20’ de ifade edilmiştir. Su ücretlerindeki değişim ile ilgili yeterince bilgi sahibiyim yargısına katılımcıların %12,7’si kesinlikle katılmıyorum, %12,7’si katılmıyorum, %8,0’ı ne katılıyorum ne katılmıyorum, %50,7’si katılıyorum ve %16,02’i kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Elde edilen sonuçlar kırsal alanda yaşayanların yasa ile beraber değişen su ücretleri konusunda bilgi sahibi olduğunu göstermektedir. Bunun temel nedeni büyükşehir belediyesinin su sayaçlarını takarak su ücretlerini yeni yasaya göre uygulamaya başlamış olmasıdır. İşletme ruhsatı izin belgesi almadaki değişim hakkında bilgi sahibiyim yargısı için katılımcılar % 17,3 kesinlikle katılmıyorum %21,3 katılmıyorum, %7,3’ne katılıyorum ne katılmıyorum, %46,0 katılıyorum ve %8,0 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Katılımcıların

ciddi bir oranının işletme ruhsatı izin belgesi alımındaki değişikliklerden haberdar olduğunu söylemek mümkündür. Ankete katılanların İşletme ruhsat vergisi ile ilgili değişim hakkında bilgi sahibiyim yargısı için verdikleri cevaplar %20,0 kesinlikle katılmıyorum, %23,3 katılmıyorum, %4,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %44,0 katılıyorum ve %8,0 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Katılımcılarının yarıdan fazlasının bu konu hakkında bilgisi vardır. Yasa ile beraber değişen bir başka konu yapılacak yeni yapılan tek tip projeye tabi olmasıdır. Tek tip projeler hakkında yeterli bilgiye sahibim yargısına katılımcılar %36,0 kesinlikle katılmıyorum, %26,0 katılmıyorum, %6,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %26,7 katılıyorum ve %4,7 kesinlikle katılıyorum şeklinde olmuştur. Elde edilen sonuçlar katılımcıların tek tip projeler ile ilgili henüz yeterince bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir. Bunun temel nedeni köylerde yapılaşmanın şehirdekinden çok daha az düzeyde olması olarak öngörülebilmektedir. Elektrik ücretlendirmesi ile ilgili yeterince bilgiye sahibim yargısına katılımcılar %21,3 kesinlikle katılmıyorum, %16,0 katılmıyorum, %54,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %49,3 katılıyorum ve %12,0 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Yol giderleri ve kanalizasyon yapılması hakkında yeterince bilgiye sahibim yargısı için katılımcı cevapları %18,7 kesinlikle katılmıyorum, %17,3 katılmıyorum, %6,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %45,3 katılıyorum ve %12,0 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Katılımcıların yarısından fazlası bu konu hakkında yeterince bilgi sahibi olduğunu ifade etmiştir. Yasa ile meydana gelen bir diğer değişiklik il özel idarelerinin kapatılması ve bunların yerine yatırım izleme koordinasyon birimlerinin oluşturulmasıdır. Yatırım izleme koordinasyon birimi hakkında yeterince bilgiye sahibim yargısı için katılımcılar %28,7 kesinlikle katılmıyorum, %27,7 katılmıyorum, %10,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %31,3 katılıyorum ve %4,7 kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Yasanın çıkmasının üstünden neredeyse 5 yıl geçmiş olmasına rağmen kırsalda mahalleye dönüşen köylerde yaşayanların yatırım izleme koordinasyon birimi hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları tespit edilmiştir. Yasa ile beraber orman köylerini sahip olduğu haklar saklı tutulmuş değişikliğe gidilmemiştir. Orman köyleri yetkileri ile ilgili değişimler konusunda yeterince bilgiye sahibim yargısı için katılımcılar %29,3 kesinlikle katılmıyorum, %27,3 katılmıyorum, %7,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %32,0 katılıyorum ve %4,0 kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Elde edilen sonuçlar katılımcıların bu konu hakkında henüz yeterince bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir.

Çizelge 4.20. Ankete katılanların yasa ile gelen değişimler ile ilgili bilgi düzeyleri (kişi)

Bilgi düzeyleri	1	2	3	4	5	Toplam
1. Su ücretlerindeki değişim ile ilgili yeterince bilgi sahibiyim	19	19	12	76	24	150
2. İşletme ruhsatı izin belgesi ile ilgili bilgi sahibiyim	26	32	11	69	12	150
3. İşletme ruhsat vergisi ile ilgili değişim hakkında bilgi sahibiyim	30	35	7	66	12	150
4. Tek tip projeler hakkında yeterli bilgiye sahibim	54	39	10	40	7	150
5. Elektrik ücretlendirmesi ile ilgili yeterince bilgiye sahibim	32	24	6	74	18	150
6. Yol giderleri ve kanalizasyon yapılması hakkında bilgiye sahibim	28	26	10	68	18	150
7. Yatırım izleme koordinasyon birimi hakkında bilgi sahibiyim	43	37	16	47	7	150
8. Orman köyleri yetkileri değişimleri konusunda bilgi sahibiyim	44	41	11	48	6	150

1. Kesinlikle katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Ne katılıyorum ne katılmıyorum 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

Çizelge 4.21. Ankete katılanların yasa ile gelen değişimler ile ilgili bilgi düzeyleri (%)

Bilgi düzeyleri	1	2	3	4	5	Toplam	Ort. Skor
1. Su ücretlerindeki değişim ile ilgili yeterince bilgi sahibiyim	12,7	12,7	8,0	50,7	16,0	100,0	3,44
2. İşletme ruhsatı izin belgesi ile ilgili bilgi sahibiyim	17,3	21,3	7,3	46,0	8,0	100,0	3,06
3. İşletme ruhsat vergisi ile ilgili değişim hakkında bilgi sahibiyim	20,0	23,3	4,7	44,0	8,0	100,0	2,96
4. Tek tip projeler hakkında yeterli bilgiye sahibim	36,0	26,0	6,7	26,7	4,7	100,0	2,38
5. Elektrik ücretlendirmesi ile ilgili yeterince bilgiye sahibim	21,3	16,0	4,0	49,3	12,0	100,0	3,17
6. Yol giderleri ve kanalizasyon yapılması hakkında bilgiye sahibim	18,7	17,3	6,7	45,3	12,0	100,0	3,14
7. Yatırım izleme koordinasyon birimi hakkında bilgi sahibiyim	28,7	24,7	10,7	31,3	4,7	100,0	2,58
8. Orman köyleri yetkileri değişimleri konusunda bilgi sahibiyim	29,3	27,3	7,3	32,0	4,0	100,0	2,54

4.7. Halkın Yerel Yönetimlere Katılımı İçin Yapılması Gerekenler

Çalışmanın bu kısmında halkın yerel yönetimlere katılımının arttırılması için yapılması gerekenler ortaya konmuştur. Halkın yerel yönetimlere katılımı yerel yönetimlerin başarısının arttırılması, doğru ve gerekli hizmetlerin belirlenmesi ve yapılması, kaynakların tam ve etkin kullanımı açısından önemlidir. Bu bölümde elde edilen sonuçlar Çizelge 4.22 ve Çizelge 4.23’ de gösterilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre hükümet ile işbirliği yapılması (4,88), halk ile toplantılar yapılması (4,68), halk ile sosyal etkinlikler yapılması (4,68), merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki hizmet alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi (4,67), Merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki yetki alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi (4,65), Karar almada halkın görüşlerinin de sorulması (4,62) en önemli unsurlar olarak tespit edilmiştir. Ayrıca STK ile işbirliğinin yapılması (4,56), Halk ile ilişkilerin geliştirilmesi (4,54), Halk ile eğitsel etkinlikler yapılması (4,52), Teknik potansiyelin geliştirilmesi (4,51) diğer önemli beklentiler olarak göze çarpmaktadır. Bu konu ile ilgili diğer yapılması gerekenler İdari düzenlemelerin yapılması (4,50), Üniversite ile işbirliğinin yapılması (4,50), Diğer belediyeler ile işbirliğinin yapılması (4,49), Hukuki düzenlemelerin yapılması (4,46) gibi değişikliklerdir. Bunların yanında İdari potansiyelin geliştirilmesi (4,46), Halk ile sportif etkinlikler yapılması (4,36), Valilik ile işbirliğinin yapılması (4,34), Halk ile kültürel etkinlikler yapılması (4,34), Gazete çıkarılması (4,30), Dergiler çıkarılması (4,27) beklenen diğer değişiklikler olarak ifade edilmiştir.

Çizelge 4.22. Halkın yerel yönetime katılımı için yapılması gerekenler

Yapılması gerekenler	1	2	3	4	5	Toplam
1. İdari düzenlemelerin yapılması	0	2	3	63	82	150
2. Hukuki düzenlemelerin yapılması	0	2	8	59	81	150
3. Karar almada halkın görüşlerinin de sorulması	0	0	2	53	95	150
4. Karar almada STK ların görüşlerinin de sorulması	0	6	17	54	73	150
5. Üniversite ile işbirliğinin yapılması	0	1	8	56	85	150
6. Valilik ile işbirliğinin yapılması	2	3	14	54	77	150
7. Hükümet ile işbirliğinin yapılması	3	4	10	57	77	150
8. STK ile işbirliğinin yapılması	2	5	14	55	74	150
9. Diğer belediyeler ile işbirliğinin yapılması	1	1	10	49	89	150
10. İdari potansiyelin geliştirilmesi	0	2	10	54	84	150
11. Teknik potansiyelin geliştirilmesi	0	1	5	60	84	150
12. Merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki yetki alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi	0	0	3	46	101	150
13. Merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki hizmet alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi	0	1	3	40	106	150
14. Halk ile toplantılar yapılması	0	1	3	39	107	150
15. Halk ile sosyal etkinlikler yapılması	4	3	10	52	81	150
16. Halk ile kültürel etkinlikler yapılması	1	7	10	53	79	150
17. Halk ile sportif etkinlikler yapılması	2	6	11	47	84	150
18. Halk ile eğitsel etkinlikler yapılması	0	2	9	47	92	150
19. Gazete çıkarılması	4	10	9	41	86	150
20. Dergiler çıkarılması	4	8	13	43	82	150
21. Halk ile ilişkilerin geliştirilmesi	2	0	8	45	95	150

Çizelge 4.23. Halkın yerel yönetime katılımı için neler yapılması gerekenler (%)

Yapılması gerekenler	1	2	3	4	5	Toplam	Ort. Skor
1. Hükümet ile işbirliğinin yapılması	2,0	2,7	6,7	38,0	51,3	100,0	4,88
2. Halk ile toplantılar yapılması	0,0	0,7	2,0	26,0	71,3	100,0	4,68
3. Halk ile sosyal etkinlikler yapılması	2,7	2,0	6,7	34,7	54,0	100,0	4,68
4. Merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki hizmet alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi	0,0	0,7	2,0	26,7	70,7	100,0	4,67
5. Merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki yetki alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi	0,0	0,0	2,0	30,7	67,3	100,0	4,65
6. Karar almada halkın görüşlerinin de sorulması	0,0	0,0	1,3	35,3	63,3	100,0	4,62
7. STK ile işbirliğinin yapılması	1,3	3,3	9,3	36,7	49,3	100,0	4,56
8. Halk ile ilişkilerin geliştirilmesi	1,3	0,0	5,3	30,0	63,3	100,0	4,54
9. Halk ile eğitsel etkinlikler yapılması	0,0	1,3	6,0	31,3	61,3	100,0	4,52
10. Teknik potansiyelin geliştirilmesi	0,0	0,7	3,3	40,0	56,0	100,0	4,51
11. İdari düzenlemelerin yapılması	0,0	1,3	2,0	42,0	54,7	100,0	4,50
12. Üniversite ile işbirliğinin yapılması	0,0	0,7	5,3	37,3	56,7	100,0	4,50
13. Diğer belediyeler ile işbirliğinin yapılması	0,7	0,7	6,7	32,7	59,3	100,0	4,49
14. Hukuki düzenlemelerin yapılması	0,0	1,3	5,3	39,3	54,0	100,0	4,46
15. İdari potansiyelin geliştirilmesi	0,0	1,3	6,7	36,0	56,0	100,0	4,46
16. Halk ile sportif etkinlikler yapılması	1,3	4,0	7,3	31,3	56,0	100,0	4,36
17. Valilik ile işbirliğinin yapılması	1,3	2,0	9,3	36,0	51,3	100,0	4,34
18. Halk ile kültürel etkinlikler yapılması	0,7	4,7	6,7	35,3	52,7	100,0	4,34
19. Gazete çıkarılması	2,7	6,7	6,0	27,3	57,3	100,0	4,30
20. Dergiler çıkarılması	2,7	5,3	8,7	28,7	54,7	100,0	4,27

4.8. Kırsal Alanda Yaşayanlara Göre Yasanın Avantajları ve Dezavantajları

Çalışmanın bu kısmında yasanın beklentileri karşılama oranları, avantaj ve dezavantajları ortaya konmuştur. Elde edilen sonuçlar Çizelge 4.24 ve Çizelge 4.25’ de ifade edilmiştir.

Yasa ekonomik olarak beklentileri karşılıyor yargısı için katılımcılar %40,0 kesinlikle katılmıyorum, %30,7 katılmıyorum, %6,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %18,7 katılıyorum ve %4,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel anlamda yasanın ekonomik beklentileri karşıladığını söylemek mümkün görünmemektedir.

Yasa sosyal imkânlar açısından beklentileri karşılıyor yargısına katılımcılar %32,0 kesinlikle katılmıyorum, %36,7 katılmıyorum, %8,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %18,0 katılıyorum, %5,3 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Elde edilen verilere göre katılımcıların büyük çoğunluğu yasanın sosyal açıdan beklentileri karşılamadığını düşünmektedir.

Yasa kültürel açıdan beklentileri karşılıyor yargısına katılımcılar %26,7 kesinlikle katılmıyorum, %39,3 katılmıyorum, %7,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %16,0 katılıyorum ve %10,7 kesinlikle katılıyorum şeklinde cevaplamışlardır. Katılımcıların çoğunluk kısmı yasanın kültürel beklentileri karşılamada eksik kaldığı görüşünü beyan etmişlerdir.

Yasa toplumsal açıdan beklentileri karşılıyor yargısı için katılımcılar %25,3 kesinlikle katılmıyorum, %39,3 katılmıyorum, %7,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %17,3 katılıyorum ve %10,7 kesinlikle katılıyorum görüşündedir. Elde edilen sonuçlar her dört kişiden üçünün yasanın toplumsal beklentileri karşılamadığı görüşünde olduğunu göstermektedir.

Yasa bireysel açıdan beklentileri karşılıyor yargısı için katılımcılar %27,2 kesinlikle katılmıyorum, %38,0 katılmıyorum, %4,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %20,0 katılıyorum, %10,7 kesinlikle katılıyorum fikrini beyan etmişlerdir. Elde edilen veriler katılımcıların çoğunluğunun yasayı bireysel beklentileri karşılama açısından eksik yönlerinin olduğu fikrine sahip olduklarını göstermektedir.

Yasa ülkenin beklentilerini karşılıyor yargısı için katılımcılar %18,7 kesinlikle katılmıyorum, %25,3 katılmıyorum, %23,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %22 katılıyorum ve %10,7 kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Elde edilen cevaplar ve ne katılıyorum ne katılmıyorum diyenlerin oranının yüksekliği katılımcıların bu konuda çok fazla net fikre sahip olmadığını göstermektedir.

Yasa ile su kullanım olanakları artacaktır yargısı için katılımcılar %17,3 kesinlikle katılmıyorum , %26,7 katılmıyorum, %8,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %33,3 katılıyorum ve %16 kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Katılımcıların yarısı yasanın su kullanım olanaklarını arttıracaklarını ve yaklaşık yüzde kırkı ise su kullanım olanaklarının yasa ile artmayacağı fikrini benimsemişlerdir.

Yasa ile elektrik kullanım olanakları artacaktır yargısı için katılımcılar %15,3 kesinlikle katılmıyorum, %28,0 katılmıyorum, %8,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %32,2 katılıyorum ve %16,7 kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Elde edilen sonuçlara göre yasanın elektrik kullanım olanaklarını arttıracak ve arttırmayacağını düşünen katılımcılar neredeyse eşit seviyededir.

Yasa ile kanalizasyon kullanım olanakları artacaktır yargısı için katılımcılar %24,0 kesinlikle katılmıyorum, %34,7 katılmıyorum, %7,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %20,7 katılıyorum ve %13,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Yargı hakkında cevap verenlerin çoğunluk kısmı yasanın kanalizasyon kullanım olanaklarını arttırmayacağını düşünmektedir.

Yasa ile belediye hizmet olanakları artacaktır yargısı için katılımcılar %13,3 kesinlikle katılmıyorum, %36,7 katılmıyorum, %8,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %24,7 katılıyorum ve %17,3 kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Elde edilen sonuçlar katılımcıların yarsısının belediyecilik hizmet olanaklarının yasa ile artmayacağı görüşünde olduğu, yine katılımcıların ciddi bir oranının ise yasa ile belediyecilik hizmet olanaklarının artacağını düşündüklerini göstermiştir.

Yasa ile toplu taşıma kullanım olanakları artacaktır yargısı için katılımcılar %10,7 kesinlikle katılmıyorum, %36 katılmıyorum, %10,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %26,7 katılıyorum ve %16,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Kırsal alanda yaşayanlar için önemli bir sorun olarak belirttikleri toplu taşıma sorununun yasa ile çözüme ulaşacağını düşünenler ile çözüme kavuşmayacağını düşünenler aynı seviyededir.

Yasa ile altyapı olanakları iyileşecek yargısı için verilen cevaplar şu şekildedir; kesinlikle katılmıyorum %11,3, katılmıyorum %30,7, ne katılıyorum ne katılmıyorum %11,3, katılıyorum %29,3 ve kesinlikle katılıyorum %17,3. Yasa ile altyapı olanakları iyileşecek diyenler ile iyileşmeyecek diye düşünenler neredeyse aynı seviyededir.

Yasa ile köyün mimari ve çevre yapısı iyileşecek yargısı için katılımcılar %8,7 kesinlikle katılmıyorum, %25,2 katılmıyorum, 515,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %26,0 katılıyorum ve %24,7 kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Yasanın köy mimari ve çevre yapısını iyileştireceğini düşünenler çoğunluk durumundadır. Bunun temel nedeni yasada belirtilen tek tip projeler ve yasa ile beraber imarda yapılan düzenlemelerdir.

Yasa ile köylüye yeni maliyetler ortaya çıkacak yargısı için katılımcılar %0,7 kesinlikle katılmıyorum, %8,0 katılmıyorum, %5,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %33,3 katılıyorum ve %52,7 kesinlikle katılıyorum görüşündedir. Sonuçlardan da anlaşılacağı gibi yeni yasa ile beraber köyden mahalleye dönüşen bölgelerde yeni maliyetler ortaya çıkacağını düşünenlerin oranı oldukça yüksektir.

Yasa ile hizmete ulaşım zorlaşacak yargısı için katılımcılar %6,7 kesinlikle katılmıyorum, %14,7 katılmıyorum, %7,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %30,0 katılıyorum ve %41,3 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Katılımcıların büyük bir kısmı yasa ile beraber hizmete ulaşımın zorlaşacağını düşünmektedir. Bu düşüncenin temel nedeni büyükşehir belediyeleri hizmet birimlerinin köylere olan uzaklıklarıdır.

Yasa ile uzun vadede köy yapısında değişimler olacak yargısı için katılımcılar %6,7 kesinlikle katılmıyorum, %12,7 katılmıyorum, %7,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %44,7 katılıyorum ve %28,7 kesinlikle katılıyorum düşüncesindedir. Elde edilen sonuçlar katılımcıların çoğunluk kısmının yasa ile uzun vadede köy yapısında değişimler olacağını düşündüklerini göstermektedir.

Yasa ile köyler köy özelliğini kaybedecek yargısı için katılımcılar %12,7 kesinlikle katılmıyorum, %7,3 katılmıyorum, %6,7 kararsız, %37,3 katılıyorum ve %36,0 kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu yasa ile beraber uzun vadede köylerin köy özelliklerini kaybedeceğini düşünmektedirler.

Yasa ile köyün sosyal yaşantısı olumsuz etkilenecek yargısı ile ilgili katılımcılar %9,3 kesinlikle katılmıyorum, %9,3 katılmıyorum, %17,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %32,7 katılıyorum ve %31,3 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Ankete katılanların çoğunluğu yasanın uzun vadede köy sosyal yaşantısını olumsuz etkileyeceği kanısındadır.

Yasa ile köylerde imar zorlaşacak yargısı için katılımcılar %4i0 kesinlikle katılmıyorum, %2,0 katılmıyorum, %44,0 katılıyorum ve %48 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Sonuçlar katılımcıların neredeyse çoğunun yasa ile köylerde imarın zorlaşacağı düşüncesinde olduklarını göstermektedir. Tek tip projeler ile imardaki yeni düzenlemeler köyden mahalleye dönüşen bölgelerde yaşayanları bu düşünceye sevk etmektedir

Yasa ile köylerde imece azalacak yargısı ile ilgili köylüler %6i0 kesinlikle katılmıyorum, %6,7 katılmıyorum, %9,3 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %39,3 katılıyorum ve %38,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Sonuçlar katılımcıların çoğunluğunun yasa ile beraber köylerde imecenin azalacağı düşüncesinde olduklarını göstermektedir.

Yasa ile ilgili genel kanı yasanın beklentileri karşılamadığı, köyden mahalleye dönüşen kırsal alanlarda fazladan bir maddi yük getirdiği, imarı zorlaştırdığı ve köylünün hizmetlere daha zor ulaşacağını düşündürdüğü şeklindedir.

Çizelge 4.24. Yasanın beklentileri karşılama durumu, avantajları ve dezavantajları

Avantaj ve dezavantajlar	1	2	3	4	5	Toplam
1. Yasa ekonomik olarak beklentileri karşılıyor	60	46	9	28	7	150
2. Yasa sosyal imkânlar açısından beklentileri karşılıyor	48	55	12	27	8	150
3. Yasa kültürel açıdan beklentileri karşılıyor	40	59	11	24	16	150
4. Yasa toplumsal açıdan beklentileri karşılıyor	38	59	11	26	16	150
5. Yasa bireysel açıdan beklentileri karşılıyor	41	57	6	30	16	150
6. Yasa ülkenin beklentilerini karşılıyor	28	38	35	33	16	150
7. Yasa ile su kullanım olanakları artacaktır	26	40	13	50	24	150
8. Yasa ile elektrik kullanım olanakları artacaktır	23	42	12	48	25	150
9. Yasa ile kanalizasyon kullanım olanakları artacaktır	36	52	11	31	20	150
10. Yasa ile belediye hizmet olanakları artacaktır	20	55	12	37	26	150
11. Yasa ile toplu taşıma kullanım olanakları artacaktır	16	54	15	40	25	150
12. Yasa ile altyapı olanakları iyileşecek	17	46	17	44	26	150
13. Yasa ile köyün mimari ve çevre yapısı iyileşecek	13	38	23	39	37	150
14. Yasa ile köylüye yeni maliyetler ortaya çıkacak	1	12	8	50	79	150
15. Yasa ile hizmete ulaşım zorlaşacak	10	22	11	45	62	150
16. Yasa ile uzun vadede köy yapısında değişimler olacak	10	19	11	67	43	150
17. Yasa ile köyler köy özelliğini kaybedecek	19	11	10	56	14	150
18. Yasa ile köyün sosyal yaşantısı olumsuz etkilenecek	14	14	26	49	47	150
19. Yasa ile köylerde imar zorlaşacak	6	3	3	66	72	150
20. Yasa ile köylerde imece azalacak	9	10	14	59	58	150

1.Kesinlikle katılmıyorum 2.Katılmıyorum 3. Ne katılıyorum ne katılmıyorum 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

Çizelge 4.25. Yasanın beklentileri karşılama durumu, avantajları ve dezavantajları (%)

Avantaj ve dezavantajlar	1	2	3	4	5	Toplam	Ort. Skor
1. Yasa ekonomik olarak beklentileri karşılıyor	40,0	30,7	6,0	18,7	4,7	100,0	2,17
2. Yasa sosyal imkânlar açısından beklentileri karşılıyor	32,0	36,7	8,0	18,0	5,3	100,0	2,28
3. Yasa kültürel açıdan beklentileri karşılıyor	26,7	39,3	7,3	16,0	10,7	100,0	2,44
4. Yasa toplumsal açıdan beklentileri karşılıyor	25,3	39,3	7,3	17,3	10,7	100,0	2,48
5. Yasa bireysel açıdan beklentileri karşılıyor	27,3	38,0	4,0	20,0	10,7	100,0	2,48
6. Yasa ülkenin beklentilerini karşılıyor	18,7	25,3	23,3	22,0	10,7	100,0	2,80
7. Yasa ile su kullanım olanakları artacaktır	17,3	26,7	8,7	33,3	16,0	100,0	3,08
8. Yasa ile elektrik kullanım olanakları artacaktır	15,3	28,0	8,0	32,0	16,7	100,0	3,06
9. Yasa ile kanalizasyon kullanım olanakları artacaktır	24,0	34,7	7,3	20,7	13,3	100,0	2,64
10. Yasa ile belediye hizmet olanakları artacaktır	13,3	36,7	8,0	24,7	17,3	100,0	2,96
11. Yasa ile toplu taşıma kullanım olanakları artacaktır	10,7	36,0	10,0	26,7	16,7	100,0	3,02
12. Yasa ile altyapı olanakları iyileşecek	11,3	30,7	11,3	29,3	17,3	100,0	3,10
13. Yasa ile köyün mimari ve çevre yapısı iyileşecek	8,7	25,3	15,3	26,0	24,7	100,0	3,32
14. Yasa ile köylüye yeni maliyetler ortaya çıkacak	0,7	8,0	5,3	33,3	52,7	100,0	4,29
15. Yasa ile hizmete ulaşım zorlaşacak	6,7	14,7	7,3	30,0	41,3	100,0	3,84
16. Yasa ile uzun vadede köy yapısında değişimler olacak	6,7	12,7	7,3	44,7	28,7	100,0	3,76
17. Yasa ile köyler köy özelliğini kaybedecek	12,7	7,3	6,7	37,3	9,3	100,0	3,76
18. Yasa ile köyün sosyal yaşantısı olumsuz etkilenecek	9,3	9,3	17,3	32,7	31,3	100,0	3,67
19. Yasa ile köylerde imar zorlaşacak	4,0	2,0	2,0	44,0	48,0	100,0	4,30
20. Yasa ile köylerde imece azalacak	6,0	6,7	9,3	39,3	38,7	100,0	3,98

1. Kesinlikle katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Ne katılıyorum ne katılmıyorum 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

4.8.1. Ankete katılanların yasanın avantajları ve dezavantajları hakkında görüşlerine yönelik faktör analizi

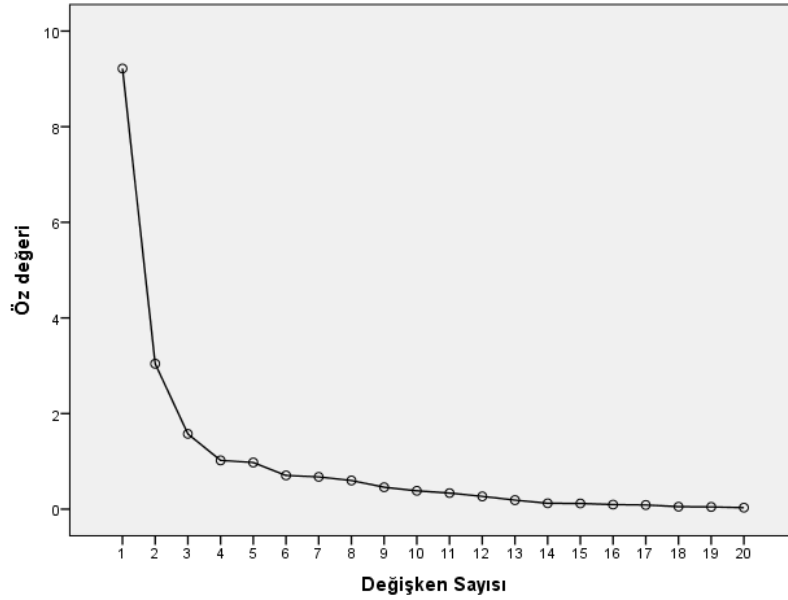
Ankete katılanların Yasanın avantajları ve dezavantajları hakkında görüşlerine yönelik faktör analizi yapılmıştır. Başlangıçta güvenilirlik analizi yapılmış ve Cronbach alpha değeri 0,89 olarak hesaplanmıştır. Faktör analizinde faktör sayılarını belirlemede öz değeri kriter olarak alınmıştır. Buna göre öz değeri birin üstünde olan dört faktör bulunmuştur. Bu faktörler toplam varyansın %74,27'sini açıklamaktadır. Faktör analizi sonucunda elde edilen faktör ağırlıkları Çizelge 4.26'de verilmiştir.

Faktör 1, 'beklentileri karşılama ve hizmet artışı' olarak adlandırılmıştır. Bu faktör Yasa ile toplu taşıma kullanım olanakları artacaktır (0,915), Yasa ile altyapı olanakları iyileşecek (0,914), Yasa ile belediye hizmet olanakları artacaktır (0,901), Yasa ülkenin beklentilerini karşılıyor 0,872), Yasa ile elektrik kullanım olanakları artacaktır (0,838), Yasa ile su kullanım olanakları artacaktır (0,826), Yasa ile köyün mimari ve çevre yapısı iyileşecek (0,812), Yasa ile kanalizasyon kullanım olanakları artacaktır (0,797), Yasa bireysel açıdan beklentileri karşılıyor (0,722), Yasa toplumsal açıdan beklentileri karşılıyor (0,694) değişkenleri ile pozitif ilişki içerisindedir.

Faktör 2, yasa ekonomik olarak beklentilerimi karşılıyor (0,853) ve yasa sosyal imkânlar açısından beklentilerimi karşılıyor değişkenleri ile pozitif ilişkide olduğundan bu faktör ‘sosyal ve ekonomik beklenti’ faktörü olarak adlandırılmıştır.

Faktör 3, ‘köy yapısı’ faktörü olarak adlandırılmıştır. Bu faktörün pozitif ilişkide olduğu değişkenlerin tamamı köy ile ilgilidir. Bu değişkenler; Yasa ile köyün sosyal yaşantısı olumsuz etkilenecek (0,814), Yasa ile köylerde imece azalacak (0,734), Yasa ile köylerde imar zorlaşacak (0,683), Yasa ile köyler köy özelliğini kaybedecek (0,621), Yasa ile uzun vadede köy yapısında değişimler olacak (0,512) değişkenleridir.

Faktör 4 ile pozitif ilişkide olan değişkenler Yasa ile hizmete ulaşım zorlaşacak (0,780) ve Yasa ile köylüye yeni maliyetler ortaya çıkacak (0,768) değişkenleridir. Bu faktöre ‘hizmete ulaşım ve maliyet’ faktörü adı verilmiştir.

Şekil 4.3. Ankete katılanların yasanın avantajları ve dezavantajları hakkında görüşlerine yönelik faktör ağırlıkları

Çizelge 4.26. Ankete katılanların yasanın avantajları ve dezavantajları hakkında görüşlerine yönelik faktör analizi

Avantaj ve dezavantajlar	Faktör Ağırlıkları			
	1	2	3	4
1. Yasa ile toplu taşıma kullanım olanakları artacaktır	,915	,077	-,031	,038
2. Yasa ile altyapı olanakları iyileşecek	,914	,122	-,093	-,016
3. Yasa ile belediye hizmet olanakları artacaktır	,901	,053	,047	,012
4. Yasa ülkenin beklentilerini karşılıyor	,872	,324	,012	,162
5. Yasa ile elektrik kullanım olanakları artacaktır	,838	,263	-,009	-,012
6. Yasa ile su kullanım olanakları artacaktır	,826	,261	-,050	,060
7. Yasa ile köyün mimari ve çevre yapısı iyileşecek	,812	,091	-,097	,009
8. Yasa ile kanalizasyon kullanım olanakları artacaktır	,797	,289	,051	,057
9. Yasa bireysel açıdan beklentileri karşılıyor	,722	,594	,043	,075
10. Yasa toplumsal açıdan beklentileri karşılıyor	,710	,613	,020	,105
11. Yasa kültürel açıdan beklentileri karşılıyor	,694	,630	,047	,076
12. Yasa ekonomik olarak beklentileri karşılıyor	,242	,853	-,093	-,227
13. Yasa sosyal imkânlar açısından beklentileri karşılıyor	,383	,795	-,074	-,143
14. Yasa ile köyün sosyal yaşantısı olumsuz etkilenecek	-,080	,058	,814	,164
15. Yasa ile köylerde imece azalacak	,151	-,113	,734	-,197
16. Yasa ile köylerde imar zorlaşacak	-,198	-,063	,683	,144
17. Yasa ile köyler köy özelliğini kaybedecek	,093	-,090	,621	,389
18. Yasa ile uzun vadede köy yapısında değişimler olacak	-,020	,152	,512	,431
19. Yasa ile hizmete ulaşım zorlaşacak	-,005	-,075	,255	,780
20. Yasa ile köylüye yeni maliyetler ortaya çıkacak	,194	-,153	,060	,768
Öz değeri	9,22	3,04	1,57	1,02
Varyans	46,08	15,21	7,87	5,10
Kümülatif varyans	46,08	61,30	69,16	74,27
KMO	0,890			

4.9. Kırsal Alanda Yaşayanların Yerel Yönetim Tercihleri

Çalışma kapsamında köyden mahalleye dönüşen birimlerde yaşayanların nasıl bir yerel yönetim istedikleri ortaya konmuştur. Verilen seçenekler katılımcıların tercihlerine göre likert ölçeği puanına göre önem seviyesi doğrultusunda sıralanmış ve elde edilen sonuçlar Çizelge 4.27 ve Çizelge 4.28’ de verilmiştir.

Ankete katılanların yerel yönetimlerin nasıl olması gerektiği konusundaki görüşler doğrultusunda yerel yönetimlerde en fazla önem verdikleri konular şeffaf bir yönetim (4,96), halkın isteklerini önde tutan bir yönetim (4,94), Halkla bütünleşmiş bir yönetim (4,70), Hizmet sağlayan bir yönetim (4,70), Halkın yanında bir yönetim (4,69), Ulaşılabilir bir yönetim (4,69), Kollayıcı bir yönetim (4,69) özelliklerini taşıyan yerel yönetimlerdir. Ayrıca Açık bir yönetim (4,68), Korumacı bir yönetim (4,68), Destekleyici bir yönetim (4,68), Yapıcı bir yönetim (4,67), Araştıran bir yönetim (4,67) katılımcılar tarafından beklenen yönetim özelliklerindendir. Bunların yanında kırsal alanda yaşayanlar yönetimlerin sorgulanabilir bir yönetim (4,66), İdareci bir yönetim (4,65), İncelenebilir bir yönetim (4,63) ve Merkezi yönetimi savunan bir yönetim (4,52) gibi özelliklerde olmasını da istemektedirler.

Çalışmanın bu kısmında elde edilen sonuçlar köyden mahalleye dönüşen birimlerde yaşayanların yerel yönetim beklentilerinin şeffaf, sorgulanabilir, halkın isteklerini ön planda tutan ve halk odaklı yerel yönetimler olduğunu göstermektedir.

Çizelge 4.27. Ankete katılanların kırsala özgü istedikleri yerel yönetim özellikleri (kişi)

Özellikler	1	2	3	4	5	Toplam
1. Açık bir yönetim	0	0	1	46	103	150
2. İncelenebilir bir yönetim	0	0	2	51	97	150
3. Ulaşılabilir bir yönetim	0	0	0	46	104	150
4. Sorgulanabilir bir yönetim	0	0	1	49	100	150
5. Şeffaf bir yönetim	0	0	0	46	104	150
6. Halkın yanında bir yönetim	0	0	0	46	104	150
7. Halkla bütünleşmiş bir yönetim	0	0	0	44	106	150
8. Halkın isteklerini önde tutan bir yönetim	0	0	0	44	106	150
9. Korumacı bir yönetim	0	0	0	47	103	150
10. Kollayıcı bir yönetim	0	0	0	46	104	150
11. Destekleyici bir yönetim	0	0	0	48	102	150
12. Yapıcı bir yönetim	0	0	0	49	101	150
13. Yaptırıcı bir yönetim	0	0	0	49	101	150
14. İdareci bir yönetim	0	1	0	49	100	150
15. Merkezi yönetimi savunan bir yönetim	4	3	0	46	97	150
16. Araştıran bir yönetim	0	0	1	47	102	150
17. Hizmet sağlayan bir yönetim	0	0	1	42	107	150

1. Hiç önemli değil 2. Önemli değil 3. Ne katılıyorum ne katılmıyorum 4. Önemli 5. Çok önemli

Çizelge 4.28. Ankete katılanların istedikleri yerel yönetim özellikleri (%)

Özellikler	1	2	3	4	5	Toplam	Ort. Skor
1. Şeffaf bir yönetim	0,00	0,00	0,00	30,67	69,33	100,00	4,96
2. Halkın isteklerini önde tutan bir yönetim	0,00	0,00	0,00	29,33	70,67	100,00	4,94
3. Halkla bütünleşmiş bir yönetim	0,00	0,00	0,00	29,33	70,67	100,00	4,70
4. Hizmet sağlayan bir yönetim	0,00	0,00	0,67	28,00	71,33	100,00	4,70
5. Halkın yanında bir yönetim	0,00	0,00	0,00	30,67	69,33	100,00	4,69
6. Ulaşılabilir bir yönetim	0,00	0,00	0,00	30,67	69,33	100,00	4,69
7. Kollayıcı bir yönetim	0,00	0,00	0,00	30,67	69,33	100,00	4,69
8. Açık bir yönetim	0,00	0,00	0,67	30,67	68,67	100,00	4,68
9. Korumacı bir yönetim	0,00	0,00	0,00	31,33	68,67	100,00	4,68
10. Destekleyici bir yönetim	0,00	0,00	0,00	32,00	68,00	100,00	4,68
11. Yapıcı bir yönetim	0,00	0,00	0,00	32,67	67,33	100,00	4,67
12. Yaptırıcı bir yönetim	0,00	0,00	0,00	32,67	67,33	100,00	4,67
13. Araştıran bir yönetim	0,00	0,00	0,67	31,33	68,00	100,00	4,67
14. Sorgulanabilir bir yönetim	0,00	0,00	0,67	32,67	66,67	100,00	4,66
15. İdareci bir yönetim	0,00	0,67	0,00	32,67	66,67	100,00	4,65
16. İncelenebilir bir yönetim	0,00	0,00	1,33	34,00	64,67	100,00	4,63
17. Merkezi yönetimi savunan bir yönetim	2,67	2,00	0,00	30,67	64,67	100,00	4,52

4.10. Yerel Yönetimlerin Sorunları

Çalışmanın ulaşmayı amaçladığı bir diğer konu yerel yönetimlerin sorunlarını ortaya koymaktır. Ankete katılanlara göre yerel yönetimlerin sorunları likert ölçeğinde puanlanmış ve elde edilen sonuçlar Çizelge 4.29 ve Çizelge 4.30’ da verilmiştir.

Yerel yönetimlerin yetersiz gelirlerinin olması (3,82) ve Merkezi yönetimin yetki fazlalığı (3,79) araştırma bölgelerinde yaşayanlar tarafından yerel yönetimlerin en önemli iki sorunu olarak görülmektedir. Sosyal hizmetlerin sınırlılığı (3,67), Altyapı hizmetlerinin sınırlılığı (3,58) , Yerel yönetimlerde denetim yetersizliği (3,56) ve Yerel yönetimlerde yetki sınırlılığı (3,56) araştırma bölgelerinde önemli sorun olarak görünen diğer unsurlardır. Bunların yanında genel anlamda yetki sınırlılığı kaynaklı Tapu hizmetlerinin sınırlılığı (3,51), İçme suyu hizmetlerinin sınırlılığı (3,51), Sağlık hizmetlerinin sınırlılığı (3,50) ve Hizmet yetkisinin sınırlı olması (3,46) gibi faktörler de yerel yönetimlerin sorunları arasında gösterilmektedir. Ayrıca yerel yönetimlerin diğer sorunları; Mülki idari amirin istekleri (3,44), Atık su hizmetlerinin sınırlılığı (3,44), Yardım hizmetlerinin sınırlılığı (3,40), Yerel yönetimlerde siyasi yönlendirme olması (3,36), İmardeki belirsizlikler (3,33), Kültürel hizmetlerin sınırlılığı (3,33), Atıkları değerlendirememesi (3,18), Yönetimin şeffaf olmaması (3,10), Yerel yönetimlerde yöneticilerin bilgi yetersizliği (3,02), Yerel yönetimlerde nitelikli personel eksikliği (3,00) olarak ifade edilmiştir.

Sonuçlar ankete katılanların yerel yönetimlerin temel sorunları olarak maddi olanaklarının yani gelirlerinin yetersizliğini ve merkezi yönetimlerin yetkilerinin fazlalığı olarak gördüklerini göstermektedir. Ayrıca yerel yönetimin diğer temel sorununun sunacağı hizmetlerdeki yetki sınırlılığı olduğu görülmektedir. Bunların yanında siyasi yönlendirme, yöneticilerin bilgi yetersizliği gibi faktörler de önemli sorunlar arasında gösterilmiştir. Ankete katılanlar sorunların personel kaynaklı olabileceği konusuna fazla katılmamaktadır.

Çizelge 4.29. Ankete katılanlara göre yerel yönetim sorunları

Sorunlar	1	2	3	4	5	Toplam
1. Yerel yönetimlerin yetersiz gelirlerinin olması	13	26	7	21	80	150
2. Yerel yönetimlerde denetim yetersizliği	25	23	13	31	58	150
3. Yerel yönetimlerde yöneticilerin bilgi yetersizliği	28	36	26	25	35	150
4. Yerel yönetimlerde nitelikli personel eksikliği	29	45	14	21	41	150
5. Yerel yönetimlerde siyasi yönlendirme olması	31	28	6	25	60	150
6. Yerel yönetimlerde yetki sınırlılığı	34	11	9	28	68	150
7. Merkezi yönetimin yetki fazlalığı	28	4	15	27	76	150
8. Mülki idari amirin istekleri	21	16	26	49	38	150
9. Yönetimin şeffaf olmaması	38	12	24	48	28	150
10. İmardaki belirsizlikler	32	19	14	37	48	150
11. Atıkları değerlendirememesi	23	29	26	41	31	150
12. Hizmet yetkisinin sınırlı olması	28	14	12	52	44	150
13. Sosyal hizmetlerin sınırlılığı	30	16	9	53	42	150
14. Kültürel hizmetlerin sınırlılığı	32	17	9	54	38	150
15. Yardım hizmetlerinin sınırlılığı	26	20	8	59	37	150
16. Sağlık hizmetlerinin sınırlılığı	22	17	10	65	36	150
17. Altyapı hizmetlerinin sınırlılığı	22	15	8	63	42	150
18. Tapu hizmetlerinin sınırlılığı	24	15	12	58	41	150
19. İçme suyu hizmetlerinin sınırlılığı	12	34	9	55	40	150
20. Atık su hizmetlerinin sınırlılığı	17	32	7	55	39	150

Hiç önemli değil 2. Önemli değil 3. Kararsız 4. Önemli 5. Çok önemli

Çizelge 4.30. Ankete katılanlara göre yerel yönetim sorunları (%)

Sorunlar	1	2	3	4	5	Toplam	Ort. Skor
1. Yerel yönetimlerin yetersiz gelirlerinin olması	8,7	17,3	4,7	14,0	53,3	100,0	3,82
2. Merkezi yönetimin yetki fazlalığı	18,7	2,7	10,0	18,0	50,7	100,0	3,79
3. Sosyal hizmetlerin sınırlılığı	20,0	10,7	6,0	35,3	28,0	100,0	3,67
4. Altyapı hizmetlerinin sınırlılığı	14,7	10,0	5,3	42,0	28,0	100,0	3,58
5. Yerel yönetimlerde denetim yetersizliği	16,7	15,3	8,7	20,7	38,7	100,0	3,56
6. Yerel yönetimlerde yetki sınırlılığı	22,7	7,3	6,0	18,7	45,3	100,0	3,56
7. Tapu hizmetlerinin sınırlılığı	16,0	10,0	8,0	38,7	27,3	100,0	3,51
8. İçme suyu hizmetlerinin sınırlılığı	8,0	22,7	6,0	36,7	26,7	100,0	3,51
9. Sağlık hizmetlerinin sınırlılığı	14,7	11,3	6,7	43,3	24,0	100,0	3,50
10. Hizmet yetkisinin sınırlı olması	18,7	9,3	8,0	34,7	29,3	100,0	3,46
11. Mülki idari amirin istekleri	14,0	10,7	17,3	32,7	25,3	100,0	3,44
12. Atık su hizmetlerinin sınırlılığı	11,3	21,3	4,7	36,7	26,0	100,0	3,44
13. Yardım hizmetlerinin sınırlılığı	17,3	13,3	5,3	39,3	24,7	100,0	3,40
14. Yerel yönetimlerde siyasi yönlendirme olması	20,7	18,7	4,0	16,7	40,0	100,0	3,36
15. İmardaki belirsizlikler	21,3	12,7	9,3	24,7	32,0	100,0	3,33
16. Kültürel hizmetlerin sınırlılığı	21,3	11,3	6,0	36,0	25,3	100,0	3,32
17. Atıkları değerlendirememesi	15,3	19,3	17,3	27,3	20,7	100,0	3,18
18. Yönetimin şeffaf olmaması	25,3	8,0	16,0	32,0	18,7	100,0	3,10
19. Yerel yönetimlerde yöneticilerin bilgi yetersizliği	18,7	24,0	17,3	16,7	23,3	100,0	3,02
20. Yerel yönetimlerde nitelikli personel eksikliği	19,3	30,0	9,3	14,0	27,3	100,0	3,00

Hiç önemli değil 2. Önemli değil 3. Kararsız 4. Önemli 5. Çok önemli

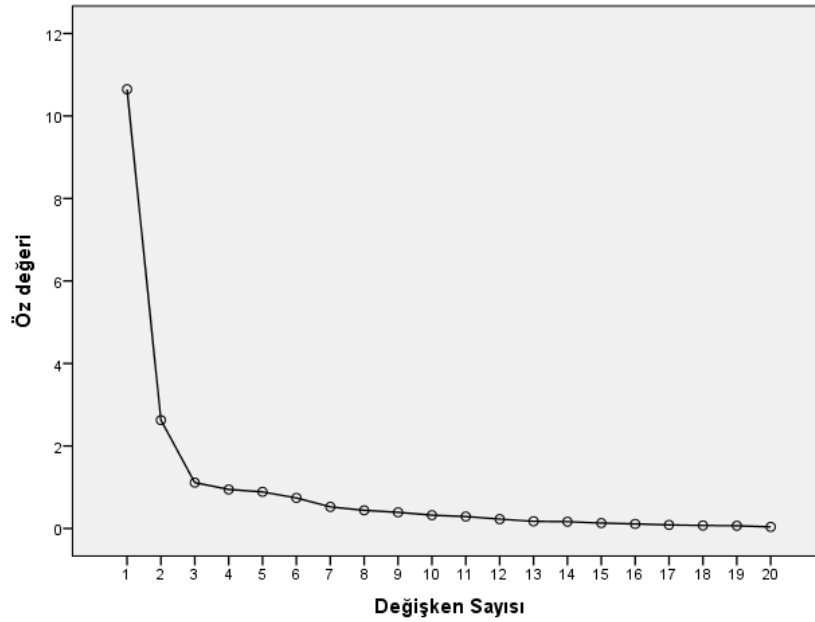
4.10.1. Ankete katılanların yerel yönetim sorunları ile ilgili faktör analizi sonuçları

Ankete katılanların yerel yönetim sorunları ile ilgili düşüncelerine dair faktör analizi yapılmıştır. Başlangıçta güvenilirlik analizi yapılmış ve Cronbach alpha değeri 0,91 olarak hesaplanmıştır. Faktör analizinde faktör sayılarını belirlemede öz değeri kriter olarak alınmıştır. Buna göre öz değeri birin üstünde olan üç faktör bulunmuştur. Bu faktörler toplam varyansın %71,293'ünü açıklamaktadır. Faktör analizi sonucunda elde edilen faktör ağırlıkları Çizelge 4.31' de verilmiştir.

Faktör 1, ' hizmet sınırlılığı ve gelir eksikliği' faktörü olarak adlandırılmıştır. Bu faktör Yardım hizmetlerinin sınırlılığı (0,916), Sağlık hizmetlerinin sınırlılığı (0,900), Altyapı hizmetlerinin sınırlılığı (0,869), Atık su hizmetlerinin sınırlılığı (0,855), Kültürel hizmetlerin sınırlılığı (0,838), İçme suyu hizmetlerinin sınırlılığı (0,837), Tapu hizmetlerinin sınırlılığı (0,809), Hizmet yetkisinin sınırlı olması (0,806), Merkezi yönetimin yetki fazlalığı (0,613) ve Yerel yönetimlerin yetersiz gelirlerinin olması değişkenleri ile pozitif ilişki içindedir.

Faktör 2, 'yönetim ve denetim faktörü' olarak adlandırılmıştır. Bu faktör Yönetimin şeffaf olmaması (0,853), Yerel yönetimlerde yöneticilerin bilgi yetersizliği (0,829), Yerel yönetimlerde nitelikli personel eksikliği (0,807), İmardeki belirsizlikler (0,726), Mülki idari amirin istekleri (0,654), Yerel yönetimlerde siyasi yönlendirme olması (0,618) ve Yerel yönetimlerde denetim yetersizliği (0,605) değişkenleri ile pozitif yönlü ilişkidir.

Faktör 3, Atıkları değerlendiremememe (0,702) ile Yerel yönetimlerde yetki sınırlılığı (0,571) değişkenleri ile pozitif yönde ilişkidir. Bu faktör 'yetki sınırlılığı ve atık değerlendirme' faktörü olarak adlandırılmıştır.

Şekil 3.4. Ankete katılanların yerel yönetim sorunları ile ilgili faktör ağırlıkları

Çizelge 4.31. Ankete katılanların yerel yönetim sorunları ile ilgili faktör analizi sonuçları

Sorunlar	Faktör Ağırlıkları		
	1	2	3
1. Yardım hizmetlerinin sınırlılığı	,916	,198	,140
2. Sağlık hizmetlerinin sınırlılığı	,900	,272	,105
3. Altyapı hizmetlerinin sınırlılığı	,869	,216	,229
4. Atık su hizmetlerinin sınırlılığı	,855	,091	,256
5. Kültürel hizmetlerin sınırlılığı	,838	,375	-,077
6. İçme suyu hizmetlerinin sınırlılığı	,837	,064	,331
7. Tapu hizmetlerinin sınırlılığı	,809	,167	,427
8. Hizmet yetkisinin sınırlı olması	,806	,225	,285
9. Merkezi yönetimin yetki fazlalığı	,613	,291	,533
10. Yerel yönetimlerin yetersiz gelirlerinin olması	,537	,216	,426
11. Sosyal hizmetlerin sınırlılığı	,448	,079	,061
12. Yönetimin şeffaf olmaması	,233	,853	,112
13. Yerel yönetimlerde yöneticilerin bilgi yetersizliği	,014	,829	,301
14. Yerel yönetimlerde nitelikli personel eksikliği	-,007	,807	,294
15. İmardaki belirsizlikler	,355	,726	,089
16. Mülki idari amirin istekleri	,488	,654	,039
17. Yerel yönetimlerde siyasi yönlendirme olması	,116	,618	,402
18. Yerel yönetimlerde denetim yetersizliği	,399	,605	-,231
19. Atıkları değerlendirememe	,332	,256	,702
20. Yerel yönetimlerde yetki sınırlılığı	,539	,310	,571
Öz değeri	10,65	2,63	1,11
Varyans	53,24	13,14	5,56
Kümülatif varyans	53,24	66,37	71,93
KMO	0,909		

4.11. Ankete Katılanların Yerel Yönetimler İle İlgili Genel Görüşleri

Çalışma kapsamında ankete katılanlara yerel yönetimler nasıl olmalı konusunda genel görüşler sorulmuş ve elde edilen sonuçlar Çizelge 4.32’de ifade edilmiştir. Yerel yönetimler yerinde yönetilir yargısına katılımcıların %1,3’ü kesinlikle katılmıyorum, %12,0’ı katılmıyorum, %2,7’si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %21,3’ü katılıyorum ve %62,7’si kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Katılımcıların büyük bir kısmı yerel yönetimde merkezileşme yerine yerelin yerel yönetimlerin yerinde yönetilmesi gerektiğini düşünmektedirler.

Yerel yönetimler halkın ihtiyaçlarını karşılar yargısı için katılımcıların %1,3’ü kesinlikle katılmıyorum, %0,0’ı katılmıyorum, %1,3’ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, %15,3’ü katılıyorum ve %82,0’ı kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Kırsalda yaşayanların neredeyse dörtte üçlük bir kısmı yerel yönetimlerin önceliğinin halkın ihtiyaçlarını karşılamak olduğunu düşünmektedirler. Bu konu ile ilgili elde edilen tüm cevaplar yerelde yaşayanların yerel yönetim önceliklerinin halkın istek ve ihtiyaçları olduğu görüşünde olduklarını ortaya koymaktadır.

Anket kapsamında katılımcıların yerel yönetimler özerk yapılarıdır yargısı ile ilgili görüşleri sorulmuştur. Katılımcıların %3,3’ü kesinlikle katılmıyorum, %12,7’si katılmıyorum, %16,7’si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %26,0’ı katılıyorum ve %41,3’ü kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Her ne kadar katılımcıların çoğunluğu yerel

yönetimlerin özerk olduğu görüşünü taşısa da bu konu hakkında genel olarak net bir fikir oluşmadığı görülmektedir.

Yerel yönetimler devlete ve hükümete bağlıdır yargısı için katılımcılar %14,0 kesinlikle katılmıyorum, %24,0 katılmıyorum, %10,7 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %12,7 katılıyorum ve %38,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Katılımcıların yarısı yerel yönetimlerin devlete ve hükümete bağlı olduğunu düşünürken diğer yarısı tam tersini düşünmektedirler.

Son olarak yerel yönetimler toplum yararını korur yargısı ile ilgili katılımcılar %0,0 kesinlikle katılmıyorum, %0,7 katılmıyorum, %2,0 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %10,7 katılıyorum ve %86,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Katılımcıların neredeyse tamamına yakını yerel yönetimlerin toplum yararını koruması gerektiği görüşünde birleştikleri görülmüştür.

Çizelge 4.32. Yerel yönetim algıları (kişi)

Görüşler	1	2	3	4	5	Toplam
1. Yerel yönetimler yerinde yönetilir	2	18	4	32	94	150
2. Yerel yönetimler halkın ihtiyaçlarını karşılar	2	0	2	23	123	150
3. Yerel yönetimler özerk yapılardır	5	19	25	39	62	150
4. Yerel yönetimler devlete ve hükümete bağlıdır	21	36	16	19	58	150
5. Yerel yönetimler toplum yararını korur	0	1	3	16	130	150

1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Ne katılıyorum ne katılmıyorum 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

Çizelge 4.33. Yerel yönetim algıları (%)

Görüşler	1	2	3	4	5	Toplam	Ort. Skor
1. Yerel yönetimler yerinde yönetilir	1,3	12,0	2,7	21,3	62,7	100,0	4,32
2. Yerel yönetimler halkın ihtiyaçlarını karşılar	1,3	0,0	1,3	15,3	82,0	100,0	4,76
3. Yerel yönetimler özerk yapılardır	3,3	12,7	16,7	26,0	41,3	100,0	3,89
4. Yerel yönetimler devlete ve hükümete bağlıdır	14,0	24,0	10,7	12,7	38,7	100,0	3,38
5. Yerel yönetimler toplum yararını korur	0,0	0,7	2,0	10,7	86,7	100,0	4,83

5. SONUÇLAR

6360 sayılı Yasa ile getirilen düzenlemenin olumlu veya olumsuz sonuçlarını değerlendirebilmek için Yasa sonrası uygulamaların ortaya çıkan etkilerini izlemenin gerekli olduğu ve bu noktada belirli bir zaman sürecine ihtiyaç bulunduğu açıktır. Bununla birlikte hâlihazır da var olan yerel yönetim beklentilerinin ve özellikle de kırsal alanlarda yaşanan gelişmelerin bazı öngörüler geliştirebilmek mümkün görünmektedir. Bu öngörülerin Yasayı değerlendirebilmek için bir temel yaratıyor olduğu da kuşku götürmez bir gerçektir.

Bu çalışma böyle bir noktadan hareketle henüz pek çok coğrafyada belirgin sonuçları açığa çıkmamış olsa da 6360 sayılı Yasanın yaratabileceği etkileri ele almayı ve bazı hususlara dikkat çekmeyi amaçlamıştır. Öte yandan Antalya özelinde de bir araştırma ortaya koyarak, genellenemez olsa da bulgular üzerinden yerel bir deneyimi tartışmaya açmayı hedeflemiştir.

Büyükşehir yasasının tarımsal faaliyetlerin etkinliği üzerinde de önemli ölçüde etkili olacağı yadsınamazdır. Çalışma ayrıca yasanın tarımsal faaliyetlere etkileri, kırsal alanda yaşayanların yasanın getirdiği değişimler hakkındaki bilgi düzeylerinin ölçülmesi, bu değişimler hakkındaki görüşleri, yasa ile ilgili algıları ve beklentilerini de ortaya koymayı amaçlamıştır.

Büyükşehir yasasının birçok alanda kırsal kesim üzerinde etkisi olduğu tartışılmaz bir durumdur. Bu bağlamda, kırsal alanda temel hizmetlerin belediyeler tarafından yürütülecek olması kırsal nüfusun daha kaliteli hizmet alabileceğini ortaya koymaktadır. Ancak kırsala da hizmet vermesi beklenen belediyelerin kırsal yerleşim bölgelerine uzaklıkları hizmetin ulaşımı açısından endişe oluşturmaktadır. Bu endişe mesafe arttıkça artış göstermektedir.

Çalışmada Antalya ili genelinde 150 anket uygulaması yapılmış ve yapılan analizler ile hedeflere ulaşılmaya çalışılmıştır. Antalya ilinde büyükşehir yasasından önce 19 ilçe ve 93 belediye var iken yasadan sonra 2000 nüfusun altında ki belde belediyelerin kapatılması ile 93 olan belediye sayısı 19'a düşmüştür. Yine aynı dönemde Antalya ilinde 539 köy bulunmakta iken yasa ile beraber bu köylerin tamamı mahalleye dönüştürülmüştür

Çalışma kapsamında ankete katılanların büyükşehir yasası ile ilgili farkındalıkları ve genel bilgi düzeyleri ölçülmüştür. Elde edilen sonuçlara göre ankete katılanların % 76,7'si büyükşehir yasasından haberdar iken % 23,3'ü ise yasadan haberdar olmadıklarını belirtmişlerdir. Yine ankete katılanların %22'si büyükşehir yasasını incelediklerini ifade etmiş, %78'lik bir kısmı ise büyükşehir yasasını incelemediklerini belirtmişlerdir. Elde edilen sonuçlar kırsal alanda yaşayanların büyük bir kısmının yasadan haberdar olduğu fakat yasayı incelemediklerini göstermektedir. Bu durum yasanın kırsalda yaşayanlara çok fazla tanıtılmadığı durumunu ifade etmektedir.

Yasa ile beraber özellikle kırsal alanlarda ciddi değişimler yaşanacaktır. Çalışmada ankete katılanlara köylerin mahalleye dönüşmesi ile neler değişeceği konusunda bilgi sahibi olup olmadıkları sorulmuştur. Katılımcıların çoğunluğu köylerinin köy statüsünü

kaybederek mahalle oldukları konusunda bilgi sahibi oldukları belirlenmiştir. Elde edilen cevaplar ankete katılanların % 59,3'ünün oluşacak değişimlerden haberdar oldukları %40,7'sinin ise bu değişimler konusunda bilgi sahibi olmadıklarını göstermiştir. Yasanın yapılaşma ve vergilendirmeye etkileri hakkında katılımcıların yarsının bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir.

Yasanın getirdiği ekonomik değişimler köylüler tarafından henüz çok bilinmemektedir. Gerek vergilendirme gerek ruhsatlandırma, gerek elektrik ve su ücretlerindeki değişimler henüz kırsalda yaşayanlar tarafından benimsenmemiştir.

Çalışma kapsamında ankete katılanlara İlçe merkezindeki mahalleler ile köyden mahalleye dönüşmüş mahalleler arasında bir fark olduğunu düşünüyor musunuz sorusu yönlendirilmiştir. Bu durum hakkında ankete katılanların %58'lik bir kısmı evet fark var cevabını verirken, % 42'lik bir kısım ise ikisi arasında fark olmadığını düşünmektedir. Fark olduğunu düşünenlerin temel fark kaygısı diğer mahallelerin il veya ilçe merkezlerine yakınlıklarından dolayı hizmetlere daha hızlı ulaşım hizmetlerinden daha fazla yararlanabileceklerini düşünmeleridir.

Yeni yasa ile beraber büyükşehir belediyelerinin kırsaldaki sorumlulukları da değişiklik göstermiştir. Ankete katılanlara Büyükşehir belediyesinin kırsal alandaki yeni sorumluluklarından haberiniz var mı sorusu yöneltilmiş ve ankete katılanların % 60,7'si evet haberim var cevabını verirken % 39,3'ü hayır haberim yok cevabını vermişlerdir. 2012 yılında çıkan bu yasadan 5 yıl geçmesine rağmen büyükşehir belediyesinin kırsaldaki sorumluluklarını bilmeyenlerin oranı hayli yüksektir.

Yasa ile beraber İl özel idareleri yerine yatırım izleme koordinasyon birimi kurulmuştur. Bu merkezden afet acil yardım gibi durumlarda beklediğiniz hizmetleri alabileceğinizi düşünüyor musunuz sorusuna ankete katılanların verdikleri yanıtlar %33,3 evet alabileceğim, % 67,7 hayır alamayacağım şeklinde olmuştur. Bu durum ankete katılanların bu yeni birim hakkında henüz yeterince bilgi sahibi olmadığını ve bu birimi henüz benimsemediklerini göstermektedir.

Çalışma kapsamında kırsalda yaşayanların yeni yasanın kırsala etkileri hakkında bilgi seviyeleri ve düşünceleri belirlenmiştir.

Ankete katılanların çoğunluğunun yasanın köylere etkileri hakkında bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir. Ankete katılanların çoğu yasanın köylere etkileri gibi yasanın kırsala etkileri hakkında da bilgi sahibidir.

Ankete katılanlara köylerinin mahalleye dönüşmesi ve bu dönüşüm sonrası meydana gelen değişimler hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulmuştur. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu köylerinin mahalleye dönüştüğünü bilmektedir. Ankete katılanların çoğu mahalle olmanın bitkisel üretim faaliyetlerini etkilemediğini ifade etse de, bitkisel üretim faaliyetleri etkilenen köylü sayısı da azımsanmayacak seviyededir. Hayvansal üretim faaliyetindeki etkilenme durumu bitkisel üretim faaliyetindeki durum ile benzerlik göstermektedir. Mahalle olmak sosyal ve ekonomik yaşantınızı etkiledi mi sorularına katılımcılar benzer cevaplar vermişlerdir.

Mahalle olduktan sonra idari hizmetlerdeki sayısal ve kalite artışı olup olmadığı konusunda katılımcıların fikirleri alınmıştır, hizmet alımı genel olarak değerlendirildiğinde köylülerin büyük çoğunluğu genel olarak aldıkları hizmetlerde belirgin bir değişim olmadığı kanısındadır.

Elde edilen sonuçlar yasa ile köydeki yapılaşmanın henüz ciddi oranda etkilenmediğini ancak yeni yapılacak yapılarla beraber değişiklik gösterebileceğini ifade etmektedir. Büyükşehir yasasının köy yaşantısına ve yaşam kalitesine etkileri hakkında katılımcıların cevapları benzerlik taşımaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu bu iki farklı yargı için kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum şeklinde cevaplar vermişlerdir. Bu durum yasanın köy yaşantısını ve yaşam kalitesini etkilemediğini göstermektedir.

Büyükşehir yasası ile beraber köyden mahalleye dönüşen köylerde arazilerin ve evlerin değerinde artış olup olmadığı belirlenmiştir. Genel anlamda yasa ile beraber arazi ve ev fiyatlarında ciddi bir değişim olmadığı belirlenmiştir.

Köylerin mahalleye dönüşmesi ile köydeki tarım alanlarındaki değişim hakkında bilgi edinmek amacıyla köyün mahalleye dönüşmesi ile tarım alanları azaldı mı sorusuna her dört kişiden biri mahalle olmakla beraber tarım alanlarının da azaldığını belirtmiştir.

Mahalle olduktan sonra resmi hizmetlerden daha kolay yararlanacağını düşünüyor musunuz sorusuna karşılık elde edilen sonuçlar katılımcıların çoğunluğunun mahalle olduktan sonra hizmetlerden daha kolay yararlanamayacaklarını düşündüklerini göstermektedir.

Yasa ile kamuda etkinlik artacak ve daha hızlı hizmet alacağını düşünüyor musunuz yarısı ile hizmet etkinliğindeki değişim değerlendirilmiştir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğu yasa ile beraber kamuda etkinliğin artacağını düşünmemekte ve yasa ile beraber daha hızlı hizmet alacakları konusunda olumsuz görüş bildirmektedir.

Yasa ile köylerde yaşam maliyetlerinin artacağı ancak köyde yaşayanlara da ek ekonomik avantajlar getireceği düşünülmektedir.

Çalışma kapsamında kırsalda yaşayanların köy olarak kalmayı mı yoksa mahalle olmayı mı tercih ettikleri belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar katılımcıların % 70'inin köy olarak kalmayı, %25'inin mahalle olmayı tercih ettiğini ve %5'lik bir kısmın ise ikisi arasında bir fark görmediğini belirttiğini göstermiştir. Köy olarak kalmayı tercih nedenleri arasında kendi bütçelerini yönetmek, daha ucuz yaşam koşulları gibi nedenler bulunurken mahalle olmayı tercih edenler genelde daha fazla hizmet alma beklentisi ve hizmete daha kolay ulaşım gibi nedenleri göstermektedirler.

Çalışmada kırsal alanda yaşayanların büyükşehir yasasının etkileri hakkında bilgi ve algı düzeylerine yönelik faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizinde faktör sayılarını belirlemede öz değeri kriter olarak alınmıştır. Buna göre öz değeri birin üstünde olan yedi faktör bulunmuştur. Bu faktörler ; 'hizmet ve değer artışı', 'değişim faktörü', 'yapısal dönüşüm ve mali değişim', 'sosyal ve tarımsal değişim', 'kırsala etki', 'kamu etkinliği ve göç', 'gelir ve tarımsal arazi' olarak adlandırılmıştır.

Çalışma kapsamında köylerin mahalleye dönüşmesi ile köyden mahalleye geçince oluşan veya oluşacak değişimler hakkında bu bölgelerde yaşayanların düşünceleri ortaya konmuştur.

Yasadan sonra köylerin büyük kısmında belediye tarafından çöpler toplanmaktadır. Ancak çöpleri toplayanlar genelde ilçe belediyeleridir. Ankete katılanlar genel anlamda köyden mahalleye dönüşünce arazilerinin değer kazandığı fikrine katılmamaktadır. Elde edilen sonuçlar yasa ile beraber köy yollarının yapımına başlandığı fakat henüz köylerin tamamına ulaşılamadığını göstermektedir.

Köyünüzün mahalle olması ile belediyeye ulaşım daha mı kolay oluyor sorusuna katılımcıların çoğunun daha rahat ulaşamıyor fikrindedir. Köyümüzün mahalle olması ile belediye daha iyi hizmet yapıyor sorusuna katılımcıların çoğu bu durumun değişmediği yani belediyelerin daha iyi hizmet vermediği kanısındadır. Ankete katılanların çoğunluğu yasa ile beraber mahalleye dönüşen köylerde köy konağı, muhtarlık binası gibi binaların belediyeye devredildiğinden haberdardır, köylülerin büyük çoğunluğu bu durumun kötü olduğu fikrine sahiptir. Elde edilen sonuçlara göre köylerin mahalle olması ile beraber köyde yaşamın pahalılaştığı düşüncesinin yaygın olduğunu göstermektedir. Elde edilen sonuçlar katılımcıların uzun vadede köylerin mahalleye dönüşmesinin iyi olup olmayacağı konusunda farklı görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Bu konu hakkında ne katılıyorum ne katılmıyorum diyenlerin oranının yüksekliği de bu durumu desteklemektedir. Köyümüzün mahalle olması ile ilçe belediyeleri artık hizmet vermiyor konusu için elde edilen sonuçlar kısmen de olsa bazı köylerde ilçe belediyelerinden alınan hizmetlerin azaldığını göstermektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun tarım arazilerinin imara açılmasının tarım ve hayvancılık açısından kötü olacağını düşündüklerini göstermektedir.

Çalışmada mahalleye dönüşen köylerin ilçe ve büyükşehir belediyelerinden beklentileri ve bu beklentilerin önem seviyeleri ortaya konmuştur. Önem seviyelerine göre köyden mahalleye dönüşen bölgelerde yaşayanların ilçe ve büyükşehir belediyesinden beklentileri sıralanmıştır. Köy içi yolların yapılması, köy yolunun yapılması, kanalizasyon hattı döşenmesi gibi alt yapı sorunları ilk sırada yer almaktadır. Taşıma sorununun çözülmesi çözüm beklenen önemli sorunlardan bir tanesidir. Çocuk parkının yapılması çocuklar için düşünülen önemli bir diğer beklenti unsurudur. Arazi yollarının yapılması köylüler tarafından önemli görülen bir diğer sorun ve beklentidir. Köye ulaşımın sağlanması burada yaşayanların ilçe ve büyükşehir belediyesinden çözüm bekledikleri bir diğer önemli sorun olarak ifade edilmiştir.

Çalışman kapsamında halkın yerel yönetimlere katılımının artırılması için yapılması gerekenler ortaya konmuştur. Halkın yerel yönetimlere katılımı yerel yönetimlerin başarısının artırılması, doğru ve gerekli hizmetlerin belirlenmesi ve yapılması, kaynakların tam ve etkin kullanımı açısından önemlidir. Elde edilen sonuçlara göre hükümet ile işbirliği yapılması, halk ile toplantılar yapılması, halk ile sosyal etkinlikler yapılması, merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki hizmet alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi, merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki yetki alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi, karar almada halkın görüşlerinin de sorulması en önemli unsurlar olarak tespit edilmiştir.

Çalışmanın bir amacı da yasanın beklentileri karşılama oranları, avantaj ve dezavantajları ortaya koymaktır. Elde edilen sonuçlara göre yasanın ekonomik beklentileri karşıladığını söylemek mümkün görünmemektedir. Elde edilen verilere göre katılımcıların büyük çoğunluğu yasanın sosyal açıdan beklentileri karşılamadığını düşünmektedir. Elde edilen veriler katılımcıların çoğunluğunun yasayı bireysel beklentileri karşılama açısından eksik yönlerinin olduğu fikrine sahip olduklarını göstermektedir.

Yasa ülkenin beklentilerini karşılıyor yargısı için elde edilen cevaplar ve ne katılıyorum ne katılmıyorum diyenlerin oranının yüksekliği katılımcıların bu konuda çok fazla net fikre sahip olmadığını göstermektedir.

Elde edilen sonuçlar katılımcıların yarsısının belediyeçilik hizmet olanaklarının yasa ile artmayacağı görüşünde olduğu, yine katılımcıların ciddi bir oranının ise yasa ile belediyeçilik hizmet olanaklarının artacağını düşündüklerini göstermiştir. Kırsal alanda yaşayanlar için önemli bir sorun olarak belirttikleri toplu taşıma sorununun yasa ile çözüme ulaşacağını düşünenler ile çözüme kavuşmayacağını düşünenler aynı seviyededir. Yasanın köy mimari ve çevre yapısını iyileştireceğini düşünenler çoğunluk durumundadır. Bunun temel nedeni yasada belirtilen tek tip projeler ve yasa ile beraber imarda yapılan düzenlemelerdir.

Çalışma kapsamında kırsal alanda yaşayanların Belediyeçilik Hizmetleri Kapsamında İlçe/Büyükşehir Belediyesinden beklentileri hakkında faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi sonucunda altı faktör bulunmuştur. Bu faktörler ‘sosyo-kültürel aktiviteler, ulaşım, tanıtım ve sulama’ ‘tesisleşme ve yardımlar’ ‘içme suyu’ ‘bürokrasi ve katılım’ ‘kanalizasyon’ ‘yol yapımı’ olarak adlandırılmıştır.

Ankete katılanlar arasında yeni yasa ile beraber köyden mahalleye dönüşen bölgelerde yeni maliyetler ortaya çıkacağını düşünenlerin oranı oldukça yüksektir.

Katılımcıların büyük bir kısmı yasa ile beraber hizmete ulaşımın zorlaşacağını düşünmektedir. Bu düşüncenin temel nedeni büyükşehir belediyeleri hizmet birimlerinin köylere olan uzaklıklarıdır.

Yasa ile beraber uzun vadede köy yapısında değişimler meydana gelmesi beklenmektedir. Elde edilen sonuçlar da bu düşünce ile paralellik göstermektedir. Katılımcıların çoğunluk kısmının yasa ile uzun vadede köy yapısında değişimler olacağını düşündüklerini göstermektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu yasa ile beraber uzun vadede köylerin köy özelliklerini kaybedeceğini düşünmektedirler..

Yasa ile ilgili genel kanı yasanın beklentileri karşılamadığı, köyden mahalleye dönüşen kırsal alanlarda fazladan bir maddi yük getirdiği, imarı zorlaştırdığı ve köylünün hizmetlere daha zor ulaşacağını düşündürdüğü şeklindedir.

Çalışmanın ulaşmayı amaçladığı bir diğer konu yerel yönetimlerin sorunlarını ortaya koymaktır. Ankete katılanlara göre yerel yönetimlerin sorunları Yerel yönetimlerin yetersiz gelirlerinin olması ve Merkezi yönetimin yetki fazlalığı araştırma bölgelerinde yaşayanlar tarafından yerel yönetimlerin en önemli iki sorunu olarak görülmektedir.

Sosyal hizmetlerin sınırlılığı, Altyapı hizmetlerinin sınırlılığı, Yerel yönetimlerde denetim yetersizliği ve Yerel yönetimlerde yetki sınırlılığı araştırma bölgelerinde önemli sorun olarak görünen diğer unsurlardır. Sonuçlar ankete katılanların yerel yönetimlerin temel sorunları olarak maddi olanaklarının yani gelirlerinin yetersizliğini ve merkezi yönetimlerin yetkilerinin fazlalığı olarak gördüklerini göstermektedir. Ayrıca yerel yönetimin diğer temel sorununun sunacağı hizmetlerdeki yetki sınırlılığı olduğu görülmektedir. Bunların yanında siyasi yönlendirme, yöneticilerin bilgi yetersizliği gibi faktörler de önemli sorunlar arasında gösterilmiştir. Ankete katılanlar sorunların personel kaynaklı olabileceği konusuna fazla katılmamaktadır.

Ankete katılanların yerel yönetim sorunları ile ilgili düşüncelerine dair faktör analizi yapılmıştır. Buna göre öz değeri birin üstünde olan üç faktör bulunmuştur. Bu faktörler ‘ hizmet sınırlılığı ve gelir eksikliği’, ‘yönetim ve denetim faktörü’, ‘yetki sınırlılığı ve atık değerlendirme’ faktörü olarak adlandırılmıştır.

Ankete katılanların büyük çoğunluğu il ve ilçe merkezine yakın olan mahallelerin yasadan daha fazla yararlanarak daha fazla hizmet alacaklarını düşünmektedirler.

Yasa ile beraber ortadan kalkan köy bütçeleri ile ilgili şehir merkezinden uzak mahalleler köy bütçesini kullanıp yerinde yönetim sayesinde daha hızlı hizmet aldıklarını ifade ederken, merkeze yakın olan mahallelerde köy bütçelerinin zaten yetersiz olduğu ve yasa ile daha fazla hizmet aldıkları fikri yaygındır.

Yeni yasa ile beraber büyükşehir belediyelerini hizmet sınırı il sınırları olarak belirlenmiştir. Ankete katılanlar büyükşehir belediyelerinin tüm il sınırlarında oluşabilecek sorun ve istenebilecek hizmetlere yetişemeyeceğini ifade etmektedirler. Zira elde edilen sonuçlar köyden mahalleye dönüşen bölgelerde büyükşehir belediye hizmetlerinin henüz istenilen seviyede olmadığını göstermekle beraber bu durumu desteklemektedir.

Yasa ile beraber ilçe belediyelerinin hizmetleri sınırlandırılmış ve hizmetlerin çoğu büyükşehir belediyesine aktarılmıştır. Ayrıca yine yasa ile beraber ilçe belediyelerinin gelirlerinde de ciddi anlamda düşüş yaşanmıştır. Bu durum özellikle kırsal alanda ilçe belediyelerinden alınan hizmetlerin ciddi şekilde azalmasına neden olmuştur.

Yasanın ilk çıkış zamanlarında Büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri arasında bir yetki ve hizmet karmaşası oluşmuştur. Zamanla gerek büyükşehir gerek ilçe belediyeleri yetki sınırlarını daha çok benimsemişlerdir. Ancak köylerden mahalleye dönüşen bölgelerde köylüler ve muhtarlar henüz hangi hizmeti kimden talep edeceklerini bilmedikleri için ilçe belediyelerinden büyükşehir belediyesine veya büyükşehir belediyesinden ilçe belediyelerine yönlendirilmekte ve bu durum mahalleye dönüşen köylerde hizmet alımını yavaşlatmaktadır. Kırsalda yaşayanlar bu durumun hizmet alımını zorlaştırdığı kanısındadır. Özellikle muhtarlara belediyelerin kırsaldaki hizmet yetkileri ile ilgili eğitim verilmesi gerekmektedir.

Kırsal alanda yaşayanlar kırsal alanlarda büyükşehir belediyesinin yasa ile beraber kırsala verdiği hizmetler mezarlık bakımı, cenaze hizmetleri ve anayol yapımı olarak ifade edilmiştir. Kırsalda yaşayanların büyükşehir belediyelerinden temel beklentileri ise

köy içi yollarının yapılması, içme suyu ile ilgili sorunların çözülmesi ve kanalizasyon sorununun çözülmesi olarak belirtilmiştir.

Köyden mahalleye dönüşen bölgelerde yeni yasa ile beraber imarda meydana gelen değişiklikler bu bölgelerde imarı zorlaştırmaktadır. Kırsal alanda yaşayanlar özellikle yeni bina yapımının zor olduğu ve imarsız veya hazine arazisi gibi alanlarda yapılan ev, ahır, sera vb. binalarda ileride sıkıntı olabileceğini düşünmektedir. Ayrıca özellikle hayvancılık yapılacak yeni yapıların imarı da hem izne hem de köy dışında olma koşulunu taşıyacaktır. Bu durum da hayvancılık ile ilgili yapılacak yeni yatırımlar açısından olumsuz bir durum olmakla beraber kırsalda yaşayanların sağlıklı bir ortamda yaşamaları açısından olumlu bir durumdur. Yasa ile beraber yasadan sonra kırsalda yaşayanların yapacakları yeni meskenler tek tip projeye tabi tutulmuştur. Yasada Projelerin belediyelerden hazır olarak temin edileceği belirtilmiş ancak projelerin ücretli veya ücretsiz olacağı yasada ifade edilmemiştir. Bu durum uzun vadede köylerin görsel yapısına olumlu etkileyecektir.

Büyükşehir yasası ile meydana gelen değişimler kırsal alan yönetimlerini ve kırsal alan üzerinde yaşayanları etkileyecektir. Kırsal alanlarda yaşayanların temel geçim kaynağı tarımsal faaliyetlerdir. Kırsal alanda yaşanan bu gelişme ve değişimlerin tarımsal faaliyetleri de etkilemesi doğaldır. Büyükşehir sınırlarına dâhil edilen kırsal alanlarda özellikle burada yaşayanlar açısından oluşan sulama sularının ücretlendirilmesi, vergilendirme ve ruhsatlandırma, yeni hayvansal tesislerin kurulumunda ruhsatlandırma gibi yeni maliyetler, tarımda faaliyet gösteren üreticileri endişelendirmekte ve gerek mevcut üreticilerin ileride yapacakları yatırımları gerek ise gençleri tarımsal faaliyetlere başlamaları konusunda olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durum tarımın sürdürülebilirliği açısından endişe verici bir durumdur.

Yasanın tarıma etkileri konusunda net bir yorum yapacak değişiklikler henüz meydana gelmemiştir. Ancak uzun vadede yasanın tarım alanlarının imara açılması ile beraber tarımı olumsuz yönde etkileyebileceği, bunun yanında tarım arazilerinin imara açılması ile bu arazilerin değer kazanmasının kırsalda yaşayanlara ek bir gelir getirmesi beklenmektedir. Arazilerin değerlendirilmesi ile beraber kiracılık ve ortakçılık gibi şekillerde işletilen arazilerde arazi sahiplerinin bu durumdan vazgeçip arazilerini satma yoluna gitmesi beklenen bir başka olumsuz durumdur.

Kırsal alanlarda yaşayanların yasadan ciddi anlamda etkileneceği aşîkârdır. Ancak yeni yasayı iyi özümseyen, hizmetleri kimden nasıl alacağını öğrenen kırsal sakinlerin yasadan çok daha fazla faydalanabileceği görülmektedir. Ayrıca özellikle büyükşehir belediyelerinde köyden mahalleye dönüşen bölgeler ile ilgili ayrı bir birim oluşturulması ve bu birimin muhtarlar ile beraber koordineli şekilde çalışması yerel yönetimlerin kırsal alanlara daha fazla ve daha yararlı hizmet götürerek hizmet etkinliğinin artırılması açısından önem taşımaktadır.

6. KAYNAKLAR

- Adıgüzel, Ş. 2012. “6360 sayılı Yasa’nın Türkiye’nin Yerel Yönetim Dizgesi Üzerine Etkileri: Eleştirel Bir Değerlendirme”, Toplum ve Demokrasi, 6(13-14): 153-176.
- Ayyıldız, M., Çiçek, A., Ayyıldız, B. 2016. "6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Olası Etkileri", Nevşehir Bilim ve Teknoloji Dergisi Targid Özel Sayı, (Yayın No: 3157437)
- Ayyıldız, M., Çiçek A., Gürel, E., Gülistan, E. 2016. Büyükşehir Yasasının Tarımsal Alt Yapıya Olası Etkileri, XII Tarım Ekonomisi Kongresi, Isparta. Cilt 2. Sf;951-954
- Belli, A., Aydın, A. 2017. “6360 Sayılı Kanun ve Yerelde Merkezileşme”, International Journal of Social Science Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS6945>, Sayı: 55, (s. 401-413).
- Biricikoğlu, H., Demirel Duyar, D. 2015. "6360 sayılı Yasa'nın Genişleyen Büyükşehir Belediyesi Hizmet Sınırının Etkinlik ve Verimliliğe Etkisi Bağlamında Değerlendirilmesi: Sakarya Büyükşehir Belediyesi Örneği" ,Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi ,Vol. 20 ,pp
- Çetinkaya, Ö. 2009. Mahalli İdareler Maliyesi, Ekin Kitabevi, Bursa.
- Çiftçi, F.,Tomar. A. 2013. Büyükşehir Yasasının İzmir Kırsalı Üzerine Olası Etkileri. TMMOB 2. İzmir Kent Sempozyumu / 28-30 Kasım 2013
- Genç, F. N. 2014. “6360 Sayılı Kanun ve Aydın’a Etkileri”, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(Özel Sayı): 1-29
- Hair, J.F., Anderson, R.E.,1992. Tahtam, R.L., Black W.C., 1998, Multivariate Data Analysis, Prentice-Hall International, New Jersey, 730p.
- İzci, F., Menaf, T. 2013. “Türkiye’de Büyükşehir Belediyesi Sistemi ve 6360 Sayılı Yasa İle Büyükşehir Belediyesi Sisteminde Meydana Gelen Değişimler: Van Örneği”, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 18(1): 117-152.
- Kılınç Ürkmez, G., Zengin Çelik, H. 2016. 6360 Sayılı Yasayla Mekânsal İlişki Sisteminin Kır-Kent İkileminde Yeniden Yapılanışı ve Yerel Yönetimler: Kayseri İli Örneği. Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 25 Sayı 3 Temmuz 2016, s.69-94.
- Likert, R. 1932. A Technique for the Measurement of Attitudes, Archives of Psychology, Vol: 22, USA.
- Olgun, G., Gülçubuk, B. 2016. “Kırsalın Dönüşümünde Fırsat ve Tehditleriyle Yeni Büyükşehir Yasası’nın Analizi”. XII. Ulusal Tarım Ekonomisi Kongresi, 25-27.Mayıs.2016, Isparta

- Sezik, M. 2012. Malatya Mahalle Muhtarları Açısından Bütünşehir Uygulamasının Kentsel Hizmet Sunumuna Etkileri.,The Journal of Academic Social Science Yıl: 5, Sayı: 43, Nisan 2017, s. 116-132
- Yenigöl, S. B., 2016. Büyükşehirlerde Tarımsal Alanların Korunmasında Kentsel Tarım ve Yerel Yönetimlerin Rolü., MEGARON 2016;11(2):291-299 DOI: 10.5505/MEGARON.2016.48568

7. EKLER

EK-1. Çalışma anketi

**AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ
TARIM EKONOMİSİ ANABİLİMDALI**

**Antalya İlinde Kırsal Alanda Yaşayanların Büyükşehir Yasası İle
Getirilen Yeni Düzenlemelere İlişkin Bilgi Düzeylerinin
İncelenmesi**

ANKETÖR ADI SOYADI:.....

ANKET YAPILAN:

İlçe Adı	
Köy (Mahalle) Adı	
İlçeye Uzaklık (Km)	
Büyükşehir'e Uzaklık (Km)	

ANKET YAPILAN KİŞİNİN:

Yaşı	
Eğitim Durumu	
Ailedeki Kişi Sayısı	
Aileden Köyde Yaşayan Kişi Sayısı	
Kaç Yıldır İkamet Ediyorsunuz	
Büyükşehir'e Yılda Kaç Kez Gidiyorsunuz	

1. Büyükşehir yasası bilgi ve algı düzeyi

- 6360 sayılı büyükşehir yasasından haberiniz var mı? a. Evet b. Hayır Kimden öğrendiniz.....
- 6360 sayılı büyükşehir yasasını incelediniz mi? ? a. Evet b. Hayır
Evet ise hangi değişiklikleri fark ettiniz.....
- Köyünüzün mahalleye dönüşmesi ile neler değişecek biliyor musunuz? ? a. Evet b. Hayır
Evet ise neler.....
- Büyükşehir yasasının yapılaşmaya etkilerini biliyor musunuz? a. Evet b. Hayır Evet ise neler...
- Büyükşehir yasasının vergilendirme ye etkilerini biliyor musunuz? a. Evet b. Hayır Evet ise neler.....
- İlçe merkezindeki mahalleler ile köyden mahalleye dönüşmüş mahalleler arasında bir fark olduğunu düşünüyor musunuz? ? a. Evet b. Hayır Evet ise.....
- Köy tüzel kişiliğinin kalkması ile köy varlıklarının belediyeye geçtiğini biliyor musunuz? a. Evet b. Hayır
- Büyükşehir belediyesininim kırsal alandaki yeni sorumluluklarından haberiniz var mı? ? a. Evet b. Hayır Evet ise.....
- İçme ve kullanma suyu ücretleri ile ilgili 5 yıl sonra (2017 sonu) şehir fiyatı uygulanacağından bilginiz var mı? a. Evet b. Hayır Evet ise.....
- İşletme ruhsat vergisi değişiminden bilginiz var mı? a. Evet b. Hayır Evet ise.....
- Kanun sosyo ekonomik açıdan beklentilerinizi karşılıyor mu? a. Evet b. Hayır Evet ise.....
- İl özel idareleri yerine yatırım izleme koor. Kurulmuştur. Bu merkez den afet acil yardım gibi durumlarda beklendiğiniz hizmetleri alabileceğinizi düşünüyor musunuz? a. Evet b. Hayır Evet ise.....
- Vergi, harç ve katılım payı vergisinin yasa çıktıktan sadece ilk 5 yıl için alınmayacağını biliyor musunuz? a. Evet b. Hayır

14. Yasa çıktıktan sonraki süreçte bakkal manav berber fırın gibi köy halkı tarafından işletilen işletmelerde yasayla ruhsatlı sayıldığından haberiniz var mı? a. Evet b. Hayır
15. Bayındırlık, iskân, yapım onarım, kanalizasyon ve enerji nakil gibi ihtiyaçların sunumundan memnun musunuz?
a. Evet b. Hayır
16. Orman köylerine verilen yetkilerin aynen devam ettiğini biliyor musunuz? a. Evet b. Hayır
17. En son yıla (2016) ait köy bütçesi hakkında bilginiz var mı? a. Evet b. Hayır
18. Şu anda köy bütçesi gayri resmi şekilde devam ediyor mu? a. Evet b. Hayır
19. Önceki Yıllarda İl Özel İdaresinden (Valilik, Kaymakamlık) Herhangi Bir Destek Aldınız Mı? a. Evet b. Hayır

2. Büyükşehir yasasının etkileri hakkında bilgi ve algı düzeyi

	1	2	3	4	5
1. 6360 sayılı büyükşehir yasasının köylere etkileri hakkında bilgim var					
2. 6360 sayılı büyükşehir yasasının kırsala etkileri hakkında bilgim var					
3. 6360 sayılı büyükşehir yasasının meralara etkileri hakkında bilgim var					
4. Köyünüzün mahalleye dönüştüğünden haberim var					
5. Mahalle olmak bitkisel üretim faaliyetlerinizi etkiledi					
6. Mahalle olmak hayvansal üretim faaliyetlerinizi etkiledi					
7. Mahalle olmak sosyal yaşantınızı etkiledi					
8. Mahalle olmak ekonomik olarak sizi etkiledi					
9. Mahalle olduktan sonra idari hizmetlerde bir değişim oldu					
10. Mahalle olduktan sonra idari hizmet kalitesinde bir artış oldu					
11. Büyükşehir yasasının köydeki yapılaşmaya etkisi oldu					
12. Büyükşehir yasasının köy yaşantısını etkisi oldu					
13. Büyükşehir yasasının yaşam kalitenizi arttırdı					
14. Mahalle olduktan sonra aldığınız hizmet sayısında bir artış oldu					
15. Büyük şehir yasası ile arazilerinizin değeri arttı					
16. Büyük şehir yasası ile evinizin değeri arttı					
17. Köyün mahalleye dönüşmesi ile köydeki tarım alanlarının azaldı					
18. Köyün mahalleye dönüşmesi ile mera alanlarının azaldı					
19. Köyün mahalleye dönüşmesi ile köy yaşantısındaki kültürel değerleri etkileyecek					
20. Mahalle olduktan sonra artan ya da artacak prosedürler sizi korkutuyor					
21. Mahalle olduktan sonra resmi hizmetlerden daha kolay yararlanacak					
22. Yasa ile kamuda etkinliğin artacak					
23. Yeni yasa ile daha hızlı hizmet alacağız					
24. Kır kent ayrımının ortadan kalkmasının faydası oldu					
25. Yasa ile idari ve mali kayıplar yaşadım					
26. Yaşanan bu değişim ile kırdan kente göçü arttıracak					
27. Kırsal alanın cazibesi arttı					
28. Kentsel alandan kırsal alana gelenler arttı					
29. Kentsel alanda yaşayanlar kırsal alandan daha fazla mülk alacak					
30. Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüşmesi faydanıza olacak					
31. Kırsal arazilerin imara açılarak arsaya dönüştürülmesi tarım arazilerini azaltacak					
32. Köyler mahalleye dönüştükten sonra imece gibi gelir kaynaklarının olmayacak					
33. Büyükşehir yasasında geçen tek tip projelerden bilgim var					
34. Büyükşehir yasası ile mevcut işletmelerin ruhsatlandırılması ile ilgili bilgim var					
35. Köy olarak kalmak ile mahalle olmak arasındaki farklılıkları biliyorum					

1. Kesinlikle katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsız 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

3. Köy ve mahalle tercih nedenleri

- a) Köy olarak kalmanın;
- Avantajları nelerdir.....
 - dezavantajları nelerdir.....
- b) Mahalle olarak kalmanın
- avantajları nelerdir.....
 - dezavantajları nelerdir.....
- c) Köy olarak kalmayı tercih eder miydiniz?
- Evet Neden.....
 - Hayır Neden.....
- d) Mahalle olarak kalmayı tercih eder miydiniz?
- Evet Neden.....
 - Hayır Neden.....

4. Katılımcılarım köy ve mahalle arasındaki değişimi algı durumları

	1	2	3	4	5
1. Köyümüzün mahalle olması iyi oldu					
2. Köyümüzün mahalle olması ile çöpler toplanıyor					
3. Köyümüzün mahalle olması ile araziler değerlendirildi					
4. Köyümüzün mahalle olması ile kanalizasyon yapıldı					
5. Köyümüzün mahalle olması ile köy yolu ve köy içi yollar yapıldı					
6. Köyümüzün mahalle olması ile belediyeye daha kolay ulaşıyor					
7. Köyümüzün mahalle olması ile içme suyu sorunu çözüldü					
8. Köyümüzün mahalle olması ile belediye daha iyi hizmet yapıyor					
9. Köyümüzün mahalle olması ile sosyal yardımlar arttı					
10. Köyümüzün mahalle olması ile köy konağı, muhtarlık binası vs. belediyeye geçti					
11. Köyümüzün mahalle olması ile köy merası, ormanı, arazisi belediyeye geçti					
12. Köyümüzün mahalle olması ile köy merası, ormanı, arazisi belediyeye geçmesi kötü oldu					
13. Köyümüzün mahalle olması ile inşaat (ev, ahır vs.) zorlaştı ve pahalılaştı					
14. Köyümüzün mahalle olması ile köyde yaşam pahalılaştı					
15. Köyümüzün mahalle olması ile köy tüzel kişiliği kalktı					
16. Köyümüzün mahalle olması ile binalara tamirat izni geldi					
17. Köyümüzün mahalle olması ile tapusu olmayan taşınmaz ve hazine arazileri elimizden alınacak					
18. Köyümüzün mahalle olması ile bir şey değişmedi					
19. Köyümüzün mahalle olması gelecekte iyi olacak					
20. Köyümüzün mahalle olması ile yeni vergiler gelecek					
21. Köyümüzün mahalle olması ile ilçe belediyeleri artık hizmet vermiyor					
22. Köyümüzün arazileri il/ilçeye uzak olduğu için imara açılma durumu bulunmamaktadır					
23. Arazilerin imara açılması ile arazilerimiz değer kazanacaktır					
24. Arazilerin İmara açılmasını tarım ve hayvancılık açısından kötü olacaktır					

1.Kesinlikle katılmıyorum 2.Katılmıyorum 3. Kararsız 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

5. Köy –Belediye ilişkisi ile ilgili düşünceler:

Son 1 yıl içinde;			
İlçe belediyesinden köyünüzü ziyaret eden oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
İlçe belediyesinden köyünüze hizmet tespiti için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
İlçe belediyesinden köyünüze çöp toplama için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
İlçe belediyesinden köyünüze ol yapımı için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
İlçe belediyesinden köyünüze su ve kanalizasyon çalışması için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
İlçe belediyesinden köyünüze çocuk parkı yapımı için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
İlçe belediyesinden köyünüze imar ile ilgili çalışma için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
Son 1 yılda ;			
İlçe belediyesini ziyaret ettim	Evet.....	Hayır	
İlçe belediyesine özel iş için uğradım	Evet.....	Hayır	
İlçe belediyesine köy ile ilgili işler için uğradım	Evet.....	Hayır	
Son 1 yılda ;			
Büyükşehir belediyesinden köyünüze ziyaret için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
Büyükşehir belediyesinden köyünüze hizmet tespiti için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
Büyükşehir belediyesinden köyünüze sosyal yardım için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
Büyükşehir belediyesinden köyünüze su saatlerine sayaç takmak için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
Büyükşehir belediyesinden köye su ve kanalizasyon yapımı için gelen oldu mu?	Evet ise kim.....	Hayır	Fikri yok
Son 1 yılda ;			
Büyükşehir belediyesine ziyaret için uğradınız mı?	Evet.....	Hayır	
Büyükşehir belediyesine özel işiniz için uğradınız mı?	Evet.....	Hayır	
Büyükşehir belediyesine köy işleri için uğradınız mı?	Evet.....	Hayır	

6. Belediyecilik Hizmetleri Kapsamında İlçe/Büyükşehir Belediyesinden Beklentiler:

	1	2	3	4	5	Yapılmadı
Köy yolunun yapılması						
Köy içi yolların yapılması						
Köye içme suyu getirilmesi						
İçme suyu için kuyu, depo yapımı						
İçme suyu hatlarının tamir edilmesi						
İçme suyunun içilebilir hale getirilmesi						
Kanalizasyon hattı döşenmesi						
Kanalizasyon hatlarının tamir edilmesi						
Spor alanı yapılması						
Çocuk parkı yapılması						
Taşıma sorununun çözülmesi						
Sosyal tesis (köy konağı, düğün salonu vs)						
Çöplerin toplanması ve çevre temizliği						
Sosyal yardımlar						
Arazilerin toplulaştırılması						
Sulama göleti yapılması						
Hayvancılık yatırımlarının desteklenmesi						
Sulama kuyusu açılması						
Sulama kanallarının yapılması ve tamirati						
Köy pazarı kurulması						
Arazi yollarının yapımı						
Ulaşımın sağlanması						
Sağlık hizmetlerinin getirilmesi						
Spor aktivitesi yapılması						
Kültürel aktivitelerin yapılması						
Sosyal aktivitelerin yapılması						
Bölgeyi tanıtıcı aktivitelerin yapılması						
Kırsalı tanıtıcı aktivitelerin yapılması						
Belediyenin alacağı kararlarda söz sahibi olmak						
Belediyenin danışma bürosu oluşturmaları						
Belediye işleri ile ilgili bürokratik işlerin azalması						
Diğer:						

1.Hiç önemli değil 2. Önemli değil 3. Kararsız 4. Önemli 5. Çok önemli

7. Arazilerinizin İmara Açılması ile

- () Köyümüzün arazileri il/ilçeye uzak olduğu için imara açılma durumu bulunmamaktadır.
() Arazilerimiz değer kazanacaktır
() İmara açılmasını tarım ve hayvancılık açısından kötü olacaktır

8.Yasa ile ilgili bilgi düzeyleri

	1	2	3	4	5
Su ücretlerindeki değişim ile ilgili yeterince bilgi sahibiyim					
İşletme ruhsatı izin belgesi almadaki değişim hakkında bilgi sahibiyim					
İşletme ruhsat vergisi ile ilgili değişim hakkında bilgi sahibiyim					
Tek tip projeler hakkında yeterli bilgiye sahibim					
Ruhsatlandırma ile ilgili yeterince bilgiye sahibim					
Elektrik ücretlendirmesi ile ilgili yeterince bilgiye sahibim					
Yol giderleri ve kanalizasyon yapılması hakkında yeterince bilgiye sahibim					
Yatırım izleme koordinasyon birimi hakkında yeterince bilgiye sahibim					
Orman köyleri yetkileri ile ilgili değişimler konusunda yeterince bilgiye sahibim					

1.Kesinlikle katılmıyorum 2.Katılmıyorum 3. Kararsız 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

9.Yasa sonrasında olabilecek uygulamalar ile ilgili düşünceleriniz nelerdir.....

10. Size göre yasada olması gerekenler

nelerdir.....

11. Sizce yerel yönetimlerin sorunları var mıdır a.Evet ise..... b.Hayır

12. Sizce yerel yönetimler sorunlarını nasıl

çözerler.....

13.Halkın yerel yönetime katılımı için neler yapılması gerekir?

	1	2	3	4	5
İdari düzenlemelerin yapılması					
Hukuki düzenlemelerin yapılması					
Yerel yönetimin.....					
Karar almada halkın görüşlerinin de sorulması					
Karar almada STK ların görüşlerinin de sorulması					
Üniversite ile işbirliğinin yapılması					
Valilik ile işbirliğinin yapılması					
Hükümet ile işbirliğinin yapılması					
STK ile işbirliğinin yapılması					
Diğer belediyeler ile işbirliğinin yapılması					
İdari potansiyelin geliştirilmesi					
Teknik potansiyelin geliştirilmesi					
Merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki yetki alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi					
Merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki hizmet alanındaki uyumsuzlukların giderilmesi					
Halk ile toplantılar yapılması					
Halk ile sosyal etkinlikler yapılması					
Halk ile kültürel etkinlikler yapılması					
Halk ile sportif etkinlikler yapılması					
Halk ile eğitsel etkinlikler yapılması					
Gazete çıkarılması					
Dergiler çıkarılması					
Halk ile ilişkilerin geliştirilmesi					

1.Hiç önemli değil 2. Önemli değil 3. Kararsız 4. Önemli 5. Çok önemli

14. Yasanın avantajları ve dezavantajları nelerdir?

	1	2	3	4	5
Yasa ekonomik olarak beklentileri karşılıyor					
Yasa sosyal imkânlar açısından beklentileri karşılıyor					
Yasa kültürel açıdan beklentileri karşılıyor					
Yasa toplumsal açıdan beklentileri karşılıyor					
Yasa bireysel açıdan beklentileri karşılıyor					
Yasa ülkenin beklentilerini karşılıyor					
Yasa ile su kullanım olanakları artacaktır					
Yasa ile elektrik kullanım olanakları artacaktır					
Yasa ile kanalizasyon kullanım olanakları artacaktır					
Yasa ile belediye hizmet olanakları artacaktır					
Yasa ile toplu taşıma kullanım olanakları artacaktır					
Yasa ile altyapı olanakları iyileşecek					
Yasa ile köyün mimari ve çevre yapısı iyileşecek					
Yasa ile köylüye yeni maliyetler ortaya çıkacak					
Yasa ile hizmete ulaşım zorlaşacak					
Yasa ile uzun vadede köy yapısında değişimler olacak					
Yasa ile köyler köy özelliğini kaybedecek					
Yasa ile köyün sosyal yaşantısı olumsuz etkilenecek					
Yasa ile köylerde imar zorlaşacak					
Yasa ile köylerde imece azalacak					

1.Kesinlikle katılmıyorum 2.Katılmıyorum 3. Kararsız 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

15.Nasıl bir yerel yönetim istiyorsunuz?

	1	2	3	4	5
Açık bir yönetim					
İncelenebilir bir yönetim					
Ulaşılabilir bir yöneyim					
Sorgulanabilir bir yöneyim					
Şeffaf bir yöneyim					
Halkın yanında bir yöneyim					
Halkla bütünleşmiş bir yöneyim					
Halkın isteklerini önde tutan bir yöneyim					
Korumacı bir yöneyim					
Kollayıcı bir yöneyim					
Destekleyici bir yöneyim					
Yapıcı bir yöneyim					
Yaptırıcı bir yöneyim					
İdareci bir yöneyim					
Merkezi yönetimi savunan bir yöneyim					
Araştıran bir yöneyim					
Hizmet sağlayan bir yöneyim					

1.Hiç önemli değil 2. Önemli değil 3. Kararsız 4. Önemli 5. Çok önemli

16. Size göre yerel yönetim sorunları nelerdir

	1	2	3	4	5
Yerel yönetimlerin yetersiz gelirlerinin olması					
Yerel yönetimlerde denetim yetersizliği					
Yerel yönetimlerde yöneticilerin bilgi yetersizliği					
Yerel yönetimlerde nitelikli personel eksikliği					
Yerel yönetimlerde siyasi yönlendirme olması					
Yerel yönetimlerde yetki sınırlılığı					
Merkezi yönetimin yetki fazlalığı					
Mülki idari amirin istekleri					
Yönetimin şeffaf olmaması					
İmardeki belirsizlikler					
Atıkları değerlendirememesi					
Hizmet yetkisinin sınırlı olması					
Sosyal hizmetlerin sınırlılığı					
Kültürel hizmetlerin sınırlılığı					
Yardım hizmetlerinin sınırlılığı					
Sağlık hizmetlerinin sınırlılığı					
Altyapı hizmetlerinin sınırlılığı					
Tapu hizmetlerinin sınırlılığı					
İçme suyu hizmetlerinin sınırlılığı					
Atık su hizmetlerinin sınırlılığı					

1. Hiç önemli değil 2. Önemli değil 3. Kararsız 4. Önemli 5. Çok önemli

17. Yerel yönetimler ile ilgili görüşleriniz nelerdir

	1	2	3	4	5
Yerel yönetimler yerinde yönetilir					
Yerel yönetimler halkın ihtiyaçlarını karşılar					
Yerel yönetimler özerk yapılardır					
Yerel yönetimler devlete ve hükümete bağlıdır					
Yerel yönetimler toplum yararını korur					

1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsız 4. Katılıyorum 5. Kesinlikle katılıyorum

ÖZGEÇMİŞ

BURCU ÖZALP
bburcu.oz@gmail.com

ÖĞRENİM BİLGİLERİ

Yüksek Lisans	Akdeniz Üniversitesi
2014-2017	Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya
Lisans	Akdeniz Üniversitesi
2004-2009	Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya